

V Praze dne 27. 11. 2019
Č. j.: MV-168091-1/OSK-2019

**METODICKÝ POKYN
NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA
PRO STÁTNÍ SLUŽBU
Č. 2/2019,
KTERÝM SE STANOVÍ PODROBNOSTI
KE ZMĚNÁM SLUŽEBNÍHO POMĚRU**

*ve znění 3. aktualizace ze dne 28. února 2024 č. j. MV-168091-7/OSK-2019
(čl.2 odst.6, čl. 3 odst. 2, čl. 12 odst. 2, čl. 16 odst. 1, čl. 17 odst. 1 a 5, čl. 25 odst. 2,
7 a 8, čl. 26, čl. 27 odst. 1 a 4, čl. 30 odst. 1, čl. 32 odst. 1, 2, 6 a 7, čl. 35 odst. 1 a 5,
čl. 39 odst. 5, čl. 45 odst. 6, čl. 56 odst. 5, čl. 60 odst. 2, čl. 60a, čl. 61 odst. 2 až 4, čl.
63 odst. 2, čl. 65 odst. 1, čl. 66 odst. 3 a 9, čl. 69 odst. 2 a 4, čl. 71 odst. 2 a 3, čl. 94
odst. 4, čl.96 odst. 2 a 3, čl. 102 odst. 3, čl. 104 odst. 3, čl. 109 odst. 2 a 5,
čl. 120 odst. 1)*

OBSAH

Hlava I - Základní ustanovení.....	3
Hlava II - Služební cesta (§ 45 - 46 ZSS).....	3
Hlava III - Přeložení (§ 47 ZSS)	6
Hlava IV - Zproštění výkonu služby (§ 48 ZSS)	10
Hlava V - Zařazení na jiné služební místo a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 49 a § 50 odst. 2 ZSS)	15
Hlava VI - Jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 51 až 58 a § 50 odst. 2 ZSS)	24
Hlava VII - Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru	27
Hlava VIII - Odvolání ze služebního místa představeného (§ 60 ZSS).....	29
Hlava IX - Převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS)	36
Hlava X - Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS)	53
Hlava XI - Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (§ 63 ZSS).....	59
Hlava XII - Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci (§ 64 ZSS).....	61
Hlava XIII - Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby (§ 65 ZSS)	62
Hlava XIV - Zastupování (§ 66 ZSS).....	64
Hlava XV - Vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení (§ 67 ZSS)	67
Hlava XVI - Další změny služebního poměru podle ZZS související s výkonem služby v zahraničí.....	71
Hlava XVII - Vyslání do mezinárodní organizace (§ 67a ZSS).....	73
Hlava XVIII - Zkrácení služební doby - povolení kratší služební doby (§ 68 ve spojení § 116 ZSS)	77
Hlava XIX - Přerušování výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže (§ 69 ZSS).....	79
Hlava XX - Společná ustanovení o změnách služebního poměru (§ 70 ZSS).....	81
Hlava XXI - Rozhodování o změnách služebního poměru	82
Hlava XXII - Předběžné informování odborové organizace o změně služebního poměru ..	85
Hlava XXIII - Společná ustanovení o odvolání a náhradě nákladů řízení	86
Hlava XXIV - Zrušovací ustanovení	87

Hlava I

Základní ustanovení

Článek 1

Druhy změn služebního poměru

(1) Změnou služebního poměru podle § 44 zákona č. 234/2014 Sb., zákona o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZSS**“), je:

1. vyslání na služební cestu,
2. přeložení,
3. zproštění výkonu služby,
4. zařazení na jiné služební místo,
5. změna doby trvání služebního poměru,
6. jmenování na služební místo představeného,
7. odvolání ze služebního místa představeného,
8. převedení na jiné služební místo,
9. zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů,
10. zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené,
11. zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci,
12. zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby,
13. zastupování,
14. vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení,
15. vyslání do orgánu nebo instituce Evropské unie, mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace anebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí (dále jen „mezinárodní organizace“)
16. zkrácení služební doby,
17. přerušování výkonu služby za účelem dalšího vzdělávání nebo odborné stáže.

(2) Některé otázky týkající se změn služebního poměru (např. v souvislosti se zařazováním na služební místo v Ministerstvu zahraničních věcí nebo odvoláním ze služebního místa vedoucího zastupitelského úřadu) upravuje speciálně zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZS**“). **ZZS** dále upravuje speciální změny služebního poměru. Jedná se o:

- a) zařazení na služební místo k zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí (překlenovací služební místo),
- b) vyslání za účelem předání agendy v zahraničí,
- c) přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí.

Hlava II

Služební cesta (§ 45–46 ZSS)

Článek 2

Podmínky vyslání na služební cestu

(1) Státní zaměstnanec může být na dobu nezbytně nutnou vyslán na služební cestu, a to i bez svého souhlasu.

(2) Bez předchozího souhlasu¹ nelze státního zaměstnance vyslat na služební cestu, jde-li o

- a) těhotnou státní zaměstnankyni,
- b) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě do 8 let,
- c) osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, nebo
- d) státního zaměstnance, který prokáže², že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost).

(3) Při vyslání na služební cestu musí být přihlédnuto ke zdravotnímu a osobnímu stavu státního zaměstnance a k jeho rodinným poměrům.

(4) Při vyslání na služební cestu se určí místo nástupu, místo cíle a místo ukončení služební cesty, doba trvání a způsob dopravy a ubytování. Doba trvání služební cesty není v ZSS vymezena určitým počtem dnů a bude vždy závislá na konkrétní potřebě a na účelu služební cesty. Před vysláním je ovšem třeba dobu trvání služební cesty stanovit. Dále lze určit též další podmínky služební cesty [např. stravování, rozvržení plnění jednotlivých služebních úkolů v rámci služební cesty (zejména u delších služebních cest např. časový harmonogram pracovních jednání), přerušení služební cesty na dobu nezbytně nutnou, apod.]. Služební úkoly, které bude státní zaměstnanec během služební cesty vykonávat, jsou určeny na základě příkazů představeného, který ho na tuto cestu vyslal.

(5) Jako den nástupu na služební cestu lze určit i dny pracovního klidu, ale pouze za předpokladu, že je to k plnění úkolů služby nezbytné, neboť jde o zásah do práva státního zaměstnance na odpočinek. Je proto nutné vždy pečlivě zvážit, zda je takový postup nezbytný s ohledem na charakter služební cesty a úkoly, jejichž splnění je se služební cestou spojeno.

(6) Při vyslání na služební cestu na území jiného státu přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů se státnímu zaměstnanci poskytne předem písemná informace o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance. Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZSS (např. ji lze uvést v samotném vyslání na služební cestu). Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje obdobně podle § 30a odst. 3 ZSS³.

Článek 3

Náhrady výdajů v souvislosti se služební cestou

(1) Náhrady výdajů vzniklých v souvislosti se služební cestou se podle § 112 ZSS řídí § 151 až § 154, § 173 až § 176 a § 178 až § 189 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů – nelze však použít možnost ujednání v kolektivní dohodě ani v jiné smlouvě. Cestovní výdaje, za které se poskytují cestovní náhrady, jsou definované v § 152 zákoníku práce a jsou jimi mimo jiné též výdaje, které vzniknou zaměstnanci při

¹ I když to ZSS výslovně nestanoví, doporučuje se, aby souhlas státní zaměstnanec poskytl písemně.

² K prokázání této skutečnosti lze užít jakýchkoli prostředků, které tuto skutečnost prokazují, zejména pak kopie dokladu prokazujícího závislost osoby a doklad prokazující, že státní zaměstnanec o tuto osobu převážně sám dlouhodobě pečuje.

³ § 45 odst. 2 ZSS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby, proto lze povinnost informovat státního zaměstnance přenést na jinou osobu na základě služebního předpisu (vůvahu přichází také postup dle § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS).

pracovní (služební cestě). Při stanovení cestovních náhrad se tedy postupuje podle příslušných ustanovení zákoníku práce v mezích stanovených § 112 ZSS a § 46 odst. 3 a 4 ZSS.

(2) Pravidelným pracovištěm pro účely cestovních náhrad je podle § 112 ZSS pracoviště, tj. ve smyslu § 30a odst. 1 písm. b) ZSS místo pravidelného výkonu služby ve služebním úřadu, nebo jiné místo, ze kterého státní zaměstnanec nejčastěji začíná cesty za účelem výkonu služby, a byl-li sjednán výkon služby z jiného místa, také sjednané místo jejího výkonu.

(3) Doba strávená jízdou v dopravním prostředku na služební cestě není výkonem služby ani výkonem služby přesčas s výjimkou případu, kdy státní zaměstnanec v dopravním prostředku plní jemu zadané služební úkoly nebo dopravní prostředek řídí jako součást plnění služebního úkolu a podle charakteristiky služebního místa patří řízení motorových vozidel mezi činnosti vykonávané státním zaměstnancem. S výjimkou uvedenou v předchozí větě platí, že za dobu strávenou jízdou v dopravním prostředku na služební cestě přísluší státnímu zaměstnanci plat pouze v případě, že jízda v dopravním prostředku probíhá v rámci služební doby, neboť v takovém případě se jedná o překážku ve službě na straně služebního úřadu (tedy o skutečnost, která zaměstnanci brání ve výkonu služby ve služební době). Ač je tuto dobu třeba, např. pro účely cestovních náhrad, považovat za trvání služební cesty, neboť služební cesta započne od nástupu zaměstnance na cestu k výkonu služby do jiného místa, než je jeho služební působiště, a skončí v době, kdy zaměstnanec ukončí cestu z jiného místa, do kterého byl na služební cestu vyslán, do jeho služebního působiště, nelze ji považovat (s uvedenou výjimkou) za výkon služby na služební cestě (plnění služebních úkolů na služební cestě), za nějž by státnímu zaměstnanci příslušel plat. Tím méně ji pak lze považovat za výkon služby přesčas, kterým se rozumí služba konaná zaměstnancem na příkaz nebo se souhlasem služebního orgánu nad stanovenou služební dobu, za nějž by státnímu zaměstnanci příslušel příplatek za službu přesčas.

(4) Ustanovení § 46 odst. 3 a 4 ZSS dále pro účely náhrady výdajů v souvislosti se služební cestou stanoví, kdo se považuje za člena rodiny, a definuje pojem domácnost; uvedené ustanovení tedy bude mít aplikační přednost před § 187 zákoníku práce.

(5) Zahraniční služební cestou se v návaznosti na § 154 zákoníku práce rozumí cesta konaná mimo území České republiky. Dobou rozhodnou pro vznik práva státního zaměstnance na náhradu cestovních výdajů v cizí měně je doba přechodu státní hranice České republiky, kterou oznámí státní zaměstnanec služebnímu úřadu, nebo doba odletu z České republiky a příletu do České republiky při letecké přepravě.

(6) Pravomoc svěřenou v části sedmé zákoníku práce (Náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce) zaměstnavateli vykonává služební orgán prostřednictvím služebního předpisu. Podrobnosti týkající se poskytování cestovních náhrad lze tedy podrobněji upravit služebním předpisem, neboť se jedná o organizační věci služby.

Článek 4 **Rozhodování o vyslání na služební cestu**

(1) O vyslání na služební cestu se nerozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 2 písm. b) ZSS], tj. nevydává se o tom rozhodnutí podle § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

(2) O vyslání na služební cestu rozhoduje příslušný služební orgán (§ 10 odst. 2 ZSS), který může služebním předpisem tuto pravomoc přenést na představené (§ 14 odst. 5 a § 15 odst. 7 ZSS). Typicky bude vhodné přenést tuto pravomoc na ty představené, kteří

budou ukládat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu služby – k plnění služebního úkolu, který vyžaduje vyslání na služební cestu.

(3) Vzor vyslání na služební cestu podle § 45 ZSS je přílohou č. 1 tohoto metodického pokynu [není vyloučeno použití starších formulářů (např. cestovní příkaz), pokud obsahově splňují náležitosti § 45 ZSS].

Hlava III

Přeložení (§ 47 ZSS)

Článek 5

Podmínky přeložení

(1) Státní zaměstnanec může být i bez svého souhlasu přeložen k výkonu služby do jiného služebního úřadu nebo do jiného organizačního útvaru služebního úřadu.

(2) ZSS zejména předpokládá, že státní zaměstnanec je překládán k výkonu služby na jiné služební místo, než na kterém je státní zaměstnanec zařazen, do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu. Přeložení slouží k zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo jiném organizačním útvaru služebního úřadu v případech, kdy je nezbytnost přeložení státního zaměstnance vyvolána např. tím, že určitá služební místa nejsou obsazena a tato skutečnost ohrožuje řádný výkon služební agendy, která je s těmito služebními místy spojena.

(3) Státního zaměstnance lze též přeložit k výkonu služby do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu, aniž by současně došlo k přeložení státního zaměstnance na jiné služební místo. Takové přeložení slouží k zajištění řádného výkonu služby v situacích, kdy sice v příslušném jiném služebním úřadu nebo jiném organizačním útvaru služebního úřadu nejsou volná služební místa, na která by bylo třeba někoho přeložit, ale agenda vykonávaná jiným služebním úřadem nebo jiným organizačním útvaru služebního úřadu vyžaduje z důvodu řádného výkonu služby momentální personální posílení (příkladem mohou být sezónní výkyvy v některých agendách, kdy se z různých důvodů např. zvyšuje počet přijímaných a vyřizovaných žádostí).

(4) Bez předchozího souhlasu¹ nelze státního zaměstnance přeložit, jde-li o

- a) těhotnou státní zaměstnankyni,
- b) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě do 8 let,
- c) osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let,
- d) státního zaměstnance, který prokáže², že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost).

(5) Státní zaměstnanec může být přeložen k výkonu služby pouze v oboru služby, který dosud vykonává. Státního zaměstnance tedy nelze přeložit k výkonu služby v oboru služby, který aktuálně nevykonává, i když má z tohoto oboru služby složenou zvláštní část úřednické zkoušky. Státního zaměstnance vykonávajícího službu ve více oborech služby lze přeložit na služební místo s méně obory služby. Služební místo, na které je státní zaměstnanec přeložen, tedy nemusí mít shodný počet oborů služby. Obráceně, tj. státního zaměstnance vykonávajícího službu v menším počtu oborů služby, než je počet oborů služby na služebním místě, na které má být přeložen, lze přeložit jen tehdy, pokud je přeložením zajišťována činnost

v oborech služby, které státní zaměstnanec vykonává. Uvedené musí být řádně odůvodněno v rozhodnutí o přeložení.

(6) Státního zaměstnance je možné přeložit pouze na dobu nezbytně nutnou, která musí být určena předem, nejdéle však na dobu 60 dnů v kalendářním roce (jde o kalendářní dny). Může jít o jedno či více přeložení, které ale ve svém souhrnu nesmí překročit dobu 60 dnů v kalendářním roce. Přeložení státního zaměstnance, které bylo např. určeno na dobu 10 dnů, lze prodloužit i bez jeho souhlasu, maximálně však do celkové doby přeložení 60 dnů. Tuto celkovou stanovenou dobu přeložení lze prodloužit, nejdéle však o dobu 60 dnů a pouze se souhlasem státního zaměstnance, tj. doba přeložení státního zaměstnance v kalendářním roce může za předpokladu jeho souhlasu s prodloužením původní doby 60 dnů činit maximálně 120 dnů.

(7) Při přeložení musí příslušný služební orgán přihlédnout též k osobním, zdravotním a rodinným poměrům státního zaměstnance.

(8) Potřeba zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu musí trvat po celou dobu přeložení. V případě odpadnutí potřeby zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu tedy přeložení musí skončit, a to i když tento okamžik nastane dříve, než je stanovený konec doby přeložení uvedený v rozhodnutí.

(9) Přeložení nelze použít k jinému účelu než k zajištění výkonu služby. Institut přeložení lze použít pouze z důvodů vymezených v ZSS, tj. k zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu na dobu určitou a v oboru služby, který státní zaměstnanec vykonává. Přeloženému státnímu zaměstnanci nelze ukládat úkoly, které nesouvisejí s výkonem služby, nebo úkoly v oboru služby, který nevykonává.

(10) Případné překážky ve službě na straně státního zaměstnance (např. dovolené, dočasné pracovní neschopnosti...) nemají na přeložení vliv, tj. doba přeložení běží i v době těchto překážek. Úkony ve věci překážek by měl státní zaměstnanec činit vůči mateřskému služebnímu úřadu, prostřednictvím služebního úřadu, ke kterému byl přeložen.

Článek 6

Plat a ostatní náhrady související s přeložením státního zaměstnance

(1) Plat a případný doplatek k platu podle § 47 odst. 5 ZSS vyplácí státnímu zaměstnanci po dobu přeložení vždy služební úřad, v němž je služební místo, na kterém byl státní zaměstnanec zařazen před přeložením (tedy „mateřský“ služební úřad). Od toho se rovněž odvíjí povinnosti tohoto služebního úřadu coby plátce pojistného na veřejné zdravotní pojištění a sociální pojištění a záloh na daň z příjmu. Uvedený postup nevylučuje možnost uzavření dohody o refundaci vynaložených nákladů.

(2) Státní zaměstnanec má podle § 47 odst. 5 ZSS nárok na doplatek do výše platu před přeložením, pokud v důsledku přeložení dojde ke snížení platu státního zaměstnance.

(3) Plat a případně doplatek určuje příslušný služební orgán státního zaměstnance v rozhodnutí o přeložení.

(4) Pro účely stanovení konkrétní výše doplatku je třeba vycházet z § 176 písm. a) ZSS, podle něhož se platem státního zaměstnance pro účely doplatku k platu v souvislosti s přeložením státního zaměstnance rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu

byly naposled určeny. To se netýká případů, kdy je státní zaměstnanec přeložen k výkonu služby pouze do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu, aniž by byl současně překládán na jiné služební místo – v takovém případě zásadně nedochází ke změně platu, neboť státní zaměstnanec je stále zařazen na tomtéž služebním místě a ve vztahu k tomuto služebnímu místu pobírá plat [výjimkou by mohl být případ, kdy je v souvislosti s přeložením dočasně přiznán nebo kdy naopak nenáleží některý z příplatků (např. zvláštní příplatek, příplatek za službu ve ztíženém pracovním prostředí)].

(5) Při přeložení státního zaměstnance do jiné obce, než ve které je jeho služební působiště nebo bydliště, zajistí podle § 47 odst. 4 ZSS služební úřad, do kterého byl přeložen, státnímu zaměstnanci ubytování na své náklady a poskytuje mu náhrady výdajů jako při služební cestě (blíže viz článek 3 tohoto metodického pokynu).

Článek 7

Rozhodování o přeložení

(1) Přeložení je změnou služebního poměru, o které příslušný služební orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. b) ZSS]. Rozhodnutí o přeložení musí kromě běžných náležitostí obsahovat identifikaci jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu, do kterého je státní zaměstnanec přeložen, spolu s určením služebního místa (je-li překládán na jiné služební místo) a oboru služby, jenž po dobu přeložení bude státní zaměstnanec vykonávat, dobu přeložení, a dále rozhodnutí o platu, dochází-li v souvislosti s přeložením k jeho změně (určení platového tarifu a všech příplatků k platu po dobu přeložení, dočasné přiznání nebo odebrání některého z příplatků a případně určení výše doplatku do výše platu před přeložením).

(2) V odůvodnění rozhodnutí služební orgán popíše skutkový stav, který zakládá důvod pro přeložení státního zaměstnance, dále uvede konkrétní okolnosti na straně státního zaměstnance ve vztahu k jeho osobním, zdravotním a rodinným poměrům spolu s úvahou služebního orgánu o posouzení těchto poměrů – tyto okolnosti musí služební orgán v řízení o přeložení náležitě zjistit v souladu s § 3 SŘ, aby úvaha o jejich posouzení měla oporu ve spisovém materiálu; za tímto účelem (přestože rozhodnutí o přeložení může být podle § 165 ZSS prvním úkonem v řízení) může služební orgán zvážit (nicméně i s ohledem na otázku naléhavosti přeložení), zda na základě okolností případu nebude vhodnější, aby řízení ve věci přeložení státního zaměstnance bylo zahájeno doručením oznámení podle § 46 odst. 1 SŘ. Se zahájením řízení může být současně na základě § 46 odst. 3 SŘ spojena výzva k vyjádření k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, aby měl státní zaměstnanec možnost vyjádřit se ke svým osobním, zdravotním a rodinným poměrům (např. jsou-li služebnímu orgánu některé důležité okolnosti známy z neformálních jednání, ale nemá k nim podklady, které by mohl opatřit bez součinnosti státního zaměstnance). Ať je státní zaměstnanec v takovém případě vyzván k seznámení s poklady pro vydání rozhodnutí současně se zahájením řízení nebo až v průběhu řízení, doporučuje se (zejména s ohledem na skutečnosti známé služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti nebo s ohledem na skutečnosti sdělené státním zaměstnancem v průběhu řízení), aby byl nejpozději ve výzvě k seznámení s poklady současně poučen o povinnosti poskytnout potřebnou součinnost a doložit případně poklady za účelem prokázání jeho osobních, zdravotních či rodinných poměrů, které by mohly mít vliv na rozhodování o přeložení. Jde-li o státního zaměstnance uvedeného v § 47 odst. 3 ZSS, je třeba v odůvodnění rozhodnutí uvést, zda byl udělen souhlas daného státního zaměstnance k jeho přeložení.

(3) Vzory rozhodnutí o přeložení státního zaměstnance podle § 47 ZSS jsou přílohou č. 2 a 3 tohoto metodického pokynu.

(4) Je-li státní zaměstnanec překládán do jiného služebního úřadu (ať již na jiné služební místo nebo beze změny služebního místa pouze k faktickému výkonu služby v jiném

služebním úřadu), přeložení musí být činěno v součinnosti příslušných služebních orgánů (viz potřeba souhlasu podle § 162 odst. 3 ZSS). Prakticky v takových případech ten služební orgán, v jehož služebním úřadu se vyskytla aktuální potřeba zajištění výkonu služby formou přeložení, požádá jiný služební orgán o přeložení některého/některých státních zaměstnanců a poskytne příslušnému služebnímu orgánu potřebnou součinnost a podklady pro rozhodnutí o přeložení (včetně podkladů pro rozhodnutí o platu státního zaměstnance, zejména pokud jde o případ přeložení na jiné volné služební místo). Příslušný služební orgán následně rozhodne o přeložení státního zaměstnance.

(5) Proti rozhodnutí o přeložení lze v zákonné lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí podat odvolání. Odvolání však podle § 168 odst. 2 ZSS nemá odkladný účinek, takže přeložený státní zaměstnanec je povinen vykonávat službu v souladu s rozhodnutím o přeložení.

(6) Podle § 169 ZSS, je-li pravomocné rozhodnutí o přeložení zrušeno pro nezákonnost (např. v přezkumném řízení, správním soudem), přísluší státnímu zaměstnanci od služebního úřadu, z něhož byl přeložen, jeden měsíční plat, který mu příslušel před nezákonným přeložením, jako jakási forma odškodnění za nezákonné přeložení. Uvedené ustanovení upravuje vznik nároku státního zaměstnance na jeden měsíční plat, pokud po věcném posouzení byla shledána nezákonnost pravomocného rozhodnutí o přeložení – netýká se tedy případů, kdy je rozhodnutí o přeložení zrušeno nadřízeným služebním orgánem v odvolacím řízení.

Článek 8

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu přeložení

(1) Po odpadnutí důvodu přeložení (ať již uplynutím doby uvedené v rozhodnutí nebo odpadnutím samotné potřeby přeložení) se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo.

(2) Pokud státní zaměstnanec nebyl přeložen na jiné služební místo, ale pouze do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu k výkonu služby, zařadí se „fakticky“ zpět do svého „mateřského“ služebního úřadu nebo „mateřského“ organizačního útvaru služebního úřadu; v tomto případě, vzhledem k tomu, že přeložením nedošlo k „zařazení“ na jiné služební místo, stačí ukončení přeložení státnímu zaměstnanci písemně oznámit, případně jen třeba rozhodnout o jeho platu, byla-li s přeložením spojena změna platu.

(3) Pokud byl státní zaměstnanec přeložen na jiné služební místo a jeho původní služební místo bylo v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době přeložení uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(4) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen ve smyslu odstavce 3 tohoto článku na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 9

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance, jenž byl přeložen k výkonu služby na jiné služební místo, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu přeložení tohoto státního zaměstnance, které bude delší než jeden kalendářní měsíc, lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 10

Evidence přeložení

Údaj o přeložení se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava IV

Zproštění výkonu služby (§ 48 ZSS)

Článek 11

Podmínky zproštění výkonu služby

(1) Služební orgán zproští státního zaměstnance výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, a to až do skončení trestního stíhání. S ohledem na předběžnou vykonatelnost usnesení o zahájení trestního stíhání bude důvodem pro zproštění výkonu služby státního zaměstnance jemu doručené usnesení o zahájení trestního stíhání.

(2) S přihlédnutím k teleologickému a logickému výkladu § 48 ZSS je třeba za důvod pro zproštění výkonu služby považovat též podání návrhu na potrestání soudem, který učiní státní zástupce podle § 179c odst. 2 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, poté, co policejní orgán nebo sám státní zástupce ukončil tzv. zkrácené přípravné řízení podle § 179a a násl. trestního řádu.

(3) Státní zaměstnanec se dále zproští výkonu služby, byl-li vzat do vazby, a to po dobu jejího trvání. Pokud by byl státní zaměstnanec zproštěn výkonu služby z důvodu vazby v rámci trestního stíhání pro trestný čin, který není úmyslným trestným činem nebo trestným činem proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, propuštěním z vazby končí i důvod zproštění výkonu služby. Pokud však bude státní zaměstnanec vzat do vazby a později z vazby propuštěn v rámci trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, končí důvod zproštění výkonu služby až se skončením trestního stíhání.

(4) Státní zaměstnanec má povinnost oznámit služebnímu orgánu bez zbytečného odkladu, že je proti němu zahájeno trestní stíhání a v jaké věci [§ 77 odst. 1 písm. k) ZSS]. Nesplnění této povinnosti je porušením služební kázně. Taktéž orgány činné v trestním řízení neprodleně vyrozumí služební orgán o vydání usnesení o zahájení trestního stíhání nebo o vzetí státního zaměstnance do vazby (§ 48 odst. 2 ZSS). Tuto informaci orgány činné v trestním řízení poskytnou služebnímu orgánu až poté, co je usnesení o zahájení trestního stíhání doručeno obviněnému státnímu zaměstnanci.

(5) Jde-li o státního zaměstnance, proti kterému bylo zahájeno kárné řízení, může být takový státní zaměstnanec dále zproštěn výkonu služby, pokud

- a) to navrhne kárná komise,
  - b) proti státnímu zaměstnanci bylo zahájeno kárné řízení pro důvodné podezření ze spáchání zvlášť závažného kárného provinění a
  - c) ponechání státního zaměstnance ve výkonu služby by ohrožovalo
    - 1. řádný výkon služby nebo
    - 2. opatřování podkladů pro rozhodnutí v kárném řízení,
- a to až do skončení kárného řízení, nepomine-li důvod, pro který byl státní zaměstnanec výkonu služby zproštěn, dříve. Podmínky uvedené pod písmeny a) až c) tedy musejí být naplněny kumulativně. V rámci podmínky pod písmenem c) pak musí být splněna alespoň jedna z podmínek uvedených v bodech 1 a 2.

(6) Zproštění výkonu služby státního zaměstnance, proti kterému bylo zahájeno kárné řízení, má povahu zajišťovacího prostředku ve věci kárného řízení, jehož účelem je zejména zajistit, aby státní zaměstnanec nepokračoval v páčání kárného provinění nebo aby nedocházelo k likvidaci možných podkladů pro vydání rozhodnutí v kárném řízení, a nebylo tak mařeno kárné řízení. Jedná se o výjimečný institut, pro jehož uplatnění musí být splněny všechny zákonem stanovené podmínky. Návrh kárné komise na zproštění výkonu služby musí být řádně odůvodněn a doložen relevantními podklady. V řízení o zproštění výkonu služby vedeném služební orgánem pak musí být bez důvodných pochybností prokázáno splnění podmínek pro zproštění výkonu služby z uvedeného důvodu, přičemž služební orgán vychází zejména z podkladů předložených kárnou komisí k návrhu, ale též z dalších jím pořízených podkladů, pokud je to ke zjištění stavu věci potřebné.

(7) Pokud jde o podmínku důvodného podezření ze spáchání zvlášť závažného kárného provinění, nevyžaduje se nezvratná jistota, že se o takové kárné provinění skutečně jedná, dostatečnými podklady však musí být prokázána důvodná domněnka, že jde o takové kárné provinění a že ho spáchal státní zaměstnanec, který má být zproštěn výkonu služby.

(8) Ačkoli zvlášť závažné kárné provinění není explicitně v ZSS definováno, pro posouzení, zda se jedná o zvlášť závažné kárné provinění, je nutné vycházet z § 89 odst. 3 věty druhé ZSS, v níž jsou demonstrativně uvedena některá kritéria pro posouzení kárného provinění jako zvlášť závažného (pokud státní zaměstnanec porušoval služební kázeň dlouhodobě, svým jednáním způsobil zvlášť závažný následek nebo jednal ze zavrženíhodných pohnutek). Otázku, zda se jedná o zvlášť závažné kárné provinění, je nutné v souvislosti s tímto důvodem zproštění výkonu služby posuzovat i ve vztahu k druhé kumulativní podmínce, tj. k samotnému důvodu zproštění (ponechání státního zaměstnance ve výkonu služby by ohrožovalo řádný výkon služby nebo opatřování podkladů pro rozhodnutí v kárném řízení). Důvodem pro zproštění výkonu služby z důvodu ohrožení řádného výkonu služby v případě ponechání státního zaměstnance ve výkonu služby tedy není důvodné podezření ze spáchání jakéhokoli zvlášť závažného kárného provinění, ale jen takového, u kterého existuje důvodné nebezpečí, že se jej bude státní zaměstnanec dopouštět i nadále, a bude tak ohrožovat řádný výkon služby v intenzitě rovnající se zvlášť závažnému kárnému provinění, a to zejména pokud jde o následky jeho jednání.

(9) I zproštění výkonu služby z důvodu kárného řízení je časově omezeno, a to do (pravomocného) skončení kárného řízení. Pokud důvody pro zproštění výkonu služby pominou dříve, služební orgán zproštění výkonu služby státního zaměstnance ukončí tím, že ho zařadí zpět na služební místo. Dřívější pominutí důvodů zproštění přichází v úvahu zejména, pokud důvodem zproštění byla potřeba opatření podkladů pro rozhodnutí v kárném řízení. Pokud jsou tyto podklady opatřeny a již nehrozí maření jejich opatřování státním zaměstnancem, není pro další trvání zproštění výkonu služby důvod. Není však vyloučeno, že oba důvody zproštění související s kárným řízením budou existovat kumulativně a při zániku jednoho důvodu bude trvat nadále druhý.

Článek 12

Plat státního zaměstnance během zproštění výkonu služby

(1) Ode dne zproštění výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby, přísluší státnímu zaměstnanci plat ve výši 50 % jeho měsíčního platu, nejméně však ve výši minimální mzdy stanovené na základě § 111 zákoníku práce nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Tato část platu se zvýší o 10 % jeho měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 80 % jeho měsíčního platu. Je účelné, aby před vydáním rozhodnutí o zproštění výkonu služby byl státní zaměstnanec dotázán na vyživované osoby, a to neformálně (mimo řízení) i v případě, že rozhodnutí o zproštění výkonu služby bude vydáváno jako první úkon v řízení (viz § 165 ZSS), neboť vyživované osoby nebudou v zásadě zřejmé z osobního spisu, a pokud by nebyly služebním orgánem zjištěny, aniž by státnímu zaměstnanci byla dána možnost je před vydáním rozhodnutí uvést, jednalo by se v případném odvolacím řízení o novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 SŘ, která by měla vliv na rozhodování odvolacího služebního orgánu. Jde-li o zproštění výkonu služby na návrh kárné komise, přísluší státnímu zaměstnanci ode dne zproštění výkonu služby vždy plat ve výši 80 % jeho měsíčního platu.

(2) Definice vyživované osoby je stanovena v § 48 odst. 3 větě druhé ZSS. Vyživovanou osobou dle ZSS je osoba, které státní zaměstnanec výživu poskytuje nebo je povinen poskytovat (vyživovací povinnost bude nutné posoudit podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Některými souvisejícími otázkami se zabýval poradní sbor nejvyššího státního tajemníka k zákonu o státní službě (dále jen „**poradní sbor**“), jehož závěry jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva vnitra, sekce pro státní službu. Lze tedy poukázat na závěr poradního sboru č. 25 ze dne 14. září 2018, který obsahuje následující závěry týkající se pojmu vyživovaná osoba:

1. *Vyživovanou osobou je osoba, vůči níž je státní zaměstnanec povinen výživou.*
2. *Označení osoby za vyživovanou osobu není podmíněno faktickým poskytováním výživy.*
3. *Neschopnost sám se živit není obecným (hmotněprávním) předpokladem pro existenci vyživovací povinnosti, nýbrž je předpokladem pouze u některých jejích druhů. Manžel (manželka), neprovdaná matka (po dobu dvou let od narození dítěte) a registrovaný partner mají status vyživované osoby bez ohledu, zda jsou schopni se sami živit, či zda mají vlastní příjem. Naopak neschopnost sám se živit u rozvedeného manžela, rodiče, dítěte, potomka, předka či bývalého partnera, obecným předpokladem je.*

Pokud státní zaměstnanec má vyživované osoby a v návaznosti na to byla procentuální výše platu ve výroku rozhodnutí upravena, služební orgán v odůvodnění rozhodnutí uvede, kolik a jaké osoby státní zaměstnanec vyživuje, a dále o kolik procent byl v návaznosti na počet vyživovaných osob plat zvýšen nad stanovených 50 %.

(3) Právní účinky zproštění výkonu služby vůči státnímu zaměstnanci nastávají doručením rozhodnutí o zproštění výkonu služby, neboť odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Od tohoto okamžiku přísluší státnímu zaměstnanci také snížený plat.

(4) Pro účely výpočtu příslušné výše platu v době zproštění výkonu služby je třeba vycházet z § 176 písm. b) ZSS, podle něhož se platem státního zaměstnance pro účely zproštění výkonu služby rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposledy určeny.

Článek 13

Rozhodování o zproštění výkonu služby

(1) Zproštění výkonu služby je změnou služebního poměru, o které příslušný služební orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. c) ZSS].

(2) Rozhodnutí musí vycházet z řádně zjištěného stavu věci a musí mít oporu ve spisovém materiálu. Nelze se tedy pro účely takového rozhodnutí spokojit např. pouze s neformálním oznámením státního zaměstnance (např. formou mailové komunikace), ale zásadním pro rozhodnutí je zejména vyznění příslušného orgánu činného v trestním řízení, který je příslušný k poskytnutí relevantní informace včetně právní kvalifikace trestného činu, pro nějž je trestní stíhání státního zaměstnance zahájeno. Dostačujícím podkladem pro rozhodnutí je i písemné oznámení státního zaměstnance s přiloženou (i prostou) kopií usnesení o zahájení trestního stíhání.

(3) Pokud je služebnímu orgánu známo, že důvod pro zproštění výkonu služby zřejmě nastal (např. z neformální komunikace se státním zaměstnancem nebo z jiných např. veřejných zdrojů) a příslušný orgán činný v trestním řízení nesplnil svou oznamovací povinnost podle § 48 odst. 2 ZSS, vyžádá si součinnost orgánu činného v trestním řízení příslušný služební orgán za účelem řádného zjištění stavu věci. V rámci žádosti o součinnost bude požadovat zejména uvedení skutečností, zda bylo příslušným orgánem (útvarem Policie České republiky) vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání státního zaměstnance, (včetně informace o datu vydání a číslu jednacím usnesení o zahájení trestního stíhání a datu doručení státnímu zaměstnanci) a pro jaký trestný čin (trestné činy) bylo trestní stíhání státního zaměstnance zahájeno (včetně informace o tom, zda se v daném případě jedná o úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti či nikoli), případně zda byl státní zaměstnanec vzat do vazby.

(4) Rozhodnutí o zproštění výkonu služby na návrh kárné komise musí být řádně odůvodněno a doloženo relevantními podklady, kterými je bez důvodných pochybností prokázáno splnění podmínek pro zproštění výkonu služby z uvedeného důvodu. Pokud služební orgán neshledá důvody pro zproštění výkonu služby, tj. rozhodnutí o zproštění výkonu služby nevydává, vyrozumí o tom kárnou komisi.

(5) Vzory rozhodnutí o zproštění výkonu služby podle § 48 ZSS jsou přílohou č. 4 a 5 tohoto metodického pokynu.

(6) V souvislosti s rozhodováním o zproštění výkonu služby vznikají i další otázky, které řešil poradní sbor, jenž se zabýval otázkou souběhu mateřské dovolené s institutem zproštění výkonu služby a zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, přičemž ze závěru č. 28 ze dne 7. prosince 2018 vyplývají ve vztahu ke zproštění výkonu služby dva následující dílčí závěry:

1. *Těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zproštěná výkonu služby není povinna oznámit služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou.*
2. *Oznámí-li těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zproštěná výkonu služby služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou, rozhodne služební orgán o skončení jejího zproštění výkonu služby a o jejím zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené.*

Článek 14

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zproštění výkonu služby

(1) Po odpadnutí důvodu zproštění výkonu služby bude státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařazen k výkonu služby na své

původní služební místo nebo podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně), pokud v mezidobí došlo ke zrušení původního služebního místa z důvodu změny systemizace nebo v době zproštění výkonu služby uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo (výjimkou z daného pravidla je státní zaměstnanec, který je pro zproštění výkonu služby z důvodu vazby současně odvolán ze služebního místa představeného – více viz článek 40 tohoto metodického pokynu). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(2) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(3) Pokud státní zaměstnanec nebyl pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání nebylo podmíněně zastaveno ani nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, popřípadě nebylo-li státnímu zaměstnanci v kárném řízení uloženo kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru, zkrácení jeho platu se mu po skončení trestního stíhání nebo po skončení kárného řízení doplatí. O výši doplatku služební orgán vydá rozhodnutí [viz § 159 odst. 1 písm. d) ZSS].

Článek 15

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance, jenž byl zproštěn výkonu služby, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu zproštění výkonu služby lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

(3) Při obsazení služebního místa jinou osobou je třeba dobu určitou trvání služebního nebo pracovního poměru určit nikoli pevným datem, ale událostí (do doby skončení zproštění výkonu služby státního zaměstnance).

Článek 16

Skončení služebního poměru v návaznosti na výsledek trestního nebo kárného řízení

(1) Služební poměr státního zaměstnance, který byl zproštěn výkonu služby, v návaznosti na důvody zproštění výkonu služby skončí, pokud

- a) byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin [§ 74 odst. 1 písm. a) ZSS]; vztahuje se i na případy, kdy soud ve výroku o trestu odsuzujícího rozsudku upustil od potrestání podle § 46 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,⁴
- b) byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti [§ 74 odst. 1 písm. a) ZSS],
- c) byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody [§ 74 odst. 1 písm. a) ZSS],
- d) v řízení o úmyslném trestném činu nebo trestném činu proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, kterého se státní zaměstnanec dopustil, za který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 5 let, bylo trestní stíhání podmíněně zastaveno

---

⁴ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 8 Ads 222/2020-46 ze dne 12.11.2020.

- nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání [§ 74 odst. 1 písm. b) ZSS],
- e) byl státnímu zaměstnanci pravomocně uložen trest zákazu činnosti vykonávat službu [§ 74 odst. 1 písm. c) ZSS], nebo
- f) bylo státnímu zaměstnanci pravomocně uloženo kárné opatření propuštění ze služebního poměru [§ 74 odst. 1 písm. e) ZSS].

(2) Služební poměr v uvedených případech skončí dnem nabytí právní moci rozsudku nebo jiného rozhodnutí. Skončení služebního poměru z výše uvedených důvodů nastává ze zákona, služební orgán tedy nevydává rozhodnutí; o skončení služebního poměru a jeho důvodech služební orgán učiní záznam do osobního spisu státního zaměstnance a státního zaměstnance o této skutečnosti písemně vyrozumí; to neplatí, pokud se jedná o skončení služebního poměru na základě uložení kárného opatření propuštění ze služebního poměru. Dostačující je, pokud je v osobním spise namísto záznamu podle předchozí věty zařazen stejnopis vyrozumění o důvodech skončení služebního poměru zaslaný státnímu zaměstnanci. V těchto případech tak nedochází k rozhodování služebního orgánu o opětovném zařazení státního zaměstnance, který byl zproštěn výkonu služby, na služební místo podle § 70 ZSS.

Hlava V

Zařazení na jiné služební místo a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 49 a § 50 odst. 2 ZSS)

Článek 17

Zařazení na jiné služební místo na základě výběrového řízení podle § 49 odst. 1 ZSS

(1) Služební orgán rozhodnutím zařadí státního zaměstnance na jiné služební místo na základě výsledku výběrového řízení na obsazení volného služebního místa. Na základě § 24 odst. 2 a 3 ZSS se státní zaměstnanec může zúčastnit výběrového řízení⁵.

(2) Státní zaměstnanec podává služebnímu orgánu žádost o zařazení na služební místo, které má být na základě výběrového řízení obsazeno. Státní zaměstnanec nepodává žádost o přijetí do služebního poměru, neboť ve služebním poměru již je, a to na dobu neurčitou nebo určitou.

(3) Pokud státní zaměstnanec uspěje ve výběrovém řízení, příslušný služební orgán na základě výsledku výběrového řízení státního zaměstnance zařadí na volné služební místo, vydá tedy rozhodnutí podle § 30 odst. 2 ZSS.

(4) Vzor rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS je přílohou č. 6 tohoto metodického pokynu.

(5) Podrobnosti týkající se výběrových řízení na obsazení volných služebních míst stanoví metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

---

⁵ Postup uvedený v tomto článku se uplatní i v případě specifického postupu stanoveného v § 28a ZSS pro služební místa zařazená v 5. až 9. platové třídě, s výjimkou služebního místa představeného. Podle uvedeného ustanovení může služební orgán před vyhlášením výběrového řízení stanovit, že pohovor před výběrovou komisí se neprovádí; služební orgán tuto skutečnost uvede v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Za účelem posouzení vhodnosti žadatelů lze provést pohovor nebo písemnou zkoušku před bezprostředně nadřízeným představeným.

(6) K zařazení státního zaměstnance na služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS na základě výsledku výběrového řízení, jde-li o státního zaměstnance, který je dosud zařazen na služební místě v jiném služebním úřadu, není třeba souhlas služebního orgánu v tomto služebním úřadu (§ 162 odst. 3 ZSS). Služební orgán, který rozhoduje o zařazení státního zaměstnance na služební místo, je však povinen projednat⁶ se služebním orgánem ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen, datum nástupu státního zaměstnance do služby na novém služebním místě. Datum nástupu do služby na novém služebním místě musí být zvoleno tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu. Pokud se služební orgány na datu nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě nedohodnou, stanoví se datum nástupu do služby na novém služebním místě v maximální době 60 dnů počítané ode dne neúspěšného projednání této otázky mezi služebními orgány (za neúspěšné projednání je pro tyto účely třeba považovat i případy, kdy oslovený služební orgán, resp. služební úřad v přiměřené lhůtě, zpravidla 5 pracovních dnů, nereaguje na žádost služebního orgánu, resp. služebního úřadu, který vede výběrové řízení, o projednání nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě), a to analogicky k době uvedené v § 60 odst. 2 a § 73 ZSS⁷.

Článek 18

Zařazení na jiné služební místo bez výběrového řízení podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS

(1) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 2 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo v témže služebním úřadu**,
- b) se jedná o **služební místo zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě**, jako je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby),
- d) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- e) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, a
- f) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí [souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a novým (stávajícím) bezprostředně nadřízeným představeným].

(2) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 2 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo v témže služebním úřadu**,

---

⁶ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť zařazení na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního úřadu, tj. nevyjadřuje formální souhlas s novým zařazením na služební místo, a nový služební orgán státního zaměstnance zařazuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému zařazení bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení v zájmu principu vsícnosti a v zájmu principu dobré správy.

⁷ Tj. analogicky k povinnosti služebního orgánu vydat rozhodnutí o žádosti o skončení služebního poměru nebo o odvolání ze služebního místa představeného tak, aby ke skončení služebního poměru nebo k odvolání z místa představeného došlo nejpozději do uplynutí doby 60 dnů ode dne podání žádosti o odvolání ze služebního místa představeného / skončení služebního poměru.

- b) se jedná o **služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS nebo podle § 155 odst. 2 věty první nebo druhé ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 35/2019 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení)⁸,
- d) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby),
- e) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- f) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, a
- g) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí [souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a novým (stávajícím) bezprostředně nadřízeným představeným].

(3) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 3 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo** ve služebním úřadu podřízeném témuž ústřednímu správnímu úřadu nebo v nadřízeném ústředním správním úřadu, tj. **ve služebním úřadu v rámci téhož resortu**, resp. v rámci téže soustavy služebních úřadů, tj. nadřízeného služebního úřadu a jemu (nikoliv pouze bezprostředně) podřízených služebních úřadů (dále jen „**služební úřad v rámci téhož resortu**“),
- b) se jedná o **služební místo zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě**, jako je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby),
- d) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- e) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne nový služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným,
- f) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi novým služebním orgánem a novým bezprostředně nadřízeným představeným) a
- g) se zařazením na jiné služební místo souhlasí původní služební orgán (§ 162 odst. 3 ZSS).

(4) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 3 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo ve služebním úřadu v rámci téhož resortu**,

⁸ Uvedené zařazení na jiné služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší lze u téhož státního zaměstnance aplikovat opětovně pouze za situace, kdy na novém služebním místě byl zase dvakrát po sobě hodnocen a dosáhl dvakrát vynikajících výsledků.

- b) se jedná o **služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS nebo podle § 155 odst. 2 věty první nebo druhé ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 35/2019 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení)⁵,
- d) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby),
- e) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- f) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne nový služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným,
- g) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi novým služebním orgánem a novým bezprostředně nadřízeným představeným) a
- h) se zařazením na jiné služební místo souhlasí původní služební orgán (§ 162 odst. 3 ZSS).

(5) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 4 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné **služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen, pokud

- a) **jde o státního zaměstnance, který vykonává službu na služebním místě zařazeném v 9. nebo 10. platové třídě, pro které splňuje stanovené vzdělání** (tj. alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou pro služební místo v 9. platové třídě nebo alespoň vyšší odborné vzdělání pro služební místo v 10. platové třídě) – podle dosavadního zařazení státního zaměstnance tedy přichází v úvahu pouze zařazení státního zaměstnance zařazeného na služebním místě zařazeném v 9. platové třídě na jiné služební místo zařazené v 10. platové třídě nebo zařazení státního zaměstnance zařazeného na služebním místě zařazeném v 10. platové třídě na jiné služební místo zařazené v 11. platové třídě,
- b) se jedná o **služební místo v témže služebním úřadu**,
- c) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby), v němž státní zaměstnanec vykonává službu nejméně po dobu 4 let (do této doby se u státních zaměstnanců, kteří „přecházeli“ z pracovního do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS, podle § 200 ZSS započítává doba trvání pracovního poměru ve správním úřadu, který vzniku služebního poměru bezprostředně předcházel),
- d) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS nebo podle § 155 odst. 2 věty první nebo druhé ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 35/2019 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení),

- e) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo s výjimkou vzdělání (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- f) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, a
- g) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí [souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a novým (stávajícím) bezprostředně nadřízeným představeným].

(6) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 5 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo **zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen, pokud

- a) **jde o státního zaměstnance, který vykonává službu na služebním místě zařazeném v 9. nebo 10. platové třídě, pro které splňuje stanovené vzdělání** (tj. alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou pro služební místo v 9. platové třídě nebo alespoň vyšší odborné vzdělání pro služební místo v 10. platové třídě) – podle dosavadního zařazení státního zaměstnance tedy přichází v úvahu pouze zařazení státního zaměstnance zařazeného na služebním místě zařazeném v 9. platové třídě na jiné služební místo zařazené v 10. platové třídě nebo zařazení státního zaměstnance zařazeného na služebním místě zařazeném v 10. platové třídě na jiné služební místo zařazené v 11. platové třídě,
- b) se jedná o **služební místo ve služebním úřadu v rámci téhož resortu**,
- c) je na jiném služebním místě vykonáván tentýž obor služby (v případě více oborů služby vykonávaných na dosavadním nebo novém služebním místě postačí shoda alespoň v jednom oboru služby), v němž státní zaměstnanec vykonává službu nejméně po dobu 4 let (do této doby se u státních zaměstnanců, kteří „přecházeli“ z pracovního do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS, podle § 200 ZSS započítává doba trvání pracovního poměru ve správním úřadu, který vzniku služebního poměru bezprostředně předcházeli),
- d) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS nebo podle § 155 odst. 2 věty první nebo druhé ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 35/2019 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení),
- e) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo s výjimkou vzdělání (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- f) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne nový služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným,
- g) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi novým služebním orgánem a novým bezprostředně nadřízeným představeným) a
- h) se zařazením na jiné služební místo souhlasí původní služební orgán (§ 162 odst. 3 ZSS).

(7) Při zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 4 nebo 5 ZSS (viz odstavec 5 a 6 tohoto článku) určí služební orgán plat státního zaměstnance tak, že jej zařadí do platového stupně příslušné platové třídy podle započitatelné praxe a míry

jejího zápočtu určené podle § 3 odst. 2 a 3 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že podle § 3 odst. 5 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. se ze započtených dob odečte státnímu zaměstnanci, který byl ze služebního místa v 9. platové třídě nově zařazen na služební místo v 10. platové třídě, ačkoliv dosáhl jen středního vzdělání s maturitní zkouškou, doba 2 let, nebo ze služebního místa v 10. platové třídě nově zařazen na služební místo v 11. platové třídě, ačkoliv dosáhl jen vyššího odborného vzdělání, doba 1 roku.

(8) Řízení o zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS není řízením o žádosti (rozhodnutí lze vydat jako první úkon v řízení ve smyslu § 165 ZSS). Případné podání státního zaměstnance, kterým by projevil zájem o zařazení na jiné služební místo za podmínek § 49 odst. 2 až 5 ZSS, by bylo pouze podnětem k zahájení řízení z moci úřední ve smyslu § 42 SŘ (takový případný podnět pak lze považovat i za vyjádření souhlasu státního zaměstnance s tímto zařazením). Podmínky pro zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS jsou kumulativní, přičemž dokumenty potvrzující jejich splnění, resp. podklady pro vydání rozhodnutí musejí být součástí správního spisu [zejména písemná dohoda služebního orgánu (nového služebního orgánu) s novým bezprostředně nadřízeným představeným a souhlas státního zaměstnance], pokud splnění konkrétní podmínky nebude vyplývat ze skutečností známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti (např. služební místo v totéž služebním úřadu, shodný obor služby, platová třída, splnění předpokladů a požadavků, pokud dokumenty jejich splnění potvrzující jsou součástí osobního spisu státního zaměstnance).

(9) O zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 3 nebo 5 ZSS (viz odstavce 3, 4 a 6 tohoto článku), tj. na jiné služební místo ve služebním úřadu v rámci téhož resortu, rozhoduje nový služební orgán; rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo však lze vydat pouze se souhlasem původního služebního orgánu (§ 162 odst. 3 ZSS).

(10) Je-li státní zaměstnanec zařazován na jiné služební místo v podřízenosti jiného bezprostředně nadřízeného představeného, není dosavadní bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance stranou dohody týkající se tohoto zařazení, nicméně služební orgán by si měl vyžádat před vydáním rozhodnutí (příp. souhlasu podle § 162 odst. 3 ZSS) jeho stanovisko a zvážit ho z hlediska zájmu na řádném výkonu působnosti a úkolů služebního úřadu.

(11) Ačkoli zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS není výsledkem výběrového řízení nebo řízení o žádosti (a i v těchto případech platí, že na zařazení na služební místo není nárok – viz § 23 odst. 2 ZSS), nelze vyloučit, že o obsazované služební místo projeví s ohledem na jeho charakter a vykonávané činnosti zájem více státních zaměstnanců téhož služebního úřadu (resp. téže soustavy služebních úřadů) nebo se pro obsazení takového služebního místa bude více státních zaměstnanců jevit jako vhodných. Konečné rozhodnutí záleží na služebním orgánu (novém služebním orgánu), resp. na písemné dohodě s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného. Přesto s ohledem na zásadu transparentnosti obsazování služebních míst jako jednu ze základních zásad ZSS lze doporučit, aby ve výše zmíněném případě bylo toto posouzení provedeno s ohledem na zásadu rovnosti v přístupu ke státním zaměstnancům (např. formou pohovorů s potencionálními uchazeči ověřit jejich odborné předpoklady pro výkon služby na obsazovaném služebním místě), případně lze v takových případech doporučit obsazení služebního místa cestou standardního výběrového řízení.

(12) Vzory rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS a dohody služebního orgánu (nového služebního orgánu) s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným

představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, v rámci níž je zahrnut i souhlas státního zaměstnance, jsou přílohou č. 7 až 13 tohoto metodického pokynu.

Článek 19

Změna doby trvání služebního poměru při zařazení na jiné služební místo

(1) Doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou není zařazením na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 až 5 ZSS dotčena (§ 49 odst. 6 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou, doba trvání jeho služebního poměru se zařazením na jiné služební místo nemění, a to ani, pokud bude zařazen na jiné služební místo na dobu určitou. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(2) Doba trvání služebního poměru na dobu určitou se zařazením na jiné služební místo nezkracuje (§ 49 odst. 7 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a je zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, která je kratší než doba trvání jeho služebního poměru, doba trvání služebního poměru se tedy zařazením na jiné služební místo nezkracuje, přestože doba zařazení na daném služebním místě bude kratší než doba trvání služebního poměru. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, která byla kratší než doba určitá trvání jeho služebního poměru, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(3) Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a má být zařazen na jiné služební místo na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než dosavadní služební poměr na dobu určitou, a nejde-li o státního zaměstnance uvedeného v článku 20 odst. 1 tohoto metodického pokynu, změní se státnímu zaměstnanci doba trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která uplyne později než jeho dosavadní služební poměr na dobu určitou. V takovém případě bude tedy součástí rozhodnutí služebního orgánu o zařazení na služební místo též rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS.

(4) V případě zařazení na jiné služební místo bez výběrového řízení podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS služební orgán v každém individuálním případě zváží, zda je tento postup vhodný zejména s přihlédnutím k zásadě transparentnosti obsazování služebních míst, a to především v situaci, že by měl být na služební místo s výkonem služby na dobu neurčitou zařazen státní zaměstnanec zařazený na služebním místě s výkonem služby na dobu určitou, neboť v případě vyhlášení výběrového řízení na služební místo na dobu určitou nebo naopak na dobu neurčitou může být počet a složení potencionálních žadatelů odlišný. Služební orgán v těchto situacích přihlédne zejména k tomu, jak dlouho státní zaměstnanec, který by měl být na služební místo zařazen, vykonává službu (např. je ve služebním poměru na dobu určitou, ale služební poměr již trvá relativně delší dobu) a zda dosavadní výkon jeho služby, jeho zkušenosti a kvalifikace dávají záruku řádného výkonu služby na obsazovaném služebním místě.

Článek 20

Doba trvání služebního poměru a zařazení na služebním místě v závislosti na úřednické zkoušce

(1) Jde-li o státního zaměstnance, který je ve služebním poměru na dobu určitou určenou podle § 29 odst. 1 ZSS z důvodu, že dosud nevykonal úřednickou zkoušku, a tento

státní zaměstnanec v době zařazení stále nemá úřednickou zkoušku úspěšně vykonanou, nestanoví se státnímu zaměstnanci znovu doba trvání služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1 ZSS, ale ani se v rámci zařazení na služební místo doba určitá nebude měnit na delší dobu určitou nebo na dobu neurčitou podle § 50 odst. 2 ZSS. Doba trvání služebního poměru určená podle § 29 odst. 1 ZSS při přijetí do služebního poměru zůstane zařazením na jiné služební místo podle § 49 ZSS v tomto případě nedotčena. Teprve po úspěšném vykonání úřednické zkoušky se změní doba trvání služebního poměru podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 ZSS.

(2) Jde-li o státního zaměstnance, který v době zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se zařazením na jiné služební místo je spojen výkon služby v dalším nebo jiném oboru služby, pro který státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky dosud nevykonal, platí, že na takového státního zaměstnance je pro účely rozhodování o zařazení na jiné služební místo třeba nahlížet jako na státního zaměstnance s vykonanou úřednickou zkouškou (k povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného či dalšího oboru služby viz článek 22 tohoto metodického pokynu), tj.

- a) nelze znovu podle § 29 odst. 1 ZSS stanovit dobu trvání služebního poměru pouze na 12 měsíců nebo na dobu kratší, na kterou má být dané služební místo obsazeno,
- b) pokud dosavadní služební poměr státního zaměstnance je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než doba, na kterou má být obsazeno služební místo, nelze dobu trvání služebního poměru měnit z doby neurčité na dobu určitou nebo dobu určitou zkracovat (§ 49 odst. 6 a 7 ZSS),
- c) je nutné rozhodnout o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS, pokud na novém služebním místě má být vykonávána služba na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později, než doba určitá dosavadního služebního poměru státního zaměstnance,
- d) nelze v souvislosti se zařazením na nové služební místo omezit toto zařazení pouze na dobu určitou s trváním 12 měsíců podle § 29 odst. 1 ZSS (i v případě, že doba zařazení na služební místo má být na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než 12 měsíců).

Článek 21

Zkušební doba v souvislosti se zařazením na jiné služební místo

Státnímu zaměstnanci, který je zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS, se již znovu nestanoví zkušební doba. Pokud však ještě plyne zkušební doba stanovená podle § 29 odst. 2 ZSS, není její trvání zařazením na jiné služební místo podle § 49 ZSS dotčeno a takto stanovená zkušební doba doběhne.

Článek 22

Povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby v souvislosti se zařazením na jiné služební místo

(1) Státní zaměstnanec, který v době zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se zařazením na jiné služební místo je spojen výkon služby v jiném nebo dalším oboru služby, z něhož státní zaměstnanec nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky, je povinen příslušnou zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby vykonat [§ 35 odst. 1 ve spojení s § 61 odst. 1 písm. h) ZSS], a to do 12 měsíců od zařazení na jiné služební místo, resp. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služebním místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS]. Podle § 35 odst. 2 písm. b) ZSS je služební úřad povinen státnímu zaměstnanci umožnit na jeho žádost vykonání úřednické zkoušky nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby. V rámci zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS však nelze omezovat dobu trvání služebního poměru nebo

dobu zařazení na služební místo (viz výše článek 20 odst. 2 tohoto metodického pokynu). O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo.

(2) Pokud státní zaměstnanec do 12 měsíců od zařazení na jiné služební místo, resp. ode dne nástupu do služby na služební místě [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS], zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný jiný nebo další obor služby, v němž vykonává službu na novém služební místě, na které byl zařazen podle § 49 ZSS, úspěšně nevykoná (tj. marně uplyne 12 měsíců nebo státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky z daného oboru služby nevykoná úspěšně ani na druhý pokus), rozhodne služební orgán o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. h) ZSS (viz článek 60 tohoto metodického pokynu).

Článek 23

Navazující služební poměry, prodloužení služebního poměru

(1) Pokud na sebe jednotlivé služební poměry mají navazovat, tj. služební poměr na dobu určitou má skončit uplynutím doby určité a teprve následující den má začínat další služební poměr na dobu určitou nebo neurčitou, tedy má dojít ke skončení služebního poměru a následně vzniku, resp. přijetí do nového služebního poměru, § 29 ZSS se v tomto případě plně použije, neboť jde o nový služební poměr. Pokud by však mělo jít o bezprostředně navazující služební poměry a služební orgán vydá a státnímu zaměstnanci doručí rozhodnutí ještě za trvání dosavadního služebního poměru, tj. za situace, kdy osoba je stále státním zaměstnancem, může rozhodnout nikoli o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo, ale pouze o zařazení na služební místo společně se změnou doby trvání služebního poměru; v takovém případě platí pro zařazení na služební místo článek 19 odst. 3 a článek 20, 21 a 22 tohoto metodického pokynu obdobně.

(2) Služební poměr na dobu určitou, která byla v návaznosti na § 21 odst. 3 ZSS stanovena podle § 2 nařízení vlády č. 137/2015 Sb., o dalších případech, ve kterých lze přijmout osobu do služebního poměru na dobu určitou, ve znění pozdějších předpisů, může být prodloužen na další dobu určitou za podmínek uvedených § 3 nařízení vlády č. 137/2015 Sb.

Článek 24

Zařazení státního zaměstnance, který byl přijat do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS

Ustanovení § 29 ZSS se nevztahuje na státního zaměstnance, který je ve služebním poměru na dobu určitou určenou podle § 191 z důvodu, že dosud nevykonal obecnou část úřednické zkoušky. Pokud však tento státní zaměstnanec bude zařazován na jiné služební místo a do doby zařazení úspěšně nevykoná obecnou část úřednické zkoušky, nebude se v rámci zařazení na služební místo doba určitá měnit na delší dobu určitou nebo na dobu neurčitou podle § 50 odst. 2 ZSS. Doba trvání služebního poměru určená podle § 191 odst. 1 ZSS při zařazení na jiné služební místo zůstane podle § 49 odst. 7 ZSS v tomto případě nedotčena. Teprve po úspěšném vykonání obecné části úřednické zkoušky se doba trvání služebního poměru změní podle § 191 odst. 5 ZSS.

Hlava VI

Jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 51 až 58 a § 50 odst. 2 ZSS)

Článek 25

Jmenování na služební místo představeného na základě výběrového řízení

(1) Služební orgán rozhodnutím jmenuje státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výsledku výběrového řízení na obsazení volného služebního místa představeného (§ 51 odst. 1 ZSS).

(2) V návaznosti na § 51 odst. 1 větu druhou ZSS je výběrové řízení nutné vždy vyhlásit, jde-li o uvolněné služební místo představeného, vyjma vedoucího oddělení, a to i v případě, že by jinak teoreticky přicházelo v úvahu převedení některého státního zaměstnance na toto služební místo nebo jiný způsob obsazení služebního místa bez výběrového řízení.

(3) Na základě § 24 odst. 2 a 3 ZSS se státní zaměstnanec může zúčastnit výběrového řízení. Státní zaměstnanec podává služebnímu orgánu žádost o jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno.

(4) Státní zaměstnanec již nepodává žádost o přijetí do služebního poměru, neboť ve služebním poměru již je, a to na dobu neurčitou nebo určitou.

(5) Pokud státní zaměstnanec uspěje ve výběrovém řízení na volné služební místo představeného a příslušný služební orgán jej vybere postupem podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS, jmenuje státního zaměstnance na služební místo představeného, tj. vydá rozhodnutí podle § 30 odst. 2 ZSS.

(6) Vzor rozhodnutí o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výběrového řízení je přílohou č. 14 tohoto metodického pokynu.

(7) Pokud bude státní tajemník na základě výběrového řízení rozhodovat o jmenování na služební místo ředitele odboru, projedná toto jmenování s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády (viz § 15 odst. 4 ZSS – podle tohoto ustanovení se povinnost projednání netýká jmenování na služební místo vedoucího oddělení a ve vztahu ke služebnímu místu vrchního ředitele sekce je další projednání nadbytečné, neboť státní tajemník s příslušným členem vlády nebo vedoucím Úřadu vlády uzavírá dohodu podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS).

(8) Podrobnosti týkající se výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených stanoví metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

(9) Ke jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výsledku výběrového řízení, jde-li o státního zaměstnance, který je dosud zařazen na služebním místě v jiném služebním úřadu, není třeba souhlas služebního orgánu v tomto služebním úřadu (§ 162 odst. 3 ZSS). Služební orgán, který rozhoduje o jmenování státního

zaměstnance na služební místo představeného, je však povinen projednat⁹ se služebním orgánem ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen, datum nástupu státního zaměstnance do služby na novém služebním místě představeného. Datum nástupu do služby na novém služebním místě musí být zvoleno tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu. Pokud se služební orgány na datum nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě nedohodnou, stanoví se datum nástupu do služby na novém služebním místě v maximální době 60 dnů počítané ode dne neúspěšného projednání této otázky mezi služebními orgány (za neúspěšné projednání je pro tyto účely třeba považovat i případy, kdy oslovený služební orgán, resp. služební úřad v přiměřené lhůtě, zpravidla 5 pracovních dnů, nereaguje na žádost služebního orgánu, resp. služebního úřadu, který vede výběrové řízení, o projednání nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě), a to analogicky k době uvedené v § 60 odst. 2 a § 73 ZSS⁹.

Článek 26

Zrušen

Článek 27

Změna doby trvání služebního poměru při jmenování na služební místo představeného

(1) Doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou není jmenováním na služební místo představeného dotčena (analogicky dle § 49 odst. 6 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou, doba trvání jeho služebního poměru se tedy jmenováním na služební místo představeného nemění, a to ani v případě, že bude jmenován na služební místo představeného na dobu určitou (ke jmenování na dobu určitou dochází vždy u služebních míst představených mimo vedoucího oddělení). Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(2) Doba trvání služebního poměru na dobu určitou se jmenováním na služební místo představeného nezkracuje (analogicky dle § 49 odst. 7 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a je jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, která je kratší než doba trvání jeho služebního poměru, doba trvání služebního poměru se tedy jmenováním na služební místo představeného nezkracuje, přestože doba jmenování na daném služebním místě představeného bude kratší než doba trvání služebního poměru. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, která byla kratší než doba určitá trvání jeho služebního poměru, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(3) Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a má být jmenován na služební místo představeného na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než dosavadní služební poměr na dobu určitou, a nejde-li o státního zaměstnance uvedeného v článku 28 odst. 1 tohoto metodického pokynu, změní se státnímu zaměstnanci doba trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která uplyne později než jeho dosavadní služební poměr na dobu určitou. V takovém

---

⁹ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť jmenování na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního úřadu, tj. nevjadřuje formální souhlas s jmenováním na služební místo, a nový služební orgán státního zaměstnance jmenuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému jmenování bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení v zájmu principu vstřícnosti a v zájmu principu dobré správy.

případě bude tedy součástí rozhodnutí služebního orgánu o jmenování na služební místo představeného též rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS.

Článek 28

Doba trvání služebního poměru a jmenování na služební místo představeného v závislosti na úřednické zkoušce

(1) Jde-li o státního zaměstnance, který je ve služebním poměru na dobu určitou určenou podle § 29 odst. 1 ZSS z důvodu, že dosud nevykonal úřednickou zkoušku, a tento státní zaměstnanec v době jmenování stále nemá úřednickou zkoušku úspěšně vykonanou, nestanoví se státnímu zaměstnanci znovu doba určitá podle § 29 odst. 1 ZSS, ale ani se v rámci jmenování na služební místo představeného doba určitá nebude měnit na delší dobu určitou nebo na dobu neurčitou podle § 50 odst. 2 ZSS. Doba trvání služebního poměru určená podle § 29 odst. 1 ZSS při přijetí do služebního poměru zůstane jmenováním na služební místo představeného v tomto případě nedotčena. Teprve po úspěšném vykonání úřednické zkoušky se změní doba trvání služebního poměru podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 ZSS.

(2) Jde-li o státního zaměstnance, který v době jmenování na služební místo představeného již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se jmenováním na služební místo představeného je spojen výkon služby v dalším nebo jiném oboru služby, pro který státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky dosud nevykonal, platí, že na takového státního zaměstnance je pro účely rozhodování o jmenování na služební místo představeného třeba nahlížet jako na státního zaměstnance s vykonanou úřednickou zkouškou (k povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného či dalšího oboru služby viz článek 30 tohoto metodického pokynu), tj.

- a) nelze znovu podle § 29 odst. 1 ZSS stanovit dobu trvání služebního poměru pouze na 12 měsíců nebo na dobu kratší, na kterou má být dané služební místo obsazeno,
- b) pokud dosavadní služební poměr státního zaměstnance je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než doba, na kterou má být obsazeno služební místo, nelze dobu trvání služebního poměru měnit z doby neurčité na dobu určitou nebo dobu určitou zkracovat (analogicky dle § 49 odst. 6 a 7 ZSS),
- c) je nutné rozhodnout o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 2 ZSS, pokud na novém služebním místě má být vykonávána služba na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než doba určitá dosavadního služebního poměru státního zaměstnance,
- d) nelze v souvislosti se jmenováním na nové služební místo omezit toto jmenování pouze na dobu určitou s trváním 12 měsíců podle § 29 odst. 1 ZSS (i v případě, že doba jmenování na služební místo má být na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než 12 měsíců).

Článek 29

Zkušební doba v souvislosti se jmenováním na služební místo představeného

Státnímu zaměstnanci, který je jmenován na služební místo představeného, se již znovu nestanoví zkušební doba. Pokud však ještě plyne zkušební doba stanovená podle § 29 odst. 2 ZSS, není její trvání jmenováním na služební místo představeného dotčeno a takto stanovená zkušební doba doběhne.

Článek 30

Povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby v souvislosti se jmenováním na služební místo představeného

(1) Státní zaměstnanec, který v době jmenování na služební místo představeného již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se jmenováním na

služební místo představeného je spojen výkon služby v jiném nebo dalším oboru služby, z něhož státní zaměstnanec nevykonával zvláštní část úřednické zkoušky, je povinen příslušnou zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby vykonat [§ 35 odst. 1 ve spojení s § 61 odst. 1 písm. h) ZSS], a to do 12 měsíců od jmenování na služební místo představeného, resp. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služebním místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS]. Podle § 35 odst. 2 písm. b) ZSS je služební úřad povinen státnímu zaměstnanci umožnit na jeho žádost vykonání úřednické zkoušky nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby. V rámci jmenování na služební místo představeného však nelze z důvodu doposud nevykonané úřednické zkoušky omezovat dobu trvání služebního poměru nebo dobu jmenování na služebním místě představeného (viz výše článek 28 odst. 2 tohoto metodického pokynu). O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného.

(2) Pokud státní zaměstnanec do 12 měsíců od jmenování na služební místo představeného, resp. ode dne nástupu do služby na služebním místě [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS], zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný jiný nebo další obor služby, v němž vykonává službu na novém služebním místě, na které byl jmenován, úspěšně nevykoná (tj. marně uplyne 12 měsíců nebo státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky z daného oboru služby nevykoná úspěšně ani na druhý pokus), rozhodne služební orgán o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. h) ZSS (viz článek 60 tohoto metodického pokynu).

Článek 31

Evidence jmenování na služební místo představeného

Údaj o jmenování na služební místo představeného se podle § 181 odst. 1 písm. n) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava VII

Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru

Článek 32

Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1 ZSS

(1) Státní zaměstnanec, který byl na základě výsledku výběrového řízení přijat do služebního poměru a zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo vedoucího oddělení na dobu určitou s trváním 12 měsíců podle § 29 odst. 1 ZSS, neboť šlo o osobu, která dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku (obecnou část i zvláštní část úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na daném služebním místě), má podle § 42 odst. 1 ZSS po úspěšném vykonání úřednické zkoušky (obecné části i zvláštní části úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na služebním místě) nárok na

- a) změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou a na zařazení na dosavadní služební místo nebo jmenování na dosavadní služební místo vedoucího oddělení na dobu neurčitou, nebo
- b) na změnu doby trvání služebního poměru na dobu určitou a na zařazení na dosavadní služební místo nebo jmenování na dosavadní služební místo vedoucího oddělení na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (pokud byla tato doba delší než 12 měsíců).

(2) Státní zaměstnanec, který byl na základě výsledku výběrového řízení přijat do služebního poměru a jmenován na služební místo státního tajemníka, vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele odboru na dobu určitou s trváním 12 měsíců podle § 29 odst. 1 ZSS, neboť šlo o osobu, která dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku (obecnou část i zvláštní část úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na daném služebním místě), má podle § 42 odst. 2 ZSS po úspěšném vykonání úřednické zkoušky (obecné části i zvláštní části úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na služebním místě) nárok na

- a) změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou a na jmenování na dosavadní služební místo představeného na dobu určitou uvedenou v příslušném ustanovení ZSS (funkční období), nebo
- b) na změnu doby trvání služebního poměru na dobu určitou a na jmenování na dosavadní služební místo představeného na dobu určitou uvedenou v příslušném ustanovení ZSS (funkční období) nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (pokud byla tato doba delší než 12 měsíců).

(3) Změna doby trvání služebního poměru je změnou služebního poměru, o které příslušný služební orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. e) ZSS]. O změně doby trvání služebního poměru tedy služební orgán vydá rozhodnutí podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 odst. 1 ZSS.

(4) Vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru je přílohou č. 20 tohoto metodického pokynu.

(5) Uvedeným postupem není dotčena stanovená zkušební doba podle § 29 odst. 2 ZSS, tj. zkušební doba dále běží, a to až do konce stanovené délky 6 měsíců, bez ohledu na skutečnost, že došlo ke změně doby trvání služebního poměru.

(6) Řešení situací, kdy státní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 a 2 tohoto článku změní služební místo ještě před vykonáním úřednické zkoušky a změnou doby trvání služebního poměru, je uvedeno v článku 20 odst. 1 a 28 odst. 1 tohoto metodického pokynu.

Článek 33

Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání obecné části úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru na dobu určitou podle § 191 odst. 1 ZSS

(1) Změnu doby trvání služebního poměru v souvislosti s vykonáním úřednické zkoušky upravuje ZSS speciálně též v § 191 odst. 5, a to v návaznosti na povinnost státního zaměstnance přijatého do služebního poměru podle § 191 odst. 1 ZSS vykonat obecnou část úřednické zkoušky.

(2) Vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 191 odst. 5 ZSS je přílohou č. 21 tohoto metodického pokynu.

Článek 34

Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru podle § 178a odst. 5 a 6 ZSS

(1) Zaměstnanec přijatý do pracovního poměru podle § 178a ZSS má po splnění podmínek uvedených v § 178a odst. 5 ZSS nárok na přijetí do služebního poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou v délce doby, na kterou bylo služební místo zřízeno, a na zařazení na toto služební místo. Pokud však tento zaměstnanec do doby přijetí do služebního poměru úspěšně nevykoná úřednickou zkoušku (obecnou část i zvláštní části úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na služebním místě), přijme se podle § 178a odst. 6 ZSS do služebního poměru na dobu určitou, a to s trváním 12 měsíců, není-li délka doby, na kterou bylo služební místo zřízeno, kratší.

(2) Po úspěšném vykonání úřednické zkoušky (obecné části i zvláštní části úřednické zkoušky ze všech oborů služby vykonávaných na služebním místě) má státní zaměstnanec uvedený v odstavci 1 tohoto článku nárok na

- a) změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou a na zařazení na dosavadní služební místo na dobu neurčitou, nebo
- b) na změnu doby trvání služebního poměru na dobu určitou a na zařazení na dosavadní služební místo na dobu určitou v délce doby, na kterou bylo služební místo zřízeno.

(3) Vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 178a odst. 6 ZSS je přílohou č. 22 tohoto metodického pokynu.

Hlava VIII

Odvolání ze služebního místa představeného (§ 60 ZSS)

Článek 35

Rozhodování o odvolání ze služebního místa představeného

(1) Představeného odvolává ze služebního místa ten, kdo jej na dané služební místo jmenoval, resp. kdo má tuto pravomoc na základě § 52 až 58 ZSS. Představeného, kterého na základě přechodných ustanovení ZSS jmenoval jiný orgán než ten, který má tuto pravomoc podle § 52 až 58 ZSS (státní tajemníci byli jmenováni podle § 187 ZSS náměstkem ministra vnitra pro státní službu, ačkoli jinak jsou podle § 53 odst. 1 ZSS jmenováni vládou), odvolává ze služebního místa ten, kdo má podle § 52 až 58 ZSS pravomoc jej na dané služební místo jmenovat. Ne vždy však musí být s ohledem na dikci § 52 odst. 1, § 53 odst. 1, § 54 odst. 1 a § 56 ZSS osobou, která představeného odvolává, služební orgán (např. služebním orgánem vůči státnímu tajemníkovi nebo personálnímu řediteli sekce pro státní službu je nejvyšší státní tajemník, ale jmenuje ho, a tedy i odvolává, vláda).

(2) Odvolání ze služebního místa představeného je změnou služebního poměru, o které příslušný orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. g) ZSS]; to se netýká případů, kdy o odvolání rozhoduje vláda [viz § 159 odst. 2 písm. a) ZSS].

(3) Vzory rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného podle § 60 ZSS jsou přílohou č. 23 až 28 tohoto metodického pokynu.

(4) Následkem odvolání ze služebního místa představeného není skončení služebního poměru; důvody pro skončení služebního poměru ze zákona nebo na základě rozhodnutí upravuje § 71 až 74 ZSS.

(5) Představeného lze, není-li dále stanoveno jinak, odvolat jen z důvodů uvedených v § 60 odst. 1 písm. a) až e) ZSS (důvody pro odvolání z moci úřední), a dále na základě písemné žádosti státního zaměstnance podle § 60 odst. 2 ZSS. Důvody pro odvolání nejvyššího státního tajemníka, státního tajemníka a personálního ředitele sekce pro státní službu, pokud vykonává pravomoci nejvyššího státního tajemníka z důvodu, že služební místo nejvyššího státního tajemníka není obsazeno, ze služebního místa stanoví (nad rámec důvodů uvedených v § 60 odst. 1 a 2 ZSS) též § 60 odst. 3 ZSS. Vedoucího zastupitelského úřadu (představený podle § 9 odst. 4 ZSS) lze podle § 39 ZZS odvolat ze služebního místa i bez uvedení důvodu. Podle § 60 odst. 4 ZSS výkon služby na služebním místě představeného končí též dnem nabytí právní moci rozhodnutí o kárném opatření podle § 89 odst. 2 písm. c) a d) ZSS. Pravomoc služebního orgánu, případně jiného orgánu, který představeného jmenoval, odvolat představeného z jeho služebního místa je tak omezena pouze na zákonné důvody, které jsou taxativně stanoveny a nelze je žádným způsobem rozšiřovat. Při naplnění zákonných důvodů je příslušný orgán vždy povinen představeného odvolat.

Článek 36

Odvolání ze služebního místa představeného z důvodu zrušení služebního místa představeného

Prvním zákonným důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS **zrušení služebního místa představeného**. Zrušení služebního místa představeného může být důsledkem systemizace na příslušný kalendářní rok, tj. systemizace podle § 17 ZSS. Služební místo představeného může být zrušeno rovněž v důsledku změny systemizace provedené podle § 18 ZSS. Příslušný materiál, případně jeho relevantní část by měla být součástí správního spisu z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že vláda v rámci schvalování systemizace nebo její změny schvaluje pouze počet služebních míst představených klasifikovaných platovými třídami [viz § 17 odst. 1 písm. b) ZSS], v obou případech se zrušení služebního místa představeného projeví v rámci změny organizační struktury služebního úřadu, tj. zrušení služebního místa představeného je třeba promítnout ve „vnitřní systemizaci“, resp. ve služebním předpisu, kterým se upravuje organizační struktura služebního úřadu. Na tento služební předpis, na základě kterého je služební místo zrušeno, je pak třeba v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného odkázat, neboť je podkladem pro vydání rozhodnutí, a měl by být součástí správního spisu. Není ani vyloučeno, aby ke zrušení služebního místa představeného došlo pouze na základě změny organizační struktury podle § 19 ZSS. Služební orgán by pak měl v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného uvést nejen podklady, na základě kterých bylo služební místo zrušeno, ale měl by stručně uvést i důvody zrušení služebního místa vyplývající z materiálů, které byly pokladem pro systemizaci, její změnu nebo pro změnu organizační struktury. Tyto podklady by pak z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí měly být rovněž součástí správního spisu (např. návrh změny organizační struktury předložený služebním úřadem Ministerstvu vnitra). Výše uvedené stran podkladů pro vydání rozhodnutí a obsahu jeho odůvodnění je mimo jiné relevantní i s ohledem na judikaturu správních soudů k otázce přezkumu systemizace služebních a pracovních míst, resp. k otázce přezkumu obsahu systemizace a důvodů zrušení služebního místa (v tomto směru lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu, č.j. 8 Ads 301/2018-45 ze dne 9. 10. 2019, č.j. 5 Ads 269/2018-44 ze dne 18. 10. 2019, č.j. 6 Ads 167/2018-31 ze dne 17. 10. 2019, č.j. 2 Ads 261/2018-54 ze dne 17. 10. 2019, č.j. 2 As 68/2017-42 ze dne 29. 8. 2018, a na rozsudky Městského soudu v Praze, č.j. 11 Ad 17/2018-66 ze dne 10. 10. 2019, a č.j. 11 Ad 8/2019-42 ze dne 17. 10. 2019).

Článek 37
Odvolání ze služebního místa představeného
z důvodu dostačujících nebo nevyhovujících výsledků služebního hodnocení

(1) Druhým zákonným důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS **služební hodnocení** provedené podle § 155 odst. 5 až 8 ZSS, **které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval dostačujících nebo nevyhovujících výsledků** dle § 155 odst. 3 písm. d) nebo e) ZSS. Služebnímu hodnocení podle § 155 ZSS podléhají všichni státní zaměstnanci, tj. i představení.

(2) Zatímco důvodem pro rozhodnutí o skončení služebního poměru je, že dvě po sobě jdoucí služební hodnocení státního zaměstnance obsahují závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovujících výsledků [§ 72 odst. 1 písm. b) ZSS], pro odvolání ze služebního místa představeného se nevyžadují dvě negativní hodnocení, ale postačuje jedno služební hodnocení obsahující závěr, že představený dosahoval nevyhovujících nebo dostačujících výsledků.

(3) Odvolá-li se státní zaměstnanec proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, lze podle § 168 odst. 3 ZSS přezkoumat v odvolacím řízení i služební hodnocení, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí; tento postup se neuplatní, pokud jde o odvolání ze služebního místa představeného, které spadá do působnosti vlády, neboť na takový případ se nevztahují ustanovení ZSS o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ o správním řízení [srov. § 159 odst. 2 písm. a) ZSS].

Článek 38
Odvolání ze služebního místa představeného
z důvodu ztráty předpokladu zdravotní způsobilosti

(1) Třetím důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. c) ZSS **ztráta předpokladu zdravotní způsobilosti** jako jednoho ze základních předpokladů pro přijetí a trvání služebního poměru (viz § 25 odst. 1 písm. f) a § 34 odst. 1 ZSS). Tj. pokud představený pozbude s ohledem na svůj zdravotní stav dlouhodobě nebo trvale zdravotní způsobilost vykonávat službu na daném služebním místě představeného, musí být odvolán.

(2) Uvedený důvod odvolání ze služebního místa představeného úzce souvisí s oblastí bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, v rámci níž jsou v dané souvislosti na základě § 113 ZSS relevantní povinnosti zaměstnavatele uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) až e) zákoníku práce a povinnost zaměstnance uvedená v § 106 odst. 4 písm. b) zákoníku práce, a dále úprava pracovnělékařských služeb podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Podkladem pro odvolání ze služebního místa představeného ze zdravotních důvodů je lékařský posudek vydaný na základě pracovnělékařské prohlídky poskytovatelem pracovnělékařských služeb podle pravidel uvedených v § 41 a násl. zákona o specifických zdravotních službách a vyhlášce č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče**“).

Lékařský posudek je možné přezkoumat podle § 46 zákona o specifických zdravotních službách¹⁰.

(4) Dlouhodobým pozbytím zdravotní způsobilosti se v návaznosti na § 61 odst. 3 ZSS ve spojení s § 43 odst. 4 věty druhé zákona o specifických zdravotních službách rozumí stabilizovaný zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti zaměstnance významné pro jeho schopnost vykonávat dosavadní práci, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 180 dnů nebo lze předpokládat, že tento zdravotní stav bude trvat déle než 180 dnů, a výkon této práce by vážně ohrozil jeho zdraví.

(5) Podle § 43 odst. 7 a 8 zákona o specifických zdravotních službách jestliže se lékařský posudek nevydá z důvodu, že se posuzovaná osoba odmítne podrobit lékařské prohlídce nebo vyšetření, které je její součástí nebo jestliže se posuzovaná osoba nepodrobila lékařské prohlídce za účelem dalšího posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu ve stanoveném termínu bez uvedení vážného důvodu, hledí se na ni pro činnost, pro kterou měla být zdravotně posouzena, jako na zdravotně nezpůsobilou, nebo jako na osobu, která pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost vykonávat dosavadní práci, anebo jako na osobu, jejíž zdravotní stav nesplňuje předpoklady nebo požadavky, ke kterým byl posuzován. V případě, kdy jde o pravidelně se opakující lékařskou prohlídku a posuzovaná osoba se jí nepodrobila, hledí se na ni jako na osobu zdravotně nezpůsobilou ode dne, kdy končí platnost předchozího lékařského posudku. Uvedený důvod pro odvolání ze služebního místa představeného tedy může být založen též odmítnutím podrobit se pracovnělékařské prohlídce nebo vyšetření, které je její součástí nebo nepodrobením se pracovnělékařské prohlídce za účelem dalšího posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu ve stanoveném termínu bez uvedení vážného důvodu.

Článek 39

Odvolání ze služebního místa představeného z důvodu ztráty způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím

(1) Čtvrtým důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. d) ZSS **ztráta způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím podle právního předpisu upravujícího ochranu utajovaných informací**, pokud takovýto požadavek je stanoven služebním předpisem („vnitřní systemizací“) pro dané služební místo jako další požadavek podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS.

(2) Služebním předpisem („vnitřní systemizací“) je stanoven pro dané služební místo požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, tj. je stanoven i stupeň utajované informace („Vyhrazené“, „Důvěrné“, „Tajné“, „Přísně tajné“). Tento požadavek se prokazuje příslušným oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčením fyzické osoby příslušného stupně utajení, jde-li o přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné.

¹⁰ Příslušným správním orgánem, který rozhoduje o přezkoumání lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb, je zejména příslušný krajský úřad. Návrh na přezkoumání lékařského posudku je oprávněn podat státní zaměstnanec i služební orgán poskytovateli pracovnělékařských služeb, který posudek vydal, a to do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání. Návrh na přezkoumání lékařského posudku nemá odkladný účinek, jestliže z jeho závěru vyplývá, že posuzovaná osoba je pro účel, pro nějž byla posuzována, zdravotně nezpůsobilá, zdravotně způsobilá s podmínkou nebo pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost, nejde-li o podmínku, která je v lékařském posudku vydaném pro stejný účel uvedena opakovaně a spočívá v užívání určitého kompenzačně upraveného zařízení nebo zdravotnického prostředku.

(3) Pokud platnost těchto dokladů zanikne nebo je zrušena, přestává představený splňovat uvedený požadavek a příslušný orgán je povinen odvolat představeného z jeho služebního místa.

(4) Pokud to zajištění řádného výkonu služby umožňuje a státní zaměstnanec doloží, že podal žádost o vydání nového osvědčení, lze akceptovat postup, kdy státní zaměstnanec setrvá na svém dosavadním služebním místě a převeden bude až tehdy, pokud žádost jím podaná bude následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta. Tento postup je však v zásadě vyloučen v případě zrušení platnosti předchozího osvědčení, a to s ohledem na důvody zrušení jeho platnosti vyplývající z § 101 zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

(5) O odvolání představeného z tohoto důvodu je třeba rozhodnout též tehdy, pokud byl přijat do služebního poměru na základě výsledku výběrového řízení s tím, že před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného požádal o vydání osvědčení fyzické osoby příslušného stupně utajení podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti a tato žádost byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta¹¹.

(6) O odvolání ze služebního místa představeného je třeba také rozhodnout, pokud na místo představeného byl změnou služebního předpisu pro dané služební místo nově stanoven požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi a žádost podaná dosavadním představeným byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta nebo státní zaměstnanec tuto žádost ve lhůtě mu stanovené nepodal.

Článek 40 **Odvolání ze služebního místa představeného** **pro zproštění výkonu služby z důvodu vazby**

(1) Pátým zákonným důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. e) ZSS **zproštění výkonu služby z důvodu vazby**. Služební orgán podle § 48 ZSS zproští státního zaměstnance výkonu služby, byl-li vzat do vazby, a to po dobu jejího trvání (postup podle § 48 ZSS – viz hlava IV tohoto metodického pokynu). Ten, kdo představeného na dané služební místo jmenoval, představeného z důvodu zproštění výkonu služby odvolá – lze tak učinit jedním rozhodnutím se dvěma výroky, pokud je ke zproštění výkonu služby i k odvolání z místa představeného příslušný tentýž orgán. O odvolání lze rozhodnout, trvá-li vazba v době vydání rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného.

(2) Odvolání ze služebního místa představeného pro zproštění výkonu služby z důvodu vazby není dočasnou, ale trvalou změnou služebního poměru. Pokud následně dojde k odpadnutí důvodu zproštění výkonu služby, státní zaměstnanec již nemusí být nezbytně jmenován na své původní služební místo, neboť § 60 ZSS není uveden ve výčtu v § 70 odst. 1 ZSS¹², ale je třeba jej zařadit na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(3) U této skupiny státních zaměstnanců ZSS nezaručuje jejich opětovné jmenování na původní služební místo před odvoláním – toto jmenování na původní služební místo však není vyloučeno a pokud je toto služební místo v době odpadnutí důvodu zproštění

¹¹ Blíže Metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

¹² K uvedenému závěru je třeba dojít i přesto, že § 48 je ve výčtu v § 70 odst. 1 ZSS uveden, neboť jinak by současné zproštění výkonu služby a odvolání z místa představeného postrádalo smysl.

výkonu služby volné, je v zásadě žádoucí, aby byl státní zaměstnanec na toto služební místo jmenován; neplatí zde však povinnost služebního orgánu uvedená v § 70 odst. 2 ZSS, tj. toto uvolněné služební místo nemusí být vždy nezbytně obsazeno jiným státním zaměstnancem jen na dobu určitou, která není delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru.

(4) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(5) Služební místo, ze kterého byl státní zaměstnanec odvolán pro zproštění výkonu služby z důvodu vazby, může být také podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS obsazeno osobou v pracovním poměru na dobu určitou podle pracovníprávních předpisů.

(6) Pokud by byl státní zaměstnanec zařazován na své původní místo představeného, příslušný služební orgán jej musí znovu i jmenovat.

(7) Pokud je představený zproštěn výkonu služby pro zahájení trestního stíhání, nikoli z důvodu vazby, je třeba postupovat pouze podle § 48 ZSS, tj. představený se zproští výkonu služby, ale nebude naplněn důvod pro odvolání představeného podle § 60 ZSS – v takovém případě se plně uplatní pravidla pro opětovné zařazení státního zaměstnance na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS.

Článek 41 **Odvolání na žádost představeného**

(1) Služební orgán je podle § 60 odst. 2 ZSS dále povinen odvolat představeného na základě jeho písemné¹³ žádosti.

(2) Žádost musí splňovat formální náležitosti podle § 37 odst. 2, resp. § 45 odst. 1 SŘ. Služební orgán je povinen vydat rozhodnutí o odvolání tak, aby k odvolání došlo nejpozději do uplynutí doby 60 dnů ode dne podání žádosti. Služební orgán může vyčerpat celou délku uvedené doby, ale může též rozhodnout o dřívějším odvolání ze služebního místa představeného (např. poslední den kalendářního měsíce předcházející konci doby 60 dnů ode dne podání žádosti).

(3) Uvede-li státní zaměstnanec v žádosti o odvolání ze služebního místa představeného konkrétní datum, ke kterému požaduje ze služebního místa odvolat, které je datem dřívějším než 60 dnů ode dne podání žádosti, je v zásadě na služebním orgánu, zda s ohledem na možnosti konkrétního služebního úřadu, resp. s ohledem na potřebu zajištění řádného výkonu působnosti služebního úřadu a řádného plnění jeho úkolů žadateli vyhoví a rozhodne o odvolání ze služebního místa představeného k datu dřívějšimu¹⁴. Na druhou stranu služební orgán nemůže stanovit v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného dřívější datum odvolání než datum, které uvedl představený ve své žádosti.

¹³ Povinnost písemné formy žádosti umožňuje její podání v listinné podobě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo osobním doručením žádosti v listinné podobě služebnímu orgánu, ale též podání v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky.

¹⁴ Pokud nebude žádosti plně vyhověno, je služební orgán ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ povinen umožnit žadateli před vydáním rozhodnutí, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřil se k nim. Pokud žadatel toho práva využije a k podkladům se vyjádří, je služební orgán povinen se s takovým vyjádřením vypořádat v odůvodnění rozhodnutí (srov. § 68 odst. 3 SŘ).

Současně ale platí, že nejzazší datum odvolání ze služebního místa představeného musí být vždy datum odpovídající uplynutí doby 60 dnů ode dne podání žádosti¹⁵.

Článek 42

Kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného

(1) Výkon služby představeného na služebním místě představeného končí též dnem nabytí právní moci rozhodnutí o kárném opatření podle § 89 odst. 2 písm. c) nebo d) ZSS.

(2) Podle § 89 odst. 2 písm. c) je kárným opatřením odvolání ze služebního místa představeného a podle písm. d) propuštění ze služebního poměru. Služební orgán tedy v uvedených případech již nevydává rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, ale konec výkonu služby na tomto služebním místě nastává na základě pravomocného rozhodnutí jiného orgánu, tj. kárné komise, o uložení příslušného kárného opatření.

Článek 43

Účinky odvolání a následný postup služebního orgánu

(1) Představený je odvolán ke dni stanovenému v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného (nejdříve však tímto dnem může být den doručení rozhodnutí). Pokud služební orgán v rozhodnutí o odvolání vydaném z moci úřední nestanoví konkrétní den odvolání ze služebního místa představeného, je státní zaměstnanec odvolán dnem doručení rozhodnutí. Následně služební orgán převede státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS [a to i v případě, že důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je zrušení tohoto služebního místa – při převedení v tomto případě tedy není rozhodováno podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS], případně zařadí státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(2) V případě odvolání podle § 60 odst. 1 písm. c) ZSS, tj. pokud představený přestane splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti, služební orgán posoudí, zda je možné převést státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. a) ZSS. Pokud takový státní zaměstnanec splňuje podmínky § 61 odst. 2 ZSS, služební orgán ho převede podle § 61 odst. 1 písm. a) a nikoli podle písm. b) ZSS (důvodem tohoto postupu je zajištění rovných podmínek s ostatními státními zaměstnanci, resp. ochrany poskytnuté podle § 61 odst. 5 ZSS).

(3) Při odvolání představeného podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS v souvislosti s jeho služebním hodnocením, které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval nevyhovujících výsledků, služební orgán rozhodne i o odejmutí osobního příplatku podle § 149 odst. 1 ZSS ve spojení s § 6 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 36/2019 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě osobního příplatku státního zaměstnance na výsledek služebního hodnocení a o změně nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, neboť státnímu zaměstnanci, který dosahoval nevyhovujících výsledků nelze přiznat osobní příplatek

¹⁵ Pokud státní zaměstnanec uvede v žádosti konkrétní datum, ke kterému požaduje odvolat ze služebního místa představeného, přičemž toto datum nastane později než do 60 dnů ode dne podání žádosti, služební orgán nemůže žádosti v plném rozsahu vyhovět, neboť je povinen rozhodnout tak, aby k odvolání došlo nejpozději do 60 dnů ode dne podání žádosti. Žádost o odvolání ze služebního místa představeného ke konkrétnímu datu, které v otázce data odvolání služební orgán nemůže vyhovět, není svým předmětem nedůvodná, a proto není dán důvod pro její zamítnutí. Jelikož je služební orgán povinen dát státnímu zaměstnanci možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, bude státní zaměstnanec vždy včas obeznamen se skutečností, že jeho žádosti nelze plně vyhovět a k odvolání nedojde k datu, ke kterému požadoval. Pokud státní zaměstnanec sezná, že již nechce odvolat ze služebního místa představeného, může vzít žádost zpět podle § 45 odst. 4 SŘ (a to i v průběhu případného odvolacího řízení).

a takovému státnímu zaměstnanci se přiznaný osobní příplatek odejme. Při odvolání představeného podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS v souvislosti s jeho služebním hodnocením, které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval dostačujících výsledků, služební orgán posoudí naplnění podmínek a případně rozhodne i o snížení osobního příplatku podle § 149 odst. 1 ZSS ve spojení s § 6 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 36/2019 Sb., neboť osobní příplatek státního zaměstnance, který dosahoval dostačujících výsledků nesmí být vyšší než 10 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zařazeno služební místo, na kterém státní zaměstnanec vykonává státní službu. O odejmutí nebo snížení osobního příplatku služební orgán rozhodne v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. d) ZSS].

Článek 44

Evidence odvolání ze služebního místa představeného

Údaj o odvolání ze služebního místa představeného se podle § 181 odst. 1 písm. n) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava IX

Převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS)

Článek 45

Rozhodování o převedení na jiné služební místo

(1) Ustanovení § 61 ZSS upravuje převedení na jiné služební místo, tj. změnu služebního poměru, kdy služební orgán má povinnost převést státního zaměstnance k výkonu služby na jiné služební místo, neboť státní zaměstnanec nemůže vykonávat službu na svém dosavadním služebním místě z důvodů uvedených v § 61 odst. 1 a 2 ZSS.

(2) O převedení státního zaměstnance na jiné vhodné služební místo rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. h) ZSS]. O převedení státního zaměstnance rozhoduje služební orgán ve lhůtách stanovených v § 71 SŘ¹⁶, tj. primárně bez zbytečného odkladu, a to zejména v případech, kdy se vznikem důvodu pro převedení na jiné služební místo nastává současně i faktická nemožnost, aby státní zaměstnanec na dosavadním služebním místě vykonával službu (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť v opačném případě v těchto situacích (až na výjimky) běžně vznikají náklady na hrazení platu státního zaměstnance z důvodu existence překážek na straně služebního úřadu (§ 106 odst. 3 ZSS), aniž by státní zaměstnanec konal službu.

(3) Souhlas státního zaměstnance s převedením na jiné služební místo není podle ZSS nutný. Přesto s ohledem na zásadu vstřícnosti a zásadu součinnosti s účastníky řízení zakotvené v § 4 SŘ a s ohledem na intenzitu zásahu do služebního poměru, kterým převedení je (v zásadě trvalá změna služebního místa), se doporučuje i v případech, kdy služební orgán hodlá vydat rozhodnutí o převedení jako první úkon v řízení (viz § 165 ZSS), a tudíž nepostupuje podle § 36 odst. 3 SŘ (blíže k aplikaci § 165 ZSS viz článek 122 tohoto metodického pokynu) využít možnosti předchozího projednání tohoto opatření s konkrétním státním zaměstnancem, a to i s ohledem na nutnost řádného posouzení vhodnosti služebního místa (viz dále), na které má být státní zaměstnanec převeden. Předchozí neprojednání převedení se státním zaměstnancem však bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí o převedení. Předchozí projednání převedení se státním zaměstnancem není úkonem, kterým se řízení zahajuje (není oznámením podle § 46 odst. 1 SŘ) ani úkonem ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ, tj. seznámením s podklady pro vydání rozhodnutí, neboť tento úkon je povinně realizován,

¹⁶ Viz též rozsudek Městského soudu v Praze, č.j. 8 A 41/2018-53 ze dne 24. 7. 2019.

pokud služební orgán ve věci převedení na jiné služební místo povede standardní správní řízení zahájené oznámením o zahájení řízení podle § 46 odst. 1 SŘ. Tomu však odpovídá i forma projednání a způsob jeho zachycení v písemné podobě (z projednání se nepořizuje protokol o seznámení státního zaměstnance s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ, ale pouze zápis). Postup podle § 165 ZSS, kdy je rozhodnutí vydáno jako první úkon v řízení, a standardní postup, kdy je ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ zahájeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, nelze směřovat. Služební orgán si musí vybrat, zda bude postupovat způsobem, který mu umožňuje § 165 ZSS, a vydá rozhodnutí jako první úkon v řízení, pak ale před vydáním rozhodnutí neprovádí jiné úkony, než že do správního spisu ve věci převedení opatří podklady pro vydání rozhodnutí, což nevylučuje neformální projednání potenciálně vhodných služebních míst se státním zaměstnancem, nebo zda standardně zahájí řízení a bude před vydáním rozhodnutí postupovat i podle § 36 odst. 3 SŘ. Zvolenému postupu musí odpovídat i obsah správního spisu týkajícího se převedení na jiné služební místo.

(4) Řízení o převedení na jiné služební místo je, až na převedení podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. e) ZSS, řízením zahajovaným z moci úřední (ať již zahajovaným oznámením o zahájení řízení podle § 46 odst. 1 SŘ nebo vydáním rozhodnutí o převedení jako prvního úkonu v řízení ve smyslu § 165 ZSS). Podání státního zaměstnance, kterým požaduje převedení na konkrétní služební místo, tak může být podle okolností jeho stanoviskem jako účastníka řízení o převedení, pokud již bylo zahájeno, nebo podnětem k zahájení řízení ve smyslu § 42 SŘ, nikoli však žádostí o převedení ve smyslu § 44 a 45 SŘ¹⁷.

(5) Pokud v průběhu již zahájeného řízení o převedení státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance nastane důvod pro její nebo jeho zařazení mimo výkon služby podle § 63 ZSS z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, není toto zařazení mimo výkon služby samo o sobě důvodem, aby zahájené řízení o převedení bylo zastaveno podle § 66 SŘ a aby tato státní zaměstnankyně nebo tento státní zaměstnanec nebyl převeden na služební místo, které služební orgán našel jako vhodné služební místo pro její nebo jeho převedení před nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou (o převedení by v takovém případě bylo rozhodnuto s odloženým nástupem do služby na služebním místě po skončení zařazení mimo výkon služby podle § 63 ZSS). Služební orgán by v takových případech v rámci řádného personálního plánování a zvýšené ochrany těchto státních zaměstnankyň a zaměstnanců měl dbát na to, aby bezprostředně po skončení čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené pokračovali státní zaměstnankyně a zaměstnanci, jimž bylo původní služební místo zrušeno, ve výkonu služby na jiném vhodném služebním místě. Takový postup služebního orgánu umožní státní zaměstnankyni nebo státnímu zaměstnanci uplatnění nároku zaručeného jim v § 70 odst. 1 ZSS.

(6) Vzory rozhodnutí o převedení státního zaměstnance podle § 61 ZSS jsou přílohou č. 29 až 37a tohoto metodického pokynu.

(7) Státní zaměstnanec nemůže převedení odmítnout; přísluší mu však právo podat proti rozhodnutí o převedení odvolání, o kterém, není-li postupováno podle § 87 SŘ, rozhodne nadřízený služební orgán. Takové odvolání však nemá odkladný účinek, proto je státní zaměstnanec povinen do služby na místo, na které byl převeden, nastoupit již ode dne uvedeného v rozhodnutí o převedení.

(8) Převedení státního zaměstnance je možné nejen v rámci služebního úřadu, v němž je před převedením zařazen, ale též do jiného služebního úřadu, neboť § 61 hovoří o převedení na jiné služební místo, aniž by omezoval převedení na tentýž služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu. Rovněž to lze dovodit z povahy služebního poměru, který je veřejnoprávním poměrem ke státu a nikoli pouze k jednomu služebnímu úřadu.

¹⁷ Srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, č.j. 59 A 111/2017-36 ze dne 26. 2. 2019.

To se promítá též do posuzování otázky existence vhodného služebního místa pro převedení státního zaměstnance (viz článek 62 a 63 tohoto metodického pokynu).

Článek 46

Převedení ze zdravotních důvodů

Prvním zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. a) ZSS jsou **zdravotní důvody**, které jsou blíže určeny v odstavci 2 uvedeného ustanovení. Služební orgán převede ze zdravotních důvodů státního zaměstnance na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná, v případech uvedených v článku 43 až 47 tohoto metodického pokynu. Uvedené důvody převedení na jiné služební místo úzce souvisí s oblastí bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, která se na základě § 113 ZSS řídí

- a) § 101 až 108 a 323 zákoníku práce,
- b) § 2 až 11 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) zákonem o ochraně veřejného zdraví,
- d) zákonem o specifických zdravotních službách.

Článek 47

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. a) ZSS se státní zaměstnanec převede, jestliže **ze závěru lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb vyplývá, že pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost vykonávat dosavadní službu** (pro aplikaci tohoto ustanovení není rozhodné, zda důvodem dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní službu je služební úraz, nemoc z povolání nebo jiné důvody).

(2) Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný na základě pracovnělékařské prohlídky poskytovatelem pracovnělékařských služeb podle pravidel uvedených v § 41 a násl. zákona o specifických zdravotních službách a vyhláše o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče. Lékařský posudek je možné přezkoumat podle § 46 zákona o specifických zdravotních službách⁸.

(3) Dlouhodobým pozbytím zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní službu se v návaznosti na § 61 odst. 3 ZSS ve spojení s § 43 odst. 4 věty druhé zákona o specifických zdravotních službách rozumí stabilizovaný zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti zaměstnance významné pro jeho schopnost vykonávat dosavadní práci, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 180 dnů nebo lze předpokládat, že tento zdravotní stav bude trvat déle než 180 dnů, a výkon této práce by vážně ohrozil jeho zdraví.

(4) Pro tento důvod převedení na jiné služební místo jsou na základě § 113 ZSS relevantní povinnosti zaměstnavatele uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) až e) zákoníku práce a povinnost zaměstnance uvedená v § 106 odst. 4 písm. b) zákoníku práce, a dále úprava pracovnělékařských služeb podle zákona o specifických zdravotních službách. Podle § 43 odst. 7 a 8 zákona o specifických zdravotních službách jestliže se lékařský posudek nevydává z důvodu, že se posuzovaná osoba odmítne podrobit lékařské prohlídce nebo vyšetření, které je její součástí nebo jestliže se posuzovaná osoba nepodrobila lékařské prohlídce za účelem dalšího posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu ve stanoveném termínu bez uvedení vážného důvodu, hledí se na ni pro činnost, pro kterou měla být zdravotně posouzena, jako na zdravotně nezpůsobilou, nebo jako na osobu, která pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost vykonávat dosavadní práci, anebo jako na osobu, jejíž zdravotní stav nesplňuje předpoklady nebo požadavky, ke kterým byl posuzován. V případě, kdy jde o pravidelně se opakující lékařskou prohlídku a posuzovaná osoba se jí nepodrobila, hledí se na ni jako na osobu zdravotně nezpůsobilou ode dne, kdy končí platnost předchozího lékařského posudku. Uvedený důvod pro převedení na jiné služební místo tedy může být založen též odmítnutím

podrobit se pracovnělékařské prohlídce nebo vyšetření, které je její součástí nebo nepodrobením se pracovnělékařské prohlídce za účelem dalšího posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu ve stanoveném termínu bez uvedení vážného důvodu.

(5) Dojde-li v důsledku převedení z uvedeného důvodu ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší mu po dobu převedení k platu doplatek do výše platu před převedením, nejdéle však po dobu 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích. O přiznání doplatku a jeho výši vydá služební orgán rozhodnutí; rozhodnutí o doplatku může být součástí rozhodnutí o převedení, ve kterém se zároveň určí plat v souvislosti s převedením na jiné služební místo a současně lze určit i doplatek a dobu, po kterou bude státnímu zaměstnanci náležet.

Článek 48

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. b) ZSS se státní zaměstnankyně převede, jde-li o **těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu**, pokud koná službu, kterou nesmějí tyto státní zaměstnankyně vykonávat nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřské poslání.

(2) Službu, která spadá do zakázaných prací pro těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, které kojí, nebo státní zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu stanoví vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích). Důvod převedení spočívající ve výkonu služby spadající do zakázaných prací se nedokládá lékařským posudkem; povinnost služebnímu orgánu k převedení státní zaměstnankyně vyplývá ze zákona.

(3) Podkladem pro rozhodnutí o převedení státní zaměstnankyně z důvodu ohrožení jejího těhotenství nebo mateřského poslání, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek (jakýkoli) splňující náležitosti lékařského posudku podle vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého důvod pro převedení musí jednoznačně vyplývat. Obecný zákaz zaměstnávat těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu pracemi, pro které podle lékařského posudku není zdravotně způsobilá (tj. přidělovat jí tomu odpovídající služební úkoly), vyplývá z § 118 ZSS ve spojení s § 238 odst. 2 zákoníku práce.

Článek 49

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. c) ZSS se státní zaměstnanec převede, jestliže je to nutné **v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčními nemocemi**.

(2) Uvedené ustanovení má zabránit šíření infekční nemoci. Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný poskytovatelem pracovnělékařských služeb či rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví, ve kterém musí být jednoznačně stanovena nutnost ochrany jiných fyzických osob před infekčním onemocněním.

Článek 50

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. d) ZSS se státní zaměstnanec **vykonávající službu v noci** převede, jestliže byl **na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb uznán nezpůsobilým ke službě v noci**.

(2) Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný na základě pracovnělékařské prohlídky poskytovatelem pracovnělékařských služeb podle pravidel uvedených v § 41 a násl. zákona o specifických zdravotních službách a vyhlášky o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče. Lékařský posudek je možné přezkoumat podle § 46 zákona o specifických zdravotních službách⁸.

Článek 51

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. e) ZSS se státní zaměstnankyně převede, jde-li o **těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci, pokud o převedení požádá**.

(2) Tento důvod převedení na jiné služební místo je jediným důvodem, kdy je řízení o převedení zahajováno na žádost státní zaměstnankyně, která je prvním úkonem v řízení (nelze tedy aplikovat § 165 ZSS) – od toho se rovněž odvíjí další možný postup v řízení o této žádosti (např. povinnost dát žadatelce možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ).

(3) Žádost státní zaměstnankyně musí splňovat obecné náležitosti podle § 37 odst. 2 a § 45 odst. 1 SŘ. Jsou-li podmínky § 61 odst. 2 písm. e) ZSS splněny, je služební orgán povinen žádosti vyhovět.

Článek 52

(1) Převedení těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu upravuje též § 119 ZSS, který odkazuje na použití § 239 zákoníku práce – toto ustanovení je z velké části duplicitní ve vztahu k § 61 odst. 2 písm. b) a e) ZSS. Je však třeba vyjít z toho, že příslušný služební orgán má především povinnost v těchto případech [podle § 61 odst. 2 písm. b) a e) ZSS] převést státní zaměstnankyni na služební místo, na kterém bude dosahovat stejné výše platu, pokud je to možné. Pokud nikoli, přísluší státní zaměstnankyni vyrovnávací příspěvek podle § 42 až 44 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Ze spojení § 119 ZSS a § 239 zákoníku práce je také třeba dovodit povinnost služebnímu orgánu vyhovět žádosti o převedení, kterou podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. e) ZSS podala těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci, a dále dočasnost převedení státní zaměstnankyně podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. b) nebo e) ZSS, s nárokem vrátit se po odpadnutí důvodů převedení na původní služební místo. Po odpadnutí důvodu změny služebního poměru se tedy státní zaměstnankyně zařadí na její původní služební místo analogicky podle § 70 odst. 1 ZSS. Pokud by bylo původní služební místo státní zaměstnankyně v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době převedení na jiné služební místo uplyne doba určitá, na kterou byla státní zaměstnankyně zařazena nebo jmenována na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro ní vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však

lze státní zaměstnankyni zařadit jen s jejím souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud by státní zaměstnankyně nemohla být zařazena na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(2) Při převedení státního zaměstnance ze zdravotních důvodů podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 ZSS se **vedle zdravotních hledisek sleduje, aby služba byla pro něj vhodná** též vzhledem k jeho kvalifikaci a schopnostem. V odůvodnění rozhodnutí o převedení státního zaměstnance ze zdravotních důvodů služební orgán uvede úvahy, jakým způsobem posuzoval vhodnost nového služebního místa s ohledem na hlediska uvedená v § 61 odst. 4 ZSS. Výčet těchto hledisek však nelze považovat za taxativní – více viz níže k posuzování vhodnosti služebního místa.

(3) Službou v noci je na základě § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 78 odst. 1 písm. j) zákoníku práce služba konaná v noční době; noční doba je doba mezi 22. a 6. hodinou. Státním zaměstnancem vykonávajícím službu v noci je na základě § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 78 odst. 1 písm. k) zákoníku práce státní zaměstnanec, který odpracuje během noční doby nejméně 3 hodiny ze své služební doby v rámci 24 hodin po sobě jdoucích v průměru alespoň jednou týdně v období, uvedeném v § 94 odst. 1 zákoníku práce (26 týdnů po sobě jdoucích).

Článek 53

Převedení v důsledku odvolání ze služebního místa představeného

(1) Druhým zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS je **odvolání ze služebního místa představeného**.

(2) Pokud je státní zaměstnanec odvolán ze služebního místa představeného v souladu s § 60 nebo je mu uloženo kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného podle § 89 odst. 2 písm. c) ZSS, je služební orgán povinen ho převést na jiné služební místo, neboť samotným odvoláním služební poměr nekončí. Uvedený postup je důsledkem odvolání státního zaměstnance ze služebního místa představeného.

Článek 54

Převedení v důsledku zrušení služebního místa z důvodu změny systemizace

(1) Třetí důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. c) ZSS nastává jako důsledek **zrušení jeho služebního místa z důvodu změny systemizace**. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě zrušení služebního místa představeného rozhoduje služební orgán o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Přestože § 61 odst. 1 písm. c) ZSS zmiňuje jako důvod zrušení služebního místa změnu systemizace, je třeba za zrušení služebního místa pro účely tohoto ustanovení považovat i zrušení služebního místa v důsledku systemizace na příslušný kalendářní rok, tj. systemizace podle § 17 ZSS. Příslušný materiál, případně jeho relevantní část by měla být součástí správního spisu z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že vláda v rámci schvalování systemizace nebo její změny schvaluje pouze počet služebních míst státních zaměstnanců klasifikovaných platovými třídami [viz § 17 odst. 1 písm. a) ZSS], v obou případech se zrušení služebního místa projeví v rámci změny organizační struktury služebního úřadu, tj. zrušení služebního místa je třeba promítnout ve služebním předpisu, kterým se upravuje organizační struktura služebního úřadu. Na tento služební předpis, na základě kterého je služební místo zrušeno, je pak třeba v rozhodnutí o převedení odkázat, neboť je podkladem pro vydání rozhodnutí, a měl by být součástí správního spisu. Není ani vyloučeno, aby ke zrušení služebního místa došlo pouze na základě změny organizační

struktury podle § 19 ZSS. Služební orgán by pak měl v rozhodnutí o převedení na jiné služební místo uvést nejen podklady, na základě kterých bylo služební místo zrušeno, ale měl by stručně uvést i důvody zrušení služebního místa vyplývající z materiálů, které byly pokladem pro systemizaci, její změnu nebo pro změnu organizační struktury. Tyto podklady by pak z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí měly být rovněž součástí správního spisu (např. návrh změny organizační struktury předložený služebním úřadem Ministerstvu vnitra). Výše uvedené stran podkladů pro vydání rozhodnutí a obsahu jeho odůvodnění je mimo jiné relevantní i s ohledem na judikaturu správních soudů k otázce přezkumu systemizace služebních a pracovních míst, resp. k otázce přezkumu obsahu systemizace a důvodů zrušení služebního místa (v tomto směru lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu, č.j. 8 Ads 301/2018-45 ze dne 9. 10. 2019, č.j. 5 Ads 269/2018-4 ze dne 18. 10. 2019, č.j. 6 Ads 167/2018-31 ze dne 17. 10. 2019, č.j. 2 Ads 261/2018-54 ze dne 17. 10. 2019, č.j. 2 As 68/2017-42 ze dne 29. 8. 2018, a na rozsudky Městského soudu v Praze, č.j. 11 Ad 17/2018-66 ze dne 10. 10. 2019, a č.j. 11 Ad 8/2019-42 ze dne 17. 10. 2019).

(3) Pokud dojde ke změně organizační struktury služebního úřadu (§ 19 ZSS), v rámci níž nedojde ke zrušení služebního místa, na kterém je státní zaměstnanec zařazen, ale pouze k jeho přesunu v rámci organizační struktury služebního úřadu (např. přesun služebního místa do jiného oddělení), aniž by tím docházelo ke změně služebního působiště státního zaměstnance (viz § 4 odst. 3 ZSS), tj. přesun služebního místa je v rámci jedné obce, není rozhodováno o převedení státního zaměstnance, ale dochází pouze ke změně jeho služebního místa – státní zaměstnanec se v takovém případě přesouvá se svým služebním místem. Služební orgán o výše uvedeném vydá státnímu zaměstnanci sdělení podle § 154 a násl. SŘ.

(4) Ke změnám služebního místa, které vyžadují jeho zrušení a vytvoření místa nového, se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 9 ze dne 25. listopadu 2016, když konstatoval, že

„Změna služebního místa, která vyžaduje jeho zrušení a současně zřízení místa nového, je změnou, při které dojde:

- a) ke změně všech oborů služby systemizovaných na služebním místě,*
- b) na obsazeném služebním místě ke změně platové třídy o více než dvě třídy nahoru, vždy však v případě, dojde-li změnou platové třídy ke změně stanoveného vzdělání podle Přílohy č. 1 k zákonu o státní službě,*
- c) na obsazeném služebním místě ke snížení platové třídy, s výjimkou případu, kdy státní zaměstnanec zařazený nebo jmenovaný na tomto služebním místě vysloví s takovou změnou souhlas,*
- d) ke změně místa představeného na místo státního zaměstnance, který není představeným, a naopak,*
- e) ke změně stupně řízení na místě představeného,*
- f) ke změně umístění služebního místa spočívající v jeho přemístění za hranice obce původního umístění (do jiné obce).“*

Článek 55

Převedení v důsledku uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, aniž by současně skončil jeho služební poměr

Čtvrtý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. d) ZSS nastává jako **důsledek uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, aniž by současně skončil jeho služební poměr**. Doba trvání služebního poměru státního zaměstnance je tedy delší, než na kterou byl zařazen nebo jmenován na služební místo, tj. služební poměr je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou delšího trvání.

Článek 56

Převedení z důvodu neplnění požadavku způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím

(1) Pátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. e) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím** podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, pokud takový požadavek je na služební místo stanoven služebním předpisem („vnitřní systemizací“) jako další požadavek podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť jde-li o služební místo představeného, rozhoduje služební orgán o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. d) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Služebním předpisem („vnitřní systemizací“) je stanoven pro dané služební místo požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím v souladu se zákonem o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, tj. je stanoven i stupeň utajované informace („Vyhrazené“, „Důvěrné“, „Tajné“, „Přísně tajné“). Tento požadavek se prokazuje oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčením fyzické osoby (§ 54 zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti) příslušného stupně utajení, jde-li o přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné.

(3) Pokud platnost dokladů uvedených v předchozím odstavci zanikne nebo je zrušena, přestává státní zaměstnanec splňovat uvedený požadavek a služební orgán je povinen ho převést na jiné služební místo.

(4) Pokud to zajištění řádného výkonu služby umožňuje a státní zaměstnanec doloží, že podal žádost o vydání nového osvědčení, lze akceptovat postup, kdy státní zaměstnanec setrvá na svém dosavadním služebním místě a převeden bude až tehdy, pokud žádost jím podaná bude následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta. Tento postup je však v zásadě vyloučen v případě zrušení platnosti předchozího osvědčení, a to s ohledem na důvody zrušení jeho platnosti vyplývající z § 101 zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

(5) O převedení státního zaměstnance z tohoto důvodu je třeba rozhodnout též tehdy, pokud byl přijat do služebního poměru na základě výsledku výběrového řízení s tím, že před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo požádal státní zaměstnanec o vydání osvědčení fyzické osoby příslušného stupně utajení podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti a tato žádost byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta¹⁸.

(6) O převedení státního zaměstnance je třeba také rozhodnout, pokud na služební místo státního zaměstnance byl změnou služebního předpisu pro dané služební místo nově stanoven požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím a žádost podaná státním zaměstnancem byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta nebo státní zaměstnanec tuto žádost ve lhůtě mu stanovené nepodal.

---

¹⁸ Blíže metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

Článek 57

Převedení z důvodu pozbytí státního občanství České republiky

(1) Šestým zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. f) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat požadavek státního občanství České republiky**, pokud je takový požadavek na dané služební místo stanoven (§ 25 odst. 4 ZSS), a to s ohledem na ochranu veřejného zájmu.

(2) Pozbytí státního občanství České republiky lze pouze prohlášením o vzdání se státního občanství České republiky za podmínek zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů. O pozbytí státního občanství je vydán doklad.

(3) Tento důvod pro převedení je rovněž třeba aplikovat v případech, kdy je do služebního poměru přijat na základě přechodných ustanovení ZSS dosavadní zaměstnanec splňující předpoklady podle § 25 odst. 1 ZSS (ale nikoli státní občan České republiky), ale na jeho dosavadním místě byl stanoven požadavek státního občanství České republiky, a dále v případech, kdy je na služební místo zařazen nebo jmenován státní zaměstnanec, který není státním občanem České republiky, a požadavek státního občanství České republiky je na služební místo stanoven následně.

Článek 58

Převedení z důvodu odmítnutí uzavření dohody o zákazu konkurence

(1) Sedmý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. g) ZSS nastává jako **důsledek odmítnutí uzavření dohody o zákazu konkurence**, a to v případech, kdy má být se státním zaměstnancem sjednána podle § 83 odst. 4 ZSS až poté, co již byl na služební místo zařazen nebo jmenován.

(2) Zákaz konkurence je buď stanoven jednostranně v okamžiku zařazení, nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo (viz § 83 odst. 2 a 3 ZSS), nebo je sjednán dohodou dodatečně, pokud je státní zaměstnanec na služebním místě již zařazen nebo jmenován. Zákaz konkurence se vztahuje na služební místa státních zaměstnanců, na kterých se rozhoduje o zadávání veřejných zakázek nebo při výkonu práv a povinností zprostředkovatele při realizaci dotační politiky, a na služební místa představených, pokud na tato služební místa státních zaměstnanců a představených byla stanovena možnost stanovit nebo sjednat zákaz konkurence podle § 83 odst. 1 ZSS. Dohoda o zákazu konkurence je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 83 ZSS. Pokud státní zaměstnanec odmítne na takovém služebním místě uzavřít dohodu o zákazu konkurence, je nutné ho převést na jiné služební místo.

(3) Zákazem konkurence se podle § 17 odst. 1 písm. e) ZSS rozumí zákaz se po skončení služebního poměru přímo nebo nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem v oboru, který je shodný s příslušným oborem služby, nebo být v pracovním nebo obdobném poměru k podnikateli v takovém oboru.

Článek 59

Převedení z důvodu odmítnutí uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování

(1) Osmý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. g) ZSS nastává jako **důsledek odmítnutí uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování**, a to v případech, kdy má být se státním zaměstnancem sjednána podle § 123 ZSS ve spojení s § 252 zákoníku práce poté, co byl na služební místo zařazen nebo jmenován.

(2) Dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 123 ZSS a § 252 zákoníku práce. Dohodu uzavírá služební orgán. Svou pravomoc uzavírat dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování může služební orgán přenést služebním předpisem na jiné představené.

(3) Služební orgán je podle § 123 odst. 2 ZSS povinen služebním předpisem stanovit okruh činností, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování. Stanovení okruhu činností, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování, musí být odůvodněné konkrétní povahou činností (tzn., musí být nezbytné pro řádný výkon těchto činností) a nemůže se v žádném případě jednat o libovůli služebního orgánu. Nezbytnost uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování je třeba odůvodnit nemožností vykonávat činnosti mimo režim odpovědnosti za svěřené hodnoty. Tato nezbytnost bude naplněna, pokud zvláštní zákon stanoví uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování jako povinnost. Dále bude naplněna také v případech svěřených hodnot (za které se považují hotovost, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které jsou předmětem obratu nebo oběhu, s nimiž má zaměstnanec možnost osobně disponovat po celou dobu, po kterou mu byly svěřeny), kdy by případná škoda na těchto hodnotách překročila limit náhrady škody způsobené z nedbalosti v režimu obecné odpovědnosti (čtyř a půlnásobku průměrného měsíčního výdělku státního zaměstnance před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu). Pokud státní zaměstnanec odmítne na takovém služebním místě uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování, je nutné ho převést na jiné služební místo.

Článek 60

Převedení z důvodu nevykonání úřednické zkoušky nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby

(1) Devátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. h) ZSS je skutečnost, že **státní zaměstnanec nevykonal úspěšně úřednickou zkoušku nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat službu v jiném/jiných nebo dalším/dalších oboru/oborech služby.**

(2) Státní zaměstnanec je podle § 35 odst. 1 ZSS povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku, a to na základě § 61 odst. 1 písm. h) ZSS i v případech, kdy již úspěšně vykonal obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky, avšak byl podle § 49 nebo § 70 odst. 1 nebo 3 nebo podle § 75 odst. 2 ZSS zařazen, podle § 51 a násl. ZSS jmenován nebo podle § 61 ZSS převeden na služební místo, na kterém je povinen vykonávat službu v oboru služby, ze kterého dosud nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky. Povinnost vykonat úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky z příslušného oboru služby musí státní zaměstnanec splnit do 12 měsíců ode dne, kdy začal v příslušném oboru služby vykonávat službu, tj. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služební místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS] – nemusí se shodovat se dnem účinnosti zařazení, jmenování nebo převedení na jiné služební místo. Povinnost vykonat úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky z příslušného oboru služby platí i v případě, byl-li služebním předpisem státnímu zaměstnanci na jeho služební místě změněn, popřípadě přidán další obor služby, ze kterého dosud nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky.

(3) Služební úřad je podle § 35 odst. 2 písm. b) ZSS povinen umožnit státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonat úřednickou zkoušku nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby. O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl

služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o zařazení, jmenování nebo převedení na jiné služební místo.

(4) Jestliže státní zaměstnanec úřednickou zkoušku nevykonal úspěšně, umožní mu služební orgán její opakování na základě písemné žádosti státního zaměstnance. Dle § 40 odst. 2 ZSS opakovaná úřednická zkouška může být vykonána nejdříve po uplynutí 1 měsíce po neúspěšném vykonání úřednické zkoušky. Dle § 38 odst. 1 ZSS služební orgán písemně vyrozumí státního zaměstnance o termínu a místě konání úřednické zkoušky nejméně 21 dnů přede dnem konání úřednické zkoušky. Úřednickou zkoušku (obecnou část úřednické zkoušky nebo zvláštní část úřednické zkoušky v příslušném oboru služby) lze opakovat jen jednou.

(5) Nevykoná-li státní zaměstnanec, který začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby, úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku, rozhodne služební orgán bezodkladně o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo, a to i před uplynutím doby 12 měsíců, ve které byl státní zaměstnanec povinen úřednickou zkoušku vykonat [zásadně na takové, na němž není vykonávána služba v oboru služby, z něhož státní zaměstnanec úspěšně nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky – a contrario srov. článek 63 odst. 2 písm. c) tohoto metodického pokynu]. O skutečnosti, že státní zaměstnanec nevykonal úspěšně ani opakovanou úřednickou zkoušku, je informován jeho služební orgán (prostřednictvím příslušného personalisty) – srov. metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví podrobnosti k provádění a organizaci úřednické zkoušky. Podle § 39 odst. 3 ZSS o neúspěšném vykonání úřednické zkoušky vystaví zkušební komise písemnou zprávu, a to ve 2 stejnopisech. Jeden stejnopis zprávy se předá státnímu zaměstnanci do vlastních rukou, druhý se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(6) Uplyne-li marně doba 12 měsíců, během které je státní zaměstnanec, který začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby, povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku pro příslušný obor služby (tzn., že v době 12 měsíců státní zaměstnanec nevykoná úspěšně zvláštní části úřednické zkoušky ve všech oborech státní služby, v nichž začal vykonávat službu), rozhodne služební orgán o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo [zásadně na takové, na němž není vykonávána služba v oboru služby, z něhož státní zaměstnanec úspěšně nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky – a contrario srov. článek 63 odst. 2 písm. c) tohoto metodického pokynu – to však nevylučuje převedení na jiné služební místo s jiným oborem služby, z něhož státní zaměstnanec nemá vykonanou zvláštní část úřednické zkoušky, pokud se jedná o vhodné služební místo (srov. článek 63 odst. 2 tohoto metodického pokynu)].

(7) Pokud je státní zaměstnanec v průběhu doby 12 měsíců, ve které je povinen vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby, zproštěn výkonu služby podle § 48 ZSS, zařazen mimo výkon služby podle § 63, 64 nebo 65 ZSS nebo je mu přerušen výkon služby podle § 69 ZSS, doba 12 měsíců, ve které musí tuto povinnost splnit, se přeruší a ode dne, kdy začne opětovně vykonávat službu na daném služebním místě po zařazení podle § 70 odst. 1 ZSS (ode dne nástupu do služby na služebním místě), běží doba 12 měsíců znovu od počátku a státní zaměstnanec má opět dva pokusy na vykonání příslušné zvláštní části (zvláštních částí) úřednické zkoušky.

Článek 60a

Převedení z důvodu neplnění požadavku stanoveného pro služební místo jiným právním předpisem

(1) Desátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. i) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat požadavek stanovený pro služební místo jiným právním předpisem.**

(2) Pokud zvláštní právní předpis stanoví pro některou činnost vykonávanou na služebním místě určitý požadavek (předpoklad)¹⁹ a tento požadavek státní zaměstnanec přestane splňovat (např. odnětí osvědčení o odborné způsobilosti, odebrání vysokoškolského titulu v požadovaném oboru vzdělání²⁰ vyžadovaném přímo právním předpisem), nebo pokud je právním předpisem omezena platnost listiny (např. osvědčení), již se dokládá splnění požadavku, a státní zaměstnanec v požadované době platnost listiny neprodlouží, resp. splnění požadavku nově nedoloží, služební orgán je povinen převést státního zaměstnance na jiné služební místo.

(3) O převedení státního zaměstnance z tohoto důvodu je třeba rozhodnout též tehdy, pokud byl přijat do služebního poměru na základě výsledku výběrového řízení s tím, že příslušná právní úprava stanoví dobu, do kdy musí od zahájení výkonu služby požadavek splnit, a tato doba uplyne marně²¹.

(4) O převedení státního zaměstnance je třeba také rozhodnout tehdy, pokud byl pro dané služební místo změnou právního předpisu nově stanoven určitý požadavek, který státní zaměstnanec nesplňuje, případně ve lhůtě stanovené právním předpisem nedoloží, že ho splňuje.

Článek 61

Převedení na služební místo představeného

(1) Na služební místo představeného nemůže být převeden řadový státní zaměstnanec.

(2) Na služební místo představeného lze převést pouze dosavadního představeného, a to pouze na služební místo vedoucího oddělení.

(3) Na volné služební místo představeného, vyjma vedoucího oddělení, nemůže být převeden žádný státní zaměstnanec, neboť na obsazení těchto volných služebních míst se koná výběrové řízení vždy (viz § 51 odst. 1 věta druhá ZSS), a to i v případě, že by jinak teoreticky přicházelo v úvahu převedení některého státního zaměstnance na toto služební

¹⁹ Jedná se o terminologickou nejednotnost, neboť ZSS obecně vychází z toho, že z právních předpisů vyplývají předpoklady, nikoliv požadavky. Např. § 111 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, nebo § 59 odst. 5 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 284/2021 Sb.

²⁰ Důvodem pro postup podle § 61 odst. 1 písm. i) ZSS je pouze ztráta požadavku (předpokladu) odborného zaměření vzdělání. V případě (současné) ztráty předpokladu stanovené úrovně vzdělání by bylo třeba postupovat podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS, tj. rozhodnout o skončení služebního poměru státního zaměstnance.

²¹ Např. § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, nebo § 58 a 59 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 284/2021 Sb.

místo. Státní zaměstnanec, který dosud vykonával službu na služebním místě představeného, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání, může být na základě § 201 odst. 3 ZSS při splnění dalších kritérií vhodnosti (zejména pak s ohledem na obor služby a na dosud státním zaměstnancem vykonávané správní činnosti ve vztahu ke správním činnostem vykonávaným na zvažovaném služebním místě) převeden i na jiné služební místo vedoucího oddělení, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání.

(4) Při převedení na služební místo vedoucího oddělení je nutné vždy zohlednit důvody převedení. Tj. představeného, který je odvolán ze svého předchozího služebního místa podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS nebo kterému bylo uloženo kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného, není možné převést na služební místo vedoucího oddělení. Pokud byl představený odvolán z jiných než výše uvedených důvodů, je třeba zvážit, zda naplnění daného důvodu pro jeho odvolání z dosavadního místa představeného jej nediskvalifikuje pro převedení na služební místo vedoucího oddělení (např. při odvolání z důvodu, že představený přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím, není vyloučeno jeho převedení na služební místo vedoucího oddělení, na kterém není tento požadavek stanoven).

Článek 62

Vhodnost služebního místa

(1) Při převedení státního zaměstnance se musí vždy jednat o takové služební místo, které je pro státního zaměstnance **vhodné**, a to bez ohledu na skutečnost, že vhodnost služebního místa je zmiňována výslovně pouze při převedení ze zdravotních důvodů (§ 61 odst. 4 ZSS) – viz článek 52 odst. 2 tohoto metodického pokynu²². Vhodnost služebního místa jako nutnou podmínku převedení státního zaměstnance ve všech případech převedení je však třeba dovodit též z § 62 odst. 1 ZSS²³.

(2) Vhodnost konkrétního služebního místa pro určitého státního zaměstnance musí služební orgán posoudit předem a vždy individuálně na základě různých v úvahu přicházejících kritérií (viz článek 63 tohoto metodického pokynu). Úvahy o posouzení vhodnosti služebního místa spolu se závěry z toho vyplývajících musí být součástí odůvodnění rozhodnutí o převedení státního zaměstnance (§ 68 odst. 3 SŘ).

(3) Rozhodnutí o převedení musí být rovněž založeno na relevantních podkladech, které budou jako podklady pro vydání rozhodnutí součástí spisového materiálu – jde o podklady, které budou dokládat počet a druh volných služebních míst v témže služebním úřadě, tzn. jejich seznam (např. formou seznamu se specifikací volných služebních míst nebo výpisu z evidence obsazovaných služebních míst informačního systému o státní službě, popř. z personálního systému), přičemž konkrétní podklad musí dokládat, jaká konkrétní volná služební místa jsou aktuálně (v době rozhodování) k dispozici; je-li však služebnímu orgánu známo, že nějaké služební místo v době rozhodování ještě neexistuje, ale že bude existovat v době převedení, měl by je do svých úvah zahrnout (např. vydává před koncem kalendářního roku rozhodnutí o převedení s účinností od 1. ledna následujícího roku z důvodu, že služební místo státního zaměstnance bude na základě systemizace zrušeno dnem 31. prosince, ale současně ví, že 1. ledna vznikají nová služební místa). Součástí spisu musí být též další podklady, na jejichž základě služební orgán posuzuje vhodnost služebního místa, týkající se osoby státního zaměstnance (zejména dokumenty z jeho osobního spisu, např. doklady

²² „Při převedení státního zaměstnance podle odstavce 2 se vedle zdravotních hledisek sleduje, aby služba byla pro něj **vhodná** též vzhledem k jeho kvalifikaci a schopnostem.“

²³ „Nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až h) nebo § 61 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné **vhodné** není volné, nebo nemůže-li být v případech uvedených v § 70 odst. 3 zařazen na volné služební místo, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 6 měsíců.“

o vzdělání, charakteristiky služebních míst, na kterých byl dosud zařazen, služební hodnocení apod. – lze řešit i tím, že osobní spis bude na dobu řízení o převedení učiněn přílohou správního spisu ve věci převedení ve smyslu § 17 odst. 1 SŘ).

(4) Pokud nastanou důvody převedení uvedené v § 61 ZSS, služební orgán ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec zařazen, by měl nejprve posoudit, zda existuje vhodné volné služební místo v rámci téhož služebního úřadu, neboť to odpovídá též zásadě procesní ekonomie a lze předpokládat, že i z hlediska vhodnosti služebního místa dle níže uvedených kritérií bude v zásadě vždy vhodnější, aby státní zaměstnanec zůstal zařazen v témže služebním úřadu. Pokud však v témže služebním úřadu není pro státního zaměstnance žádné vhodné volné služební místo, služební orgán by měl posoudit, a za tím účelem opatřit do spisu příslušné podklady, zda neexistuje vhodné volné služební místo v rámci jiného služebního úřadu. Za tím účelem by měl zvážit převedení zvláště do služebních úřadů, u kterých lze důvodně předpokládat, že existuje vhodné služební místo s ohledem na kvalifikaci, zkušenosti (příbuznost agendy, např. oblast dopravy, životního prostředí, veřejného pořádku a bezpečnosti apod.) a obory služby státního zaměstnance. K případnému převedení státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu si služební orgán služebního úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen, vyžádá jako nutný podklad pro vydání rozhodnutí souhlas služebního orgánu služebního úřadu, do něhož hodlá státního zaměstnance na služební místo převést (§ 162 odst. 3 ZSS), tj. státního zaměstnance nelze převést, pokud dotčený služební úřad nedá souhlas s jeho převedením. Teprve tehdy, když ani v jiném služebním úřadu není vhodné volné služební místo, lze postupovat podle § 62 ZSS a zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů.

(5) Pokud jde o posuzování vhodnosti služebního místa, resp. zjišťování, na které vhodné služební místo bude státní zaměstnanec převeden, to má určité fáze, které vycházejí na jedné straně ze zásady materiální pravdy vyplývající z § 3 SŘ a na druhou stranu ze zásady procesní ekonomie vyplývající z § 6 SŘ. V první fázi služební orgán zjišťuje s ohledem na v úvahu přicházející kritéria vhodnosti služebního místa, která by reálně přicházela v úvahu pro převedení konkrétního státního zaměstnance, tj. opatřuje do spisu podklady, ze kterých jsou tato místa zřejmá [soutisky výběru těch volných služebních míst (na která není vyhlášeno výběrové řízení) ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec zařazen, případně i v dalších služebních úřadech, která by zřejmě přicházela v daném případě v úvahu s ohledem na kritéria vhodnosti]. Ve druhé fázi pak služební orgán ze zjištěného souhrnu zřejmě v úvahu přicházejících vhodných služebních míst učiní jakýsi „užší výběr“, v rámci něhož by se měl zaměřit na detailnější posouzení vhodnosti či nevhodnosti daných služebních míst pro státního zaměstnance. Pokud se služební orgán po prvotním posouzení zaměří na konkrétní služební místo, o němž má za to, že je pro státního zaměstnance vhodné, musí učinit součástí spisu rovněž podklady, na základě kterých lze přezkoumat tuto bližší úvahu. Ta pak musí být součástí odůvodnění rozhodnutí, popř. služební orgán musí v odůvodnění rozhodnutí v rámci svých úvah odkázat na konkrétní relevantní skutečnosti, které jsou mu coby služebnímu orgánu v daném služebním úřadu známy jakožto skutečnosti známé z jeho úřední činnosti (blíže k použití skutečností známých z úřední činnosti jako podkladu pro vydání rozhodnutí viz článek 122 odst. 6 až 9 tohoto metodického pokynu). Současně by měl služební orgán učinit součástí spisu takové podklady, případně uvést do odůvodnění rozhodnutí takové jemu známé skutečnosti z úřední činnosti, na základě kterých lze přezkoumat úvahu o nevhodnosti jiných služebních míst, která byla v „užším výběru“ při rozhodování o převedení. Na druhou stranu nelze po služebním orgánu spravedlivě požadovat, aby detailně rozebíral každé volné služební místo a odůvodňoval, proč na něj státního zaměstnance nepřevedl, když už z prvotního seznamu je zřejmé, že takové služební místo je z důvodu své povahy zcela mimo rámec možných úvah o převedení státního zaměstnance. Nelze tedy po služebním orgánu spravedlivě požadovat, aby zdůvodňoval, proč státního zaměstnance nepřevedl na zbytek všech potencionálně vhodných služebních míst, kterých může být i několik desítek.

(6) V praxi mohou nastat situace, kdy by na volné služební místo mohl být převeden státní zaměstnanec, který nemůže vykonávat službu na dosavadním služebním místě (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť se toto služební místo pro něho jeví jako vhodné, nicméně takových státních zaměstnanců, kteří splňují ve shodné míře kritéria pro převedení na dané služební místo, je v rozhodné době více (tj. ani u jednoho z dotyčných státních zaměstnanců nejsou kritéria pro převedení na dané služební místo splněna ve zjevně převažující míře oproti ostatním státním zaměstnancům). Pak se s ohledem na zásady, na nichž je ZSS založen (např. zásada transparentnosti, zákaz diskriminace apod.), doporučuje nerozhodovat o převedení konkrétního státního zaměstnance, ale vyhlásit na dané služební místo výběrové řízení, kterého se uvedení státní zaměstnanci mohou zúčastnit.

Článek 63 Kritéria vhodnosti služebního místa

(1) Níže uvedená kritéria vhodnosti služebního místa nelze chápat jako taxativní výčet, neboť v rámci posuzování individuálního případu se mohou objevit další okolnosti nebo kritéria níže neuvedená, na jejichž základě se dospěje k závěru o nevhodnosti služebního místa pro konkrétního státního zaměstnance. Stejně tak i kritéria uvedená v § 61 odst. 4 ZSS pro převedení ze zdravotních důvodů nelze chápat jako jediná, která by měl služební orgán hodnotit jako relevantní v rámci tohoto důvodu převedení, pokud se zjistí, že služební místo je sice vhodné z hlediska zdravotního i z hlediska kvalifikace a schopností státního zaměstnance, ale je nevhodné z jiných hledisek.

(2) Za relevantní kritéria pro účely posouzení vhodnosti služebního místa je třeba považovat zejména:

- a) **zdravotní hledisko a zdravotní způsobilost** – jde o hledisko relevantní zejména při převedení ze zdravotních důvodů, ale je třeba k němu přihlídnout i v případě převedení z jiných důvodů;
- b) **požadované vzdělání a kvalifikace** na služebním místě ve vztahu k dosaženému vzdělání a kvalifikaci státního zaměstnance. Státní zaměstnanec, který dosud vykonával službu na služebním místě, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání, z důvodu, že mu byla při přijetí do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS udělena výjimka z předpokladu vzdělání podle § 201 odst. 1 ZSS nebo mu jako představenému vznikl služební poměr na služebním místě představeného, pro které nesplňoval předpoklad vzdělání, ze zákona, může být na základě § 201 odst. 3 ZSS při splnění dalších kritérií vhodnosti (zejména pak s ohledem na obor služby a na dosud státním zaměstnancem vykonávané správní činnosti ve vztahu ke správním činnostem vykonávaným na zvažovaném služebním místě) převeden i na služební místo, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání;
- c) **obor/obory služby**²⁴ - posouzení vztahu doposud vykonávaných oborů služby ve vztahu k oborům služby vykonávaným na služebním místě, na které má být státní zaměstnanec převeden, a to též ve vztahu ke vzdělání, kvalifikaci a zkušenostem státního zaměstnance, pokud má na služebním místě vykonávat jiný obor služby – není tedy nezbytně nutné, aby byl státní zaměstnanec vždy převeden na služební místo se stejným oborem/obory služby. Přednostně se státní zaměstnanec vždy převede na služební místo se stejným oborem/obory služby. Pokud uvedený postup není možný, lze státního zaměstnance

²⁴ Obory služby jsou na základě § 5 odst. 2 ZSS stanoveny nařízením vlády č. 1/2019 Sb., o oborech státní služby. Podle § 5 odst. 3 ZSS mohou být pro služební místo služebním předpisem stanoveny nejvýše 3 obory služby, a jde-li o služební místo představeného, nejvýše 4 obory služby. Podle § 5 odst. 4 ZSS mohou být pro služební místo stanoveny pouze obory služby, které odpovídají převažujícím a obvykle vykonávaným správním činnostem na tomto služebním místě; pro služební místo musí být vždy stanoven obor služby, v němž je vykonávána nejnáročnější správní činnost.

převést na služební místo s více obory služby, které ale zahrnují jeho dosavadní obor/obory služby. Nelze-li postupovat jinak, lze státního zaměstnance převést na služební místo s jiným oborem služby, na kterém však bude vykonávat v zásadě shodné činnosti, tj. zpravidla státní zaměstnanec vykonávající službu v průřezových činnostech (např. státní zaměstnanec, který vykonával v určitém oboru služby správní řízení, správní trestání, kontrolu, veřejné zakázky..., může tyto činnosti vykonávat i v rámci jiného oboru služby). Teprve pokud nelze státního zaměstnance převést žádným z výše uvedených způsobů, lze státního zaměstnance s jeho souhlasem převést na služební místo s jiným oborem služby a výkonem jiných činností. Kritérium oboru služby je jedním ze zásadních kritérií pro posouzení vhodnosti služebního místa, nicméně je třeba jej posuzovat nejen jednotlivě, ale též v návaznosti na kritéria další;

- d) **schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, resp. vykonávané správní činnosti** – státní zaměstnanec by měl být v zásadě převeden na služební místo odpovídající jeho dosavadním pracovním zkušenostem (nemusí jít ale pouze o vazbu na dosud vykonávaný obor služby – viz výše). V návaznosti na dosavadní zkušenosti státního zaměstnance je relevantním kritériem pro posouzení vhodnosti služebního místa z hlediska věcného obsahu vykonávané agendy nejen obor služby, ale též konkrétní vykonávané správní činnosti na novém služebním místě. Podle individuálních okolností případu je tak relevantní posouzení, jaké správní činnosti bude účastník řízení vykonávat na novém služebním místě, ve vztahu k činnostem, které vykonával na dosavadním služebním místě (případně na dříve zastávaných pozicích v rámci služebního úřadu), resp. jak tyto nově vykonávané činnosti korespondují s dosud vykonávanými činnostmi a se vzděláním, kvalifikací a dosavadními zkušenostmi státního zaměstnance. Při převádění na jiné služební místo nebude v zásadě až na výjimky nikdy možné dosáhnout shody ve všech nebo dokonce ve většině vykonávaných činností na dosavadním a novém služebním místě. Při porovnání správních činností by však měl být odůvodnitelný závěr, že služební místa jsou si alespoň z hlediska zásadních správních činností (nikoli však jen z hlediska katalogových příkladů správních činností) rámcově podobná. Na druhou stranu nelze ani vyloučit převedení státního zaměstnance na služební místo, na němž bude vykonávat zcela nové správní činnosti, které dosud nevykonával, pokud z hlediska dalších kritérií se služební místo jeví jako vhodné, zejména pokud státní zaměstnanec má k výkonu takových činností vzdělání a kvalifikaci a půjde o výkon služby v oboru služby, v němž státní zaměstnanec službu vykonával, a s ohledem na jeho dosavadní výkon služby lze předpokládat jeho zapracování v nových činnostech. Důležitými podklady pro toto posouzení budou zejména charakteristiky dosavadního a nového služebního místa, případně podpůrně jiné podklady, ze kterých lze tyto činnosti dovodit (např. organizační řád, z něhož vyplývá působnost konkrétního organizačního útvaru služebního úřadu);
- e) **stejný nebo jiný služební úřad** – ač není vyloučeno převedení i na služební místo v jiném služebním úřadu, je i skutečnost změny služebního úřadu nebo naopak setrvání ve stejném služebním úřadu důležitým kritériem pro posouzení vhodnosti služebního místa, neboť při setrvání v dosavadním služebním úřadu jde o menší zásah do služebního poměru státního zaměstnance, někdy však naopak převedení na jiné služební místo v jiném služebním úřadu může být pro státního zaměstnance např. z hlediska jeho kvalifikace a schopností lepším řešením;
- f) **služební působiště, resp. místo výkonu služby** – z širšího pohledu jde o hledisko významné pro respektování podmínek pro slaďování soukromého a rodinného života státního zaměstnance s výkonem služby – za **vhodné služební místo nelze považovat služební místo v jiném služebním působišti (jiné obci)**, než je dosavadní služební působiště státního zaměstnance, pokud s takovým převedením státní zaměstnanec nevysloví souhlas²⁵. Podle okolností případu a s ohledem na další kritéria vhodnosti by

²⁵ Srov. rozsudek Krajského soudu v Praze, č.j. 48 A 115/2016-102 ze dne 11. 4. 2019.

mohlo být (i bez souhlasu státního zaměstnance) za vhodné služební místo považováno i služební místo se služebním působištěm, které odpovídá jednomu z více dosavadních služebních působišť státního zaměstnance (má-li jich více) nebo, nelze-li nalézt vhodné služební místo v dosavadním služebním působišti, nelze vyloučit převedení na jiné služební místo se služebním působištěm mimo dosavadní služební působiště státního zaměstnance, pokud ovšem jde o služební místo se služebním působištěm v obci, kde má státní zaměstnanec skutečné bydliště. Pokud jde o místo výkonu služby v rámci téhož služebního působiště, služební orgán by měl hodnotit, zda místo výkonu služby je pro státního zaměstnance vhodné s ohledem na dojezdovou vzdálenost od jeho bydliště ve vztahu k dosavadnímu zařazení státního zaměstnance;

- g) **zařazení do platové třídy** – převedení na služební místo zařazené do stejné platové třídy, v jaké bylo služební místo, na kterém státní zaměstnanec dosud vykonával službu, není nezbytnou podmínkou. Pokud by však bylo volné služební místo ve stejné platové třídě a stejném oboru služby, měl by na něj být státní zaměstnanec převeden přednostně. Služební orgán tedy může převést konkrétního státního zaměstnance na o něco méně kvalifikovanou práci v nižší platové třídě, která však odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS (např. státní zaměstnanec, který dosáhl vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu a vykonával práci ve 14. platové třídě, může být zařazen do 13. platové třídy, neboť to odpovídá jeho kvalifikaci ve vztahu k příloze č. 1 k ZSS). Státní zaměstnanec nemůže být převeden na služební místo zařazené v nižší platové třídě, které neodpovídá jeho dosaženému vzdělání, platová třída by tak vždy měla odpovídat vzdělání státního zaměstnance. Zařadit státního zaměstnance na služební místo v nižší platové třídě, která odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS, lze i bez souhlasu státního zaměstnance, neboť v případě převedení dle § 61 ZSS se nejedná o změny služebního poměru dle § 70 odst. 3 a odst. 1 ZSS, ani se nejedná o změnu platové třídy v důsledku změny konkrétního služebního místa [§ 79 odst. 2 písm. e) v návaznosti na § 18 ZSS], neboť ke změně dochází v důsledku převedení z jednoho služebního místa na druhé, tj. v důsledku změny služebního poměru. Za snížení platu v důsledku převedení se podle § 61 odst. 5 ZSS poskytuje doplatek k platu, jde-li o převedení ze zdravotních důvodů dle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS. Při snížení platu státního zaměstnankyně, která byla převedena podle § 61 odst. 2 písm. b) nebo e) ZSS jí přísluší vyrovnávací příspěvek podle § 42 až 44 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. V ostatních případech převedení se doplatek k platu, popř. jiné dorovnání platu neposkytuje. Státního zaměstnance nelze podle § 61 ZSS převést na služební místo zařazené ve vyšší platové třídě (to lze dovodit mimo jiné z podmínek zařazení na služební místo podle § 49 odst. 2 až 5). Zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo ve vyšší platové třídě je možné pouze na základě výběrového řízení nebo na základě § 49 odst. 2 až 5 ZSS;
- h) **přístup státního zaměstnance k převedení** – stanovisko státního zaměstnance k potenciálně vhodným služebním místům může být relevantní pro rozhodování o převedení, a to i v případě, kdy služební orgán vydává rozhodnutí o převedení jako první úkon v řízení v souladu s § 165 ZSS; rozhodnutí o převedení však není podmíněno souhlasem státního zaměstnance s převedením na konkrétní služební místo (blíže k projednání převedení se státním zaměstnancem viz článek 45 odst. 3 tohoto metodického pokynu). Pokud je z projednání se státním zaměstnancem zřejmé, že státní zaměstnanec souhlasí s převedením na konkrétní volné služební místo, i přestože toto místo se z pohledu všech výše uvedených kritérií vhodnosti nemusí zdát jako vhodné, může ho služební orgán, po dohodě se státním zaměstnancem, na toto služební místo převést – písemný souhlas státního zaměstnance by měl být součástí správního spisu. Ke kritériím týkajícím se zdravotního hlediska, zdravotní způsobilosti, vzdělání a kvalifikace však musí být přihlédnuto i v tomto případě. Uvedená kritéria musí být splněna vždy, státní zaměstnanec tedy nemůže být převeden na služební místo, pro něž nesplňuje zdravotní způsobilost nebo požadované vzdělání, i kdyby s tím souhlasil,

s výjimkou situace, kdy byl se svým souhlasem převeden na služební místo s nižším požadovaným vzděláním, než kterého sám dosáhl. Současně nesmí být tímto postupem ohrožen zájem na řádném výkonu služby;

- i) **zájem na řádném výkonu služby** – ZSS v § 61 ani jinde nestanoví, že státní zaměstnanec musí být zařazen na pro něj nejvhodnější služební místo z jeho vlastního subjektivního úhlu pohledu, byť se musí jednat o služební místo pro něj vhodné. V rámci převedení neexistuje nárok na převedení na služební místo, které státní zaměstnanec subjektivně dle vlastních požadavků a představ vnímá jako nejvhodnější, neboť služební orgán při rozhodování o převedení státního zaměstnance zvažuje nejen hlediska vhodnosti z pohledu státního zaměstnance, ale též zájem služebního úřadu na řádném výkonu působnosti služebního úřadu a na řádném plnění jeho úkolů. V rámci hodnocení, na jaké ze služebních míst státního zaměstnance převede, tedy služební orgán nemusí učinit závěr, že státního zaměstnanec převede na služební místo, které se subjektivně státnímu zaměstnanci jeví pro něj jako nejvhodnější, ale může uzavřít, že státního zaměstnance převede na služební místo, které dle různých kritérií vhodnosti se pro něj rovněž jeví jako vhodné a současně je v zájmu řádného plnění působnosti a úkolů služebního úřadu, aby na daném služebním místě státní zaměstnanec vykonával službu.

Článek 64

Evidence převedení na jiné služební místo

Údaj o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo se podle § 181 odst. 1 písm. q) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava X

Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS)

Článek 65

Důvody zařazení mimo výkon služby

(1) Důvodem pro zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS je:

- a) nemožnost převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) až i) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS, neboť pro něj není žádné vhodné služební místo volné (na jiné než uvedené případy převedení státního zaměstnance se zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů nevztahuje, tj. státního zaměstnance zařadit mimo výkon služby nelze), nebo
- b) nemožnost zařazení státního zaměstnance na volné služební místo z důvodů uvedených v § 70 odst. 3 ZSS (případy, kdy státní zaměstnanec nemůže být v stanovených případech podle § 70 odst. 1 zařazen na své původní služební místo v důsledku zrušení služebního místa z důvodu změny systemizace nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, anebo odpadne-li jiný důvod změny služebního poměru, pro který státní zaměstnanec nemohl vykonávat službu) nebo § 75 odst. 2 ZSS (případy, kdy po zrušení nezákonného rozhodnutí o skončení služebního poměru státního zaměstnance nelze zařadit zpět na jeho původní ani jiné vhodné služební místo).

(2) Zařazením mimo výkon služby z organizačních důvodů nastává stav, kdy státní zaměstnanec z výše uvedených důvodů nevykonává službu na konkrétním služebním místě. Služební poměr tímto zařazením státního zaměstnance mimo výkon služby nekončí.

Článek 66

Doba zařazení mimo výkon služby a otázky související s během této doby a jejím marným uplynutím

(1) Zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby lze maximálně na dobu 6 měsíců. Pokud dojde po zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů k opětovnému zařazení k výkonu služby a následně opět k zařazení mimo výkon služby, doba 6 měsíců běžící při předchozím zařazení mimo výkon služby se přerušila a při novém zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů začíná doba 6 měsíců běžet opětovně od počátku – jednotlivé doby trvání zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů se tedy nesčítají.

(2) Doba zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů počíná prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené doby (6 měsíců). Např. bude-li státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů od 1. ledna, poslední den této doby připadne na den 30. června. K otázce počítání dob vymezených v zákoně o státní službě se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 11 ze dne 25. listopadu 2016. Tato doba je vyjádřena jako nejzazší doba, po kterou může být státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, a zároveň se jedná o dobu, která musí být v rámci zařazení mimo výkon služby beze zbytku vyčerpána, má-li být její marné uplynutí důvodem pro skončení služebního poměru.

(3) Po marném uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, již státního zaměstnance není možné převést nebo zařadit na jiné volné služební místo bez jeho souhlasu. Není však vyloučeno, aby byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na jiné služební místo na základě výběrového řízení nebo postupem podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS anebo převeden podle § 61 ZSS nebo zařazen podle § 70 odst. 3 ZSS či podle § 75 odst. 2 ZSS na jiné služební místo se svým souhlasem. Příslušné rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo je však třeba vydat předtím, než bylo vydáno rozhodnutí služebního orgánu o skončení služebního poměru státního zaměstnance; poté již uvedený postup není možný.

(4) Specifickou otázkou je běh doby 6 měsíců zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů po zrušení rozhodnutí o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo a vrácení věci k novému projednání odvolacím služebním orgánem. K této otázce se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 29 ze dne 7. prosince 2018, když konstatoval, že *„Pokud odvolací služební orgán rozhodne o zrušení rozhodnutí o převedení na jiné služební místo (§ 61 zákona o státní službě) a vrácení věci k novému projednání podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, přičemž určí účinky svého rozhodnutí ve vztahu k výroku o převedení zpětně ode dne předběžné vykonatelnosti rozhodnutí o převedení, a jde-li o státního zaměstnance, který byl před vydáním rozhodnutí o převedení na jiné služební místo zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 zákona o státní službě), je tento státní zaměstnanec po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu nadále zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, přičemž doba 6 měsíců zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů neběžela od vykonatelnosti později zrušeného rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a v průběhu odvolacího řízení, a to až do právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu. Po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu doběhne pouze zbytek doby 6 měsíců zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, který neuplynul před vykonatelností později zrušeného rozhodnutí o převedení na jiné služební místo.“* Zbytek doby 6 měsíců se dopočítá tak, že ode dne následujícího po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu se dopočítají nejprve zbývající měsíce a poté zbývající dny, kdy počet zbývajících dnů se určí podle měsíce, ve kterém nabylo vykonatelnosti později zrušené rozhodnutí o převedení na jiné služební místo [např. byl-li státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů s účinností od 1. ledna a převeden s účinností od

20. května, a později bylo rozhodnutí o převedení zrušeno s tím, že zrušující rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. srpna, tak zbytek doby 6 měsíců běží od 11. srpna, přičemž do 10. září doběhne zbývající měsíc a do 22. září doběhne zbývajících 12 dnů odvozených od měsíce května (od 20. do 31. května), kdy došlo ke stavění doby 6 měsíců].

(5) Poradní sbor se rovněž zabýval otázkou souběhu mateřské dovolené s instituty zproštění výkonu služby a zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, přičemž ze závěru č. 28 ze dne 7. prosince 2018 vyplývají ve vztahu k zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů dva následující dílčí závěry:

1. *Těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zařazená mimo výkon služby z organizačních důvodů není povinna oznámit služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou.*
2. *Oznámí-li těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zařazená mimo výkon služby z organizačních důvodů služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou, rozhodne služební orgán o skončení jejího zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů a o jejím zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené. Zařazením mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené dochází ke stavění běhu doby 6 měsíců zařazení mimo výkon služby.*

(6) Marné uplynutí doby 6 měsíců, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, tj. pokud se státního zaměstnance v této době nepodaří zařadit zpět do výkonu služby, je podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS důvodem pro zahájení řízení a následné vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru. Pokud z uvedeného důvodu bude rozhodnuto o skončení služebního poměru na dobu neurčitou, má státní zaměstnanec nárok na odbytné podle § 72 odst. 2 ZSS.

(7) Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů je služební orgán, který státního zaměstnance mimo výkon služby zařadil, povinen činit příslušné kroky ve snaze státního zaměstnance převést nebo zařadit na vhodné služební místo ve svém služebním úřadu, případně iniciovat převedení nebo zařazení na vhodné služební místo v jiném služebním úřadu příslušným služebním orgánem (viz článek 69 tohoto metodického pokynu). Tyto kroky by pak měly být následně doloženy ve správním spisu vedeném v řízení o skončení služebního poměru a měly by být zhodnoceny v odůvodnění rozhodnutí o skončení služebního poměru.

(8) S ohledem na obsah rejstříku státních zaměstnanců a v návaznosti na § 8 SŘ služební orgán, který zařadil státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů, resp. jeho personální útvar, poskytuje bez zbytečného odkladu (zpravidla do 5 pracovních dnů) součinnost jiným služebním orgánům, případně jejich personálním útvarům (může se jednat i o kontakt na pracovní úrovni formou e-mailové komunikace) za účelem zjištění doplňujících informací o státním zaměstnanci zařazeném mimo výkon služby z organizačních důvodů, pokud tyto informace potřebují za účelem posouzení, zda by v jejich služebním úřadu uvolněné služební místo mohlo být pro státního zaměstnance vhodné, nebo zda na dané služební místo má být vyhlášeno výběrové řízení. Obdobnou součinnost pak poskytují služební orgány, v jejichž služebních úřadech existuje potencionálně vhodné služební místo pro státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů služebnímu orgánu, který státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů zařadil, jde-li o informace o služebních místech, které nelze zjistit z veřejné části evidence obsazovaných služebních míst a které jsou relevantní k posouzení, zda by státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby z organizačních důvodů nemohl být převeden či zařazen na dané služební místo (byť příslušný k převedení nebo zařazení státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu je služební orgán tohoto služebního úřadu – viz článek 69 tohoto metodického pokynu).

(9) Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů služební orgán, který o zařazení mimo výkon služby rozhodl, umožní státnímu

zaměstnanci na základě § 182 odst. 1 ZSS přístup do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst. Do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst služební orgány (před vyhlášením výběrového řízení) zadávají služební místo, jakmile bude bez pochybností zřejmé, že dojde k uvolnění služebního místa; to neplatí v případech stanovených v Metodickém pokynu nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

Článek 67

Plat státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby a některé další otázky související s nároky státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby

(1) Ode dne zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů činí plat státního zaměstnance 80 % jeho měsíčního platu před zařazením mimo výkon služby. Služební orgán rozhodne o výši platu současně s rozhodnutím o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby. Tento plat náleží státnímu zaměstnanci po dobu jeho zařazení mimo výkon služby. Podle § 176 písm. d) ZSS se platem státního zaměstnance pro účely zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny.

(2) V době od marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do skončení služebního poměru státního zaměstnance na základě rozhodnutí služebního orgánu vydaného podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS státnímu zaměstnanci přísluší od okamžiku marného uplynutí doby 6 měsíců, po kterou může být zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS, do okamžiku skončení služebního poměru plat ve výši 80 % měsíčního platu, protože se postavení státního zaměstnance fakticky nemění a státní zaměstnanec i nadále nevykonává službu (viz závěr poradního sboru č. 6 ze dne 3. června 2016).

(3) V době, kdy je státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, nedochází k úpravě platu státního zaměstnance v návaznosti na postup do vyššího platového stupně nebo v návaznosti na změnu platových tarifů provedených změnou nařízení vlády č. 304/2014 Sb. Podle § 144 odst. 1 ZSS se odměňování státních zaměstnanců řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak. Podle § 123 odst. 1 zákoníku práce přísluší zaměstnanci platový tarif stanovený pro platovou třídu a platový stupeň, do kterých je zařazen. Ustanovení § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. stanoví, že státnímu zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu stanovenou pro služební místo, na které je zařazen, a pro platový stupeň, do kterého je zařazen. Jestliže však není státní zaměstnanec v době od zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů do skončení služebního poměru zařazen na žádném služebním místě, pak mu žádný nárok na vyšší platový tarif nevzniká a služební orgán nemá hmotněprávní podklad pro rozhodnutí o změně výše platového tarifu. Po dobu od zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (a to až do případného skončení služebního poměru) nemá proto státní zaměstnanec nárok na vyšší platový tarif v důsledku postupu do vyššího platového stupně, ani v důsledku změny platových tarifů provedených změnou nařízení vlády č. 304/2014 Sb. Po tuto dobu k úpravě platového tarifu u státního zaměstnance nedochází.

(4) Specifickou je pak otázka stanovení platu státního zaměstnance zařazovaného mimo výkon služby z organizačních důvodů v případech, kdy důvodem tohoto zařazení je nemožnost převedení na jiné služební místo z důvodu zrušení dosavadního služebního místa dnem předcházejícím účinnosti nařízení vlády, kterým dochází ke změně výše platových tarifů (např. nabytím účinnosti příslušného nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., dochází k navýšení všech platových tarifů uvedených v příloze č. 2 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. ke dni 1. ledna příslušného roku, avšak dotyčné služební místo je

zrušeno dnem 31. prosince roku předcházejícího). Valorizace platových tarifů již nemá v tomto případě na stanovení platu státního zaměstnance vliv, a to ani v případech, kdy je o zařazení mimo výkon služby rozhodnuto až po účinnosti změny výše platových tarifů, neboť k valorizaci dochází až po zrušení služebního místa. Ke dni účinnosti změny výše platových tarifů státní zaměstnanec již tedy není zařazen na žádném služebním místě, neboť služební místo zaniklo ke dni, který předchází dni účinnosti změny výše platových tarifů. Ve smyslu § 2 odst. 2 nařízení vlády č. 92/2015 Sb., o pravidlech pro organizaci služebního úřadu, je to služební místo, které je klasifikováno platovou třídou a příslušný platový tarif, který je státnímu zaměstnanci po zařazení do platové třídy a platového stupně určen (rozhodnutím či oznámením), je spjat pouze se zařazením na konkrétním služebním místě. Pokud státní zaměstnanec již není zařazen na žádném služebním místě, nepřísluší mu tedy žádný platový tarif. Pokud tak nastanou okolnosti, za nichž je třeba státnímu zaměstnanci stanovit měsíční plat, jako je tomu v případě zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 2 ZSS, musí služební orgán vycházet z té výše platového tarifu, která naposledy příslušela zaměstnanci v době, kdy byl ještě na služebním místě zařazen [viz § 176 písm. d) ZSS]. Pro určení výše platového tarifu v uvedených případech je tedy rozhodující termín, do kterého byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo, tedy například než zaniklo - není již obsažené v systemizaci na příslušný kalendářní rok - a nikoliv právní účinky zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (pokud nastaly později, než účinnost nové systemizace).

Článek 68

Rozhodování ve věci zařazení mimo výkon služby

(1) O zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. i) ZSS]. O zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby rozhoduje služební orgán ve lhůtách stanovených v § 71 SŘ¹⁴, tj. primárně bez zbytečného odkladu poté, co nastane důvod pro převedení nebo zařazení na jiné služební místo a bude na základě podkladů zjištěno, že státního zaměstnance nelze převést nebo zařadit na jiné služební místo, a to zejména v případech, kdy se vznikem důvodu pro převedení nebo zařazení na jiné služební místo nastává současně i faktická nemožnost, aby státní zaměstnanec na dosavadním služebním místě vykonával službu (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť v opačném případě v těchto situacích (až na výjimky) běžně vznikají náklady na hrazení platu státního zaměstnance z důvodu existence překážek na straně služebního úřadu (§ 106 odst. 3 ZSS), aniž by státní zaměstnanec konal službu.

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS je přílohou č. 38 tohoto metodického pokynu.

Článek 69

Převedení nebo zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby

(1) Pokud odpadne důvod spočívající v nemožnosti převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) až h) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS [viz článek 65 odst. 1 písm. a) tohoto metodického pokynu], tj. objeví se volné služební místo, které je vhodné pro konkrétního státního zaměstnance, rozhodne služební orgán ve služebním úřadu, v němž je volné služební místo, o převedení státního zaměstnance podle § 61 ZSS v návaznosti na konkrétní důvod převedení, který byl primárně důvodem pro zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS. Pro převedení státního zaměstnance platí, co je uvedeno v hlavě IX tohoto metodického pokynu. Rozhoduje-li o převedení státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů služební orgán, který ho mimo výkon služby nezařadil (převedení do jiného služebního úřadu), nepotřebuje k převedení souhlas služebního orgánu (§ 162 odst. 3 ZSS), který rozhodoval o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů.

(2) Pokud odpadne důvod spočívající v nemožnosti zařazení státního zaměstnance na volné služební místo z důvodů uvedených v § 70 odst. 3 ZSS nebo v § 75 odst. 2 ZSS [viz článek 65 odst. 1 písm. b) tohoto metodického pokynu], tj. objeví se volné služební místo, které je vhodné pro konkrétního státního zaměstnance z hlediska zařazení podle § 70 odst. 3 ZSS nebo podle § 75 odst. 2 ZSS, rozhodne služební orgán ve služebním úřadu, v němž je volné služební místo, o zařazení státního zaměstnance na jiné volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo podle § 75 odst. 2 ZSS. Pro posouzení vhodnosti jiného služebního místa se obdobně použije článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu. Rozhoduje-li o zařazení státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS ve spojení s § 70 odst. 3 ZSS služební orgán, který ho mimo výkon služby nezařadil (zařazení na jiné služební místo do jiného služebního úřadu), nepotřebuje k zařazení na jiné služební místo souhlas služebního orgánu (§ 162 odst. 3 ZSS), který rozhodoval o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů. Státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS ve spojení s § 75 odst. 2 ZSS nelze bez jeho souhlasu zařadit na volné služební místo v jiném služebním úřadu, než ve kterém vykonával službu. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě lze státního zaměstnance zařadit podle § 70 odst. 3 ZSS i § 75 odst. 2 ZSS jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(3) Rozhoduje-li o převedení nebo zařazení státního zaměstnance služební orgán, který nerozhodoval o jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, je služební orgán, který státního zaměstnance zařadil mimo výkon služby z organizačních důvodů, povinen poskytnout služebnímu orgánu, který rozhoduje o převedení nebo zařazení státního zaměstnance na služební místo, potřebnou součinnost za účelem opatření relevantních podkladů (§ 8 SR), aby tento služební orgán mohl vydat a řádně odůvodnit rozhodnutí o převedení či zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo.

(4) V rámci rozhodování o platu státního zaměstnance dosud zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů v souvislosti s převedením na jiné služební místo podle § 61 ZSS nebo v souvislosti se zařazením na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo § 75 odst. 2 ZSS služební orgán započítá do doby započitatelné praxe pro účely zařazení státního zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy i dobu zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (viz závěr poradního sboru č. 8 ze dne 23. září 2016).

Článek 70

Evidence zařazení mimo výkon služby

Údaj o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby a jeho důvod se podle § 181 odst. 1 písm. r) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XI

Zařazení mimo výkon služby

z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (§ 63 ZSS)

Článek 71

Podmínky zařazení mimo výkon služby

(1) Státní zaměstnankyně, která čerpá mateřskou dovolenou, se zařadí mimo výkon služby. Mimo výkon služby se zařadí též státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec, čerpají-li rodičovskou dovolenou.²⁶

(2) Mateřská dovolená se poskytuje výhradně ženám. Služební orgán rozhodne o zařazení státní zaměstnankyně mimo výkon služby z důvodu mateřské dovolené na základě lékařského potvrzení. Rodičovská dovolená se poskytuje na základě žádosti státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance; žádost musí být podána písemně a musí v ní být uvedena doba, na kterou státní zaměstnanec nebo státní zaměstnankyně o poskytnutí rodičovské dovolené žádají (podle § 196 odst. 2 zákoníku práce je takový údaj povinnou náležitostí žádosti). Služební orgán pouze rozhodne o zařazení mimo výkon služby z důvodu rodičovské dovolené na základě žádosti státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance o poskytnutí rodičovské dovolené. Státní zaměstnanci by měli být upozorněni²⁷, že žádost je v souladu s § 196 odst. 2 zákoníku práce třeba podat alespoň 30 dnů před nástupem na rodičovskou dovolenou, nebrání-li tomu vážné důvody (např. nutnost převzetí péče o dítě otcem namísto matky z důvodu jejího náhlého onemocnění). Mateřská dovolená státní zaměstnankyně a rodičovská dovolená státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance se na základě § 121 odst. 1 ZSS řídí § 195 až § 198 zákoníku práce.

(3) ZSS vztahuje zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené k okamžiku čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené, proto den účinnosti zařazení mimo výkon služby uvedený v rozhodnutí bude odpovídat prvnímu dni čerpání mateřské, resp. rodičovské dovolené. Rozsah (doba) zařazení mimo výkon služby z důvodu rodičovské dovolené bude odpovídat údaji, který státní zaměstnanec uvedl v žádosti. Poradní sbor k této otázce rovněž přijal závěr č. 26 ze dne 7. prosince 2018, podle jehož bodu I „*Určení rozsahu rodičovské dovolené je náležitostí žádosti o poskytnutí rodičovské dovolené. Rozsah (dobu) rodičovské dovolené určený státním zaměstnancem uvádí služební orgán ve výroku rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z důvodu rodičovské dovolené.*“ Žádost může být podávána opakovaně. Bez ohledu na to, zda čerpání rodičovské dovolené na základě nové žádosti plynule naváže či nenaváže na předchozí čerpání rodičovské dovolené, je třeba vždy vydat další rozhodnutí.

Článek 72

Plat státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby

(1) Po dobu zařazení státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené jim nepřísluší plat, náleží jim peněžitá pomoc v mateřství, resp. rodičovský příspěvek.

(2) Rodičovský příspěvek lze čerpat až do 4 let věku dítěte, tedy o 1 rok déle než lze ve vztahu k témuž dítěti čerpat rodičovskou dovolenou podle § 196 a § 197 zákoníku práce. Tato situace bude zpravidla řešena státními zaměstnanci ve vztahu k služebnímu úřadu

²⁶ Problematika MD/RD v souvislosti s přechodnými ustanoveními § 188, §190-192 ZSS je řešena v stanovisku zveřejněném na webových stránkách Ministerstva vnitra, sekce pro státní službu.

²⁷ Např. prostřednictvím služebního předpisu, metodického pokynu apod.

žádostí o povolení čerpání neplaceného služebního volna po dobu dalšího roku. Neplacené služební volno povoluje služební orgán podle § 105 ZSS (mimo řízení ve věcech služby) a záleží na služebním orgánu, zda takové neplacené služební volno poskytne. Ačkoli státní zaměstnanec nemá na poskytnutí takového volna zákonný nárok, je třeba zohlednit případy, které uvádí rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, č.j. 21 Cdo 4411/2007, tj. případy, kdy státní zaměstnanec nemá možnost umístit dítě do předškolního zařízení (mateřské školy nebo speciální mateřské školy), a nemůže zajistit řádnou péči o dítě ani jinak, a vyrozuměl o tom řádně služební orgán a prokázal tuto skutečnost doložením rozhodnutí o nepřijetí dítěte do předškolního zařízení. V takovém případě, dle předmětného rozhodnutí Nejvyššího soudu má zaměstnanec na poskytnutí pracovního (služebního) volna nárok.

Článek 73

Rozhodování ve věci zařazení mimo výkon služby

(1) O zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené podle § 63 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. j) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené podle § 63 ZSS je přílohou č. 39 tohoto metodického pokynu.

Článek 74

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby

(1) Po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby se státní zaměstnanec nebo státní zaměstnankyně rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo. Poradní sbor se pak zabýval otázkou předčasného ukončení čerpání rodičovské dovolené, přičemž k této otázce přijal závěr č. 26 ze dne 7. prosince 2018, podle jehož bodu II „*Státní zaměstnanec má nárok ukončit čerpání rodičovské dovolené a bezprostředně poté nastoupit zpět do služby pouze dnem následujícím po uplynutí doby rodičovské dovolené uvedené ve výroku rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z důvodu rodičovské dovolené. Před uvedeným dnem (tj. v případě žádosti o předčasné ukončení čerpání rodičovské dovolené) má státní zaměstnanec nárok nastoupit zpět do služby, ale nemá nárok nastoupit zpět do služby bezprostředně po doručení oznámení o ukončení čerpání rodičovské dovolené (s ohledem na povinnost zajistit řádný výkon služby a řádné plnění úkolů).*“

(2) Pokud bylo původní služební místo státního zaměstnance nebo státní zaměstnankyně v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době zařazení mimo výkon služby uplyne doba určitá, na kterou byli státní zaměstnanec nebo státní zaměstnankyně zařazeni nebo jmenováni na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro ně vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance nebo státní zaměstnankyni zařadit jen s jejich souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(3) Nemohou-li být státní zaměstnanec nebo státní zaměstnankyně zařazeni na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 75

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance nebo státní zaměstnankyně, kteří byli zařazeni mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu zařazení státního zaměstnance nebo státní zaměstnankyně mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (a případně rovněž na dobu neplaceného služebního volna) lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 76

Evidence zařazení mimo výkon služby

Údaj o zařazení státního zaměstnance nebo státní zaměstnankyně mimo výkon služby a jeho důvod se podle § 181 odst. 1 písm. r) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XII

Zařazení mimo výkon služby

pro výkon funkce v odborové organizaci (§ 64 ZSS)

Článek 77

Podmínky zařazení mimo výkon služby

(1) Státní zaměstnanec, který byl zvolen do funkce v orgánu odborové organizace, jejíž výkon vyžaduje jeho uvolnění v rozsahu stanovené služební doby, se zařadí mimo výkon služby po dobu výkonu této funkce.

(2) Ustanovení § 64 ZSS upravuje dlouhodobé poskytnutí volna, kdy je státní zaměstnanec po dobu výkonu funkce zařazen mimo výkon služby (nejde tedy o krátkodobé uvolnění státních zaměstnanců dle § 104 ZSS ve spojení s příslušnými ustanoveními zákoníku práce a § 141 ZSS).

Článek 78

Plat státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby

Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci mu nepřísluší plat.

Článek 79

Rozhodování ve věci zařazení mimo výkon služby

(1) O zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci podle § 64 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. k) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci podle § 64 ZSS je přílohou č. 40 tohoto metodického pokynu.

Článek 80

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby

(4) Po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo.

(5) Pokud bylo původní služební místo státního zaměstnance v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době zařazení mimo výkon služby uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(6) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 81

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 82

Evidence zařazení mimo výkon služby

Údaj o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby a jeho důvod se podle § 181 odst. 1 písm. r) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XIII

Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby (§ 65 ZSS)

Článek 83

Podmínky zařazení mimo výkon služby

(1) Pokud po vzniku služebního poměru nastanou překážky přijetí do služebního poměru nebo výkonu služby podle § 33 odst. 1 ZSS, které mají podle § 33 odst. 4 písm. a) ZSS za následek pozastavení výkonu služby, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby pro pozastavení služby.

(2) Překážky přijetí do služebního poměru nebo výkonu služby jsou taxativně uvedeny v § 33 odst. 1 a 2 ZSS. Jakmile u státního zaměstnance v době po přijetí do služebního poměru nastanou překážky podle § 33 odst. 1 ZSS, způsobují tyto překážky pozastavení výkonu státní služby. Překážky uvedené v § 33 odst. 2 ZSS mají naproti tomu

podle § 33 odst. 4 písm. b) ZSS za následek skončení služebního poměru ze zákona podle § 74 odst. 2 ZSS; v těchto případech se tedy § 65 ZSS nepoužije.

(3) Státní zaměstnanec je podle § 33 odst. 5 ZSS povinen vznik překážky výkonu státní služby služebnímu orgánu bez zbytečného odkladu písemně oznámit; toto oznámení se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

Článek 84

Plat státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby

Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro pozastavení služby státnímu zaměstnanci nepřísluší plat.

Článek 85

Rozhodování ve věci zařazení mimo výkon služby

(1) O zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro pozastavení služby podle § 65 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. l) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby podle § 65 ZSS je přílohou č. 41 tohoto metodického pokynu.

Článek 86

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby

(1) Jde-li o státního zaměstnance, který byl zařazen mimo výkon služby pro pozastavení služby z důvodu výkonu

- a) vojenského cvičení nebo mimořádné služby [§ 33 odst. 1 písm. w) ZSS],
- b) funkce poslance nebo senátora [§ 33 odst. 1 písm. b) ZSS],
- c) funkce poslance Evropského parlamentu [§ 33 odst. 1 písm. c) ZSS],
- d) funkce člena vlády nebo náměstka člena vlády [§ 33 odst. 1 písm. e) ZSS], nebo
- e) funkce uvolněného člena zastupitelstva územního samosprávného celku [§ 33 odst. 1 písm. v) ZSS],

zařadí se po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby rozhodnutím služebnímu orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zpět na své původní služební místo. Pokud bylo původní služební místo tohoto státního zaměstnance v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době zařazení mimo výkon služby uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služební místa použije obdobně). K výkonu služby na služebním místě zařazeném v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(2) Jde-li o státního zaměstnance, který byl zařazen mimo výkon služby pro pozastavení služby z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1, který není uveden v předchozím odstavci tohoto článku, zařadí se po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby rozhodnutím služebnímu orgánu podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služební místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. U této skupiny státních zaměstnanců tedy ZSS nezaručuje jejich opětovné zařazení na jejich původní služební místo před zařazením mimo

výkon služby – toto zařazení na původní služební místo však samozřejmě není vyloučeno a pokud je toto služební místo volné, je v zásadě žádoucí, aby byl státní zaměstnanec na toto služební místo zařazen; neplatí zde však povinnost služebního orgánu uvedená v § 70 odst. 2 ZSS, tj. toto uvolněné služební místo nemusí být vždy nezbytně obsazeno jiným státním zaměstnancem jen na dobu určitou, která není delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru. Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 87

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby pro pozastavení služby z důvodů uvedených v článku 86 odst. 1 tohoto metodického pokynu může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby pro pozastavení služby lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS, a to bez ohledu na důvod překážky, která je podle § 33 odst. 1 důvodem pro pozastavení služby.

Článek 88

Evidence zařazení mimo výkon služby

Údaj o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby a jeho důvod se podle § 181 odst. 1 písm. r) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XIV

Zastupování (§ 66 ZSS)

Článek 89

Podmínky zastupování

(1) Mezi změny služebního poměru je zařazeno také zastupování jiného státního zaměstnance. Ustanovení § 66 ZSS blíže upravuje povinnost státního zaměstnance podle § 77 odst. 1 písm. l) ZSS zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě tak, že státní zaměstnanec je povinen na základě příkazu zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě, než je systemizováno služební místo, na které byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován.

(2) Zastupování podle § 66 ZSS je ad hoc zastupováním za dočasně nepřítomného státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě; nejedná se tedy o trvalé zastupování, které je upraveno v § 9 odst. 7 ZSS.

(3) Krátkodobé zastupování podle § 66 ZSS bude u představeného obvykle využíváno v případě, že není současně přítomen jeho stálý zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS, nebo nebyl-li stálý zástupce určen. Může jít o zastupování v řádu několika dnů (např. po dobu dočasné neschopnosti k výkonu služby nebo dovolené), ale může jít i o zastupování po několik týdnů nebo i měsíců. Nelze vyloučit ani zastupování za státního zaměstnance, který ani není na služebním místě zařazen, tj. zastupování z důvodu, že služební místo není dočasně

obsazeno, přičemž je ale třeba v zájmu řádného výkonu působnosti a úkolů služebního úřadu zajistit, aby činnosti vykonávané na dotčeném služebním místě byly vykonávány.

(4) Státní zaměstnanec je povinen zastupovat jen státního zaměstnance, nikoli zaměstnance v pracovním poměru, s výjimkou případu, kdy služební orgán obsadí podle § 178 ZSS služební místo osobou v pracovním poměru na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů. V případě příkazu k plnění úkolů (§ 84 ZSS) za státního zaměstnance, který není představeným, zařazeného na služebním místě ve stejné nebo nižší platové třídě se nejedná o zastupování ve smyslu § 66 ZSS.

Článek 90

Rozhodování o zastupování

(1) Služební orgán příslušný podle § 10 odst. 1 ZSS, který je oprávněn přikázat státnímu zaměstnanci zastupování, by měl zvážit, zda státní zaměstnanec je zastupování schopen, má k tomu příslušné znalosti a předpoklady, přičemž v době zastupování státní zaměstnanec nebude vykonávat v plném rozsahu dosavadní služební úkoly. Zastupující státní zaměstnanec však nezbytně nemusí splňovat předpoklady a požadavky stanovené pro služební místo zastupovaného. Služební místo státního zaměstnance, který bude zastupovat představeného nebo jiného státního zaměstnance zařazeného na služebním místě ve vyšší platové třídě, nemůže být obsazeno jiným státním zaměstnancem nebo osobou v pracovním poměru podle § 178 ZSS, neboť se nejedná o dočasně nepřítomného státního zaměstnance.

(2) Na rozhodování o zastupování se podle § 159 odst. 2 písm. c) ZSS nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ o správním řízení.

(3) Příslušný služební orgán může svou pravomoc vydávat příkaz státnímu zaměstnanci k zastupování ve smyslu § 66 ZSS, jako věc, o níž se nevede řízení ve věcech služby, přenést podle § 14 odst. 5, resp. § 15 odst. 7 ZSS formou služebního předpisu na představené.

(4) V příkazu k zastupování určí služební orgán rozsah a dobu zastupování. Příkaz k zastupování bude vyhotoven v písemné podobě a bude předán státnímu zaměstnanci a založen do jeho osobního spisu. Státní zaměstnanec by rovněž měl být seznámen s charakteristikou služebního místa státního zaměstnance nebo představeného, jež má na základě příkazu k zastupování státní zaměstnanec zastupovat.

(5) Vzor příkazu k zastupování podle § 66 ZSS je přílohou č. 42 tohoto metodického pokynu.

Článek 91

Doba zastupování

(1) Doba zastupování nesmí překročit 180 dnů v kalendářním roce. To neplatí, pokud státní zaměstnanec s delší dobou zastupování souhlasí. Státní zaměstnanec je tedy ze zákona povinen (i bez svého souhlasu) na základě příkazu k zastupování zastupovat po dobu maximálně 180 dnů v kalendářním roce. Pro zastupování překračující 180 dnů v kalendářním roce již státní zaměstnanec musí dát souhlas. Souhlas bude písemný a služební orgán ho založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(2) Pro účely posouzení nutnosti souhlasu státního zaměstnance (zástupce) s delší dobou zastupování než 180 dnů v kalendářním roce se doba jednotlivých případů zastupování u konkrétního státního zaměstnance za kalendářní rok sčítá. Může však nastat situace, že státní zaměstnanec bude nepřetržitě zastupovat bez svého souhlasu více jak 180 dnů, a to tehdy, když bude zastupovat na základě příkazu 180 dnů (nebo méně) v druhé polovině,

resp. na konci kalendářního roku a od nového kalendářního roku poběží nová doba 180 dnů, kdy bude povinen zastupovat na základě příkazu i bez svého souhlasu.

(3) Doba 180 dnů zastupování bez souhlasu státního zaměstnance je dobou 180 kalendářních dnů, nikoli pouze dnů skutečného výkonu služby [pokud by se mělo jednat o 180 dnů skutečného výkonu služby (o pracovní dny), muselo by to být v ZSS explicitně uvedeno].

Článek 92

Úprava platu při zastupování státního zaměstnance nebo představeného

(1) Je-li doba zastupování delší než 4 týdny, náleží zastupujícímu státnímu zaměstnanci podle § 66 odst. 1 ZSS plat, který by mu náležel, pokud by byl zařazen nebo jmenován na služebním místě státního zaměstnance nebo představeného, kterého zastupuje, a to zpětně od prvního dne zastupování. Státnímu zaměstnanci, u něhož doba zastupování nepřesáhne 4 týdny, tedy náleží plat (veškeré jeho složky) podle jeho dosavadního služebního zařazení, tj. faktický výkon zastoupení v tomto případě nemá vliv na výši a složení platu tohoto státního zaměstnance (nelze však vyloučit zohlednění zastupování při udělování odměny podle § 150 odst. 1 ZSS).

(2) Nárok na plat zastupovaného státního zaměstnance vznikne zastupujícímu státnímu zaměstnanci v případě, že zastupování trvá déle než 4 týdny nepřetržitě. Doba jednotlivých případů zastupování se pro účely stanovení platu zástupce v kalendářním roce nesčítá. Otázkou doby zastupování a její nepřetržitosti pro účely vzniku nároku zastupujícího státního zaměstnance na plat se zabýval poradní sbor, a to ve svém závěru č. 10 ze dne 25. listopadu 2016. Poradní sbor učinil v souvislosti se zastupováním, jeho ukončováním a nárokem na plat zastupujícího státního zaměstnance následující závěr: „Vydaný příkaz k zastupování pozbývá účinnosti dnem, kdy byl určen konec doby zastupování, nebo dříve, byl-li odvolán, nebo byl-li vydán příkaz k zastupování jinému státnímu zaměstnanci. Zastupování nelze přerušit ani ukončit pouze tím, že nastala právní událost (ex lege). Po dobu prvních 4 týdnů je dle zákonné úpravy nezbytné, aby zastupující státní zaměstnanec skutečně soustavně zastupoval, tj. plnil úkoly za zastupovaného představeného. V případě existence překážek na straně zástupce je služební orgán, resp. představený povinen příkaz k zastupování odvolat nebo jej vydat jinému státnímu zaměstnanci, jinak by při vzniku platového nároku zástupce došlo k ne hospodárnému nakládání s prostředky na platy, neboť by nebyla dána podmínka skutečného soustavného zastupování po dobu delší než 4 týdny. Existenci ojedinělé krátkodobé (jedno nebo dvoudenní) překážky na straně zástupce lze ještě považovat za irelevantní. Pokud jde o dlouhodobější zastupování, delší než 4 týdny, služební orgán, resp. představený by měl volit v zájmu zajištění řádného výkonu státní služby jednoho zástupce a tohoto zástupce, nebude-li to nezbytně nutné, pokud možno neobměňovat. Případné překážky na straně zástupce (srovnatelné svou délkou s běžnými překážkami na straně představeného) jsou při dlouhodobějším zastupování, delším než 4 týdny, irelevantní.“

(3) Při stanovení platu zastupujícímu státnímu zaměstnanci je nutné rozlišit jednotlivé složky platu na nárokové a nenárokové.

(4) Platový tarif zástupce se stanoví v rámci platové třídy, ve které je zařazeno služební místo státního zaměstnance nebo představeného, kterého zástupce zastupuje, v platovém stupni podle započitatelné praxe zástupce. Pokud jde o určení platového tarifu, zastupující státní zaměstnanec není fiktivně zařazován na dobu zastupování do vyšší platové třídy, ale v rámci rozhodnutí o platu je mu pouze určen platový tarif odpovídající platové třídě, kterou je klasifikováno služební místo zastupovaného státního zaměstnance nebo představeného, a platovému stupni odpovídajícímu započitatelné praxi zastupujícího státního zaměstnance.

(5) Výše příplatku za vedení se zástupci představeného stanoví stejným způsobem jako příplatek za vedení představeného. Dle § 4 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. se výše příplatku za vedení stanoví v rámci příslušného rozpětí stanoveného v příloze č. 2 ZSS v závislosti na počtu přímo podřízených státních zaměstnanců, zaměstnanců v základním pracovněprávním vztahu a představených.²⁸

(6) Výše osobního příplatku státního zaměstnance pověřeného zastupováním se v souvislosti se zastupováním nemění, neboť výše osobního příplatku je závislá na služebním hodnocení konkrétního státního zaměstnance.

(7) Pokud by nastal případ, kdy bude státní zaměstnanec zastupovat představeného v nižší platové třídě (v praxi to zřejmě nelze zcela vyloučit), nemůže dojít ke snížení jeho stávající platové třídy, tím spíše, že tento zaměstnanec i nadále plní své dosavadní služební úkoly (byť ne v plném rozsahu), neboť smyslem § 66 odst. 1 věty druhé ZSS je mimo jiné založit platové zvýhodnění zastupujícího státního zaměstnance. Pokud jde o ostatní složky platu, zůstává zastupujícímu jeho osobní příplatek, který je výkonnostní složkou platu vázanou přímo na jeho osobu, u ostatních složek platu pak zastupujícímu přísluší ta z nich, která je z obou služebních míst vyšší.

(8) Na rozhodování o úpravě platu zástupce, u kterého doba zastupování přesáhne 4 týdny, se ve smyslu § 159 odst. 1 písm. d) ZSS vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby, resp. ustanovení SŘ o správním řízení. Rozhodnutí v této věci má účinky od počátku zastupování. Přesáhne-li tedy doba zastupování 4 týdny, bude státnímu zaměstnanci přiznán plat, který by mu náležel, pokud by byl zařazen na služebním místě zastoupeného státního zaměstnance nebo představeného, a to již od prvního dne zastupování. Po skončení zastupování se státnímu zaměstnanci plat formou rozhodnutí opět upraví.

Článek 93 Evidence zastupování

Údaj o každém jednotlivém zastupování se podle § 181 odst. 1 písm. s) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XV Vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení (§ 67 ZSS)

Článek 94 Vyslání k výkonu služby v zahraničí

(1) Státní zaměstnanec může být v souladu s § 67 odst. 1 věta první ZSS k výkonu služby v zahraničí vyslán se svým písemným souhlasem.

(2) Bez jeho souhlasu může být podle § 67 odst. 1 věta druhá ZSS státní zaměstnanec vyslán k výkonu služby v zahraničí pouze, pokud doba jeho vyslání nepřevyšuje 6 měsíců, a nejvýše jednou za období 5 let, které počíná běžet prvním dnem doby vyslání k výkonu služby v zahraničí bez souhlasu státního zaměstnance, pokud

---

²⁸ Při určení příplatku za vedení u zástupce představeného lze přihlédnout k tomu, že vede o jednoho podřízeného méně než zastupovaný; to se však bude týkat případů, u nichžs ohledem na velikost organizačního útvaru bude tato úvaha důvodná.

- a) státní zaměstnanec vykonává službu v Ministerstvu zahraničních věcí nebo Ministerstvu obrany,
- b) je to nezbytné k výkonu služby v zahraničí a
- c) nejde o státního zaměstnance uvedeného v § 45 odst. 3 ZSS, tj. o
  - 1. těhotnou státní zaměstnankyni,
  - 2. státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě do 8 let,
  - 3. osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, nebo
  - 4. státního zaměstnance, který prokáže, že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost)].

(3) Bližší podmínky vyslání mohou služební orgán a státní zaměstnanec sjednat v dohodě o výkonu služby v zahraničí, kterou může vysílající služební orgán²⁹ se státním zaměstnancem uzavřít před jeho vysláním a která musí obsahovat všechny náležitosti uvedené v § 67 odst. 2 ZSS. Dohoda je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 67 odst. 2 ZSS.

(4) Při vyslání k výkonu zahraniční služby přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů je třeba státního zaměstnance předem písemně informovat o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance. Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZSS. Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje podle § 30a odst. 3 ZSS³⁰.

(5) Státní zaměstnanec může být vyslán k výkonu služby v zahraničí pouze na předem určenou dobu. Se souhlasem státního zaměstnance však lze dobu výkonu služby v zahraničí prodloužit (§ 67 odst. 3 věta druhá ZSS). Služební orgán může výkon služby v zahraničí ukončit i před uplynutím určené doby.

(6) O vyslání k výkonu služby v zahraničí podle § 67 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. n) ZSS]. O vyslání k výkonu služby v zahraničí rozhoduje vysílající služební orgán, a to i pokud se jedná o státního zaměstnance zařazeného v jiném služebním úřadu. Jedná-li se o státního zaměstnance jiného služebního úřadu, musí rozhodnutí o vyslání k výkonu služby v zahraničí předcházet podle § 162 odst. 3 ZSS písemný souhlas služebního orgánu toho služebního úřadu, ve kterém byl státní zaměstnanec doposud zařazen.

Článek 95

Zařazení státního zaměstnance po ukončení vyslání k výkonu služby v zahraničí

(1) U státních zaměstnanců vyslaných k výkonu služby v zahraničí ZSS nezaručuje jejich opětovné zařazení na jejich původní služební místo před vysláním k výkonu služby v zahraničí. Po návratu z výkonu služby v zahraničí služební orgán ve služebním úřadu, v němž byl státní zaměstnanec zařazen před vysláním k výkonu služby v zahraničí, rozhodnutím zařadí státního zaměstnance na volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS.

²⁹ Služebním orgánem rozhodujícím o vyslání bude nejčastěji státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí, ale také státní tajemník v Ministerstvu obrany (vysílání do orgánů NATO).

³⁰ § 67 odst. 1 ve spojení s § 45 odst. 2 ZSS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby, proto lze povinnost informovat státního zaměstnance přenést na jinou osobu na základě služebního předpisu (v úvahu přichází také postup dle § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS).

(2) Podle § 67 odst. 4 ZSS lze na dobu nejvýše 2 let tohoto státního zaměstnance zařadit bez výběrového řízení k výkonu služby na volné služební místo, s výjimkou služebního místa představeného, bez ohledu na obor služby stanovený pro volné služební místo; po tuto dobu není státní zaměstnanec povinen vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro tento obor služby.

(3) I v případě zařazení státního zaměstnance na služební místo podle § 67 odst. 4 ZSS je však třeba dbát na některá kritéria týkající se posouzení vhodnosti služebního místa, na které má být státní zaměstnanec zařazen, zejména hledisko zdravotní způsobilosti, požadovaného vzdělání a kvalifikace, schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, zařazení do platové třídy (státní zaměstnanec by měl být zařazen do platové třídy, která odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS).

(4) Zařazení na služební místo po návratu z výkonu služby v zahraničí podle § 67 odst. 4 ZSS se zpravidla uplatní u státních zaměstnanců zařazených před vysláním k výkonu služby v zahraničí na Ministerstvu zahraničních věcí, a to jako zařazení na jiné služební místo zpět na Ministerstvo zahraničních věcí za účelem zajištění principu tzv. „rotace“ státních zaměstnanců vysílaných k výkonu služby v zahraničí, pokud není postupováno podle speciální právní úpravy uvedené v ZZS, tj. pokud státní zaměstnanec není na dobu jednoho roku zařazen na překlenovací služební místo podle § 36 ZZS. Zařazení státního zaměstnance podle § 67 odst. 4 ZSS ale není vyloučeno ani u státních zaměstnanců zařazených před vysláním k výkonu služby v zahraničí na jiném služebním úřadu v rámci zařazení na jiné služební místo v tomto služebním úřadu.

(5) Po uplynutí doby zařazení na služebním místě, na které byl státní zaměstnanec zařazen podle § 67 odst. 4 ZSS, bude státní zaměstnanec převeden na jiné vhodné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS.

(6) Ze služebního místa, na které byl státní zaměstnanec zařazen podle § 67 odst. 4 ZSS po návratu z výkonu služby v zahraničí, lze tohoto státního zaměstnance znovu vyslat k výkonu služby v zahraničí, pokud jsou k tomu splněny zákonné podmínky.

(7) Pokud po návratu státního zaměstnance z výkonu služby v zahraničí je ve služebním úřadu volné služební místo, na kterém byl zařazen před vysláním, nebo ve služebním úřadu existuje jiné volné služební místo, které je pro státního zaměstnance vhodné, lze státního zaměstnance zařadit na toto volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, aniž by bylo postupováno podle § 67 odst. 4 ZSS, a pokud je to možné, jeví se takové zařazení, které nebude omezováno dobou určitou uvedenou v § 67 odst. 4 ZSS, jako žádoucí a mělo by mít přednost. Tento postup (podle § 70 odst. 3 ZSS) lze uplatnit zejména v úřadech, kde se neuplatňuje princip „rotace“ státních zaměstnanců vysílaných k výkonu služby v zahraničí (tj. nikoli na Ministerstvu zahraničních věcí). Je-li státní zaměstnanec po návratu z výkonu služby v zahraničí zařazován na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS a nikoli podle § 67 odst. 4 ZSS, lze jej k výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě zařadit jen s jeho písemným souhlasem.

(8) Nemůže-li být státní zaměstnanec po návratu z výkonu služby v zahraničí zařazen na volné služební místo ani podle § 67 odst. 4 ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 96

Obsazení služebního místa uvolněného v souvislosti s vysláním k výkonu služby v zahraničí

(1) Služební místo uvolněné po státním zaměstnanci vyslaném k výkonu služby v zahraničí lze obsadit (nikoli jen na dobu určitou po dobu vyslání k výkonu služby v zahraničí)

jak státním zaměstnancem, tak osobou, která dosud není státním zaměstnancem, a to některým ze způsobů uvedených v odstavcích 2 až 5.

(2) Jiným státním zaměstnancem se uvolněné služební místo obsadí bez výběrového řízení, a lze to učinit následujícími způsoby:

- a) **rozhodnutím o převedení podle § 61 ZSS** – v případech, kdy v době uvolnění služebního místa existuje důvod pro převedení jiného státního zaměstnance a uvolněné služební místo je pro něj vhodné, nebo kdy toto služební místo je vhodné pro státního zaměstnance, který byl pro nemožnost převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) až h) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS,
- b) **rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS** – v případech, kdy v době uvolnění služebního místa existuje důvod pro zařazení jiného státního zaměstnance podle § 70 odst. 3 a uvolněné služební místo je pro něj vhodné, nebo kdy toto služební místo je vhodné pro státního zaměstnance, který byl pro nemožnost zařazení na jiné volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS [Na služební místo v Ministerstvu zahraničních věcí uvolněné v souvislosti se střídáním výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí však nelze zařadit státního zaměstnance postupem podle § 70 odst. 3 ZSS, nejde-li o státního zaměstnance ve služebním poměru v Ministerstvu zahraničních věcí (viz § 33 odst. 6 ZZS)],
- c) **rozhodnutím o zařazení na služební místo se souhlasem státního zaměstnance podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS** – obsazení uvolněného služebního místa podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS je možné pouze pokud jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky (blíže viz článek 18 tohoto metodického pokynu).

(3) Pokud nelze uvolněné služební místo obsadit rozhodnutím o převedení podle § 61 ZSS nebo rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo § 75 odst. 2 ZSS, případně není využito zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS (viz předchozí odstavec), lze jej obsadit **rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS** – rozhodnutí o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS není vydáváno na základě výsledku výběrového řízení konaného podle § 24 a násl. ZSS. Státní zaměstnanec však i v případě tohoto zařazení na uvolněné služební místo musí splňovat předpoklady a požadavky stanovené pro toto služební místo. Podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS může být na služební místo zařazen i státní zaměstnanec z jiného služebního úřadu. Zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS je speciální vůči zařazení na služební místo podle § 49 ZSS – i toto zařazení však předpokládá vůči státního zaměstnance (tj. jeho souhlas) být na uvolněné služební místo zařazen, neboť nejde o další důvod převedení podle § 61 nebo zařazení na jiné služební místo podle § 70 odst. 1 a 3 ZSS. Rozhodnutí o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS bude obsahovat náležitosti podle § 30 odst. 2 ZSS. Zařazením na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS nelze obsadit služební místo představeného.

(4) Nelze-li uvolněné služební místo obsadit státním zaměstnancem některým z výše uvedených způsobů, vyhlásí služební orgán na obsazení služebního místa standardní výběrové řízení, kterého se může zúčastnit i osoba, která není státním zaměstnancem.

(5) Pro obsazení uvolněného služebního místa v souvislosti s výkonem služby v zahraničí zařazeného v Ministerstvu zahraničních věcí se přednostně postupuje podle příslušných ustanovení ZZS.

(6) Po dobu vyslání státního zaměstnance k výkonu služby v zahraničí lze na takto uvolněné služební místo přijmout jinou osobu na dobu určitou na základě § 21 odst. 2 ZSS. Obsazení uvolněného služebního místa jinou osobou na dobu určitou však není povinností služebního orgánu, neboť státní zaměstnanec vyslaný k výkonu služby v zahraničí není státním zaměstnancem uvedeným v § 70 odst. 1 ZSS, tj. neplatí zde povinnost služebního

orgánu uvedená v § 70 odst. 2 ZSS, že uvolněné služební místo musí být obsazeno jiným státním zaměstnancem jen na dobu určitou, která není delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru.

Článek 97 **Evidence vyslání k výkonu služby v zahraničí**

Údaj o vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení se podle § 181 odst. 1 písm. t) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XVI **Další změny služebního poměru podle ZZS související s výkonem služby v zahraničí**

Článek 98 **Druhy speciálních změn služebního poměru podle ZZS**

V návaznosti na specifika zahraniční služby upravuje ZZS speciální změny služebního poměru. Jedná se o:

- a) zařazení na služební místo k zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí (překlenovací služební místo),
- b) vyslání za účelem předání agendy v zahraničí,
- c) přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí.

Článek 99 **Zařazení na překlenovací služební místo (§ 36 ZZS)**

(1) Před vysláním nebo po ukončení vyslání k výkonu služby v zahraničí lze státního zaměstnance v Ministerstvu zahraničních věcí zařadit na překlenovací služební místo. Kritériem pro toto zařazení je nezbytnost zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a v zahraničí (tzv. rotace). Zařazení na překlenovací služební místo se tedy uplatní, pokud není možné střídajícího, resp. střídaného státního zaměstnance zařadit v rámci tzv. rotace na „řádné“ služební místo v ústředí Ministerstva zahraničních věcí okamžitě, ale za účelem zajištění plynulosti střídání při výkonu služby v zahraničí je nezbytné tohoto státního zaměstnance dočasně přesunout na specifické překlenovací služební místo do doby, než bude moci být převeden na „řádné“ služební místo.

(2) Doba zařazení na překlenovací služební místo je časově omezena, a to na maximálně 1 rok. Z dikce § 36 odst. 1 ZZS a z časového omezení vyplývajícího z § 36 odst. 4 ZZS lze dovodit, že primárním a vlastně jediným kritériem pro zařazení na překlenovací služební místo je nezbytnost zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a v zahraničí (při splnění podmínky, že jde o státního zaměstnance, který má být vyslán k výkonu služby v zahraničí nebo se z tohoto výkonu služby vrací a splňuje předpoklady a případně stanovené požadavky pro dané překlenovací služební místo). I v rámci tohoto zařazení však služební orgán v obecné rovině dbá základních zásad činnosti správních orgánů (např. aby zařazení odpovídalo okolnostem případu s ohledem na osobu státního zaměstnance) a práv státních zaměstnanců vyplývajících z § 79 ZSS (zejména práva na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby).

(3) O zařazení na překlenovací služební místo rozhoduje státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZSS ve spojení s § 35 písm. a) ZZS].

(4) Odlišně od institutu zařazení na překlenovací služební místo je třeba chápat institut zařazení na uvolněné služební místo pro výkon služby v ústředí Ministerstva zahraničních věcí podle § 36 odst. 2 ZZS. Uvedené ustanovení upravuje přednostní zařazení na takové služební místo těch státních zaměstnanců, kteří jsou zařazeni na překlenovacím služebním místě. S ohledem na § 58 odst. 1 ZZS je třeba tento institut vyložit systematicky v návaznosti na instituty ZSS, přičemž svou povahou je tento institut upravený v § 36 odst. 2 ZZS vlastně převedením na jiné služební místo, které je pro státního zaměstnance vhodné, tj. institutem jinak upraveným v § 61 ZSS (a to i přes terminologickou nejednotnost). Na institut zařazení na služební místo podle § 36 odst. 2 ZZS je tak třeba z hlediska posouzení služebního místa, na které má být státní zaměstnanec zařazen, klást obdobné nároky (např. z hlediska posouzení vhodnosti služebního místa pro státního zaměstnance), které jsou kladeny na institut převedení na jiné služební místo upravený v § 61 ZSS. Ustanovení § 36 odst. 2 ZZS lze aplikovat jako zvláštní způsob zařazení na služební místo pouze po dobu jednoho roku, kdy je státní zaměstnanec zařazen na překlenovacím služebním místě, a to s ohledem na dikci § 36 odst. 4 ZZS, podle kterého po uplynutí doby jednoho roku se státní zaměstnanec zařadí mimo výkon služby z organizačních důvodů. I tuto povinnost služebního orgánu je pak třeba vykládat systematicky v návaznosti na instituty ZSS a to tak, že po uplynutí doby jednoho roku, kdy je státní zaměstnanec zařazen na překlenovacím služebním místě a kdy nebyl zařazen na jiné služební místo podle § 36 odst. 2 ZZS, nastává důvod pro jeho převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a pokud ani takové převedení není možné, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby z organizačních důvodů. Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, se kterým počítá § 36 odst. 4 ZZS, totiž opět nelze vykládat izolovaně od § 62 ZSS.

Článek 100

Vyslání za účelem předání agendy v zahraničí (§ 37 ZZS)

(1) Vyslání za účelem předání agendy v zahraničí je další specifickou změnou služebního poměru související s vysláním k výkonu služby v zahraničí uplatňovanou v návaznosti na specifika výkonu služby na zastupitelském úřadu s ohledem na zajištění potřeby, aby k předání agendy mezi střídaným a střídajícím státním zaměstnancem došlo na tomto úřadu.

(2) Vyslat státního zaměstnance za účelem předání agendy v zahraničí na zastupitelský úřad lze až na dobu 10 pracovních dnů před datem střídání zaměstnance.

(3) O vyslání za účelem předání agendy v zahraničí rozhoduje státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 35 písm. b) ZZS ZSS], a to přímo v rozhodnutí o vyslání k výkonu služby v zahraničí podle § 67 ZSS (viz § 37 odst. 1 ZZS).

(4) Tato změna služebního poměru je výjimečná v tom, že oproti obecně platnému pravidlu, že výkon služby je vždy spojen se zařazením na konkrétní služební místo, v případě vyslání za účelem předání agendy v zahraničí není státní zaměstnanec po dobu tohoto vyslání zařazen na žádném služebním místě, a přesto vykonává službu. I s ohledem na to pak § 37 odst. 2 ZZS upravuje plat státního zaměstnance; po dobu vyslání přísluší státnímu zaměstnanci plat podle služebního místa, na kterém bude zařazen k výkonu služby v zahraničí.

Článek 101

Přeložení za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí (§ 38 ZZS)

(1) Poslední specifickou změnou služebního poměru, která úzce souvisí s vysláním k výkonu služby v zahraničí, je přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí. Pokud má být vyslán k výkonu služby v zahraničí státní zaměstnanec zařazený v jiném služebním úřadu než Ministerstvu zahraničních věcí, je potřeba jej před takovým vysláním náležitě připravit, přičemž tato tzv. předvýjezdová příprava probíhá v Ministerstvu zahraničních věcí. Za účelem této přípravy tedy může být státní zaměstnanec z jiného služebního úřadu přeložen do Ministerstva zahraničních věcí.

(2) Doba tohoto přeložení může být nejdéle 60 dnů s tím, že po dobu tohoto přeložení je státní zaměstnanec v Ministerstvu zahraničních věcí zařazen na překlenovací služební místo.

(3) Oproti ostatním změnám služebního poměru upraveným v ZZS o přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí rozhoduje služební orgán toho služebního úřadu, z něhož je státní zaměstnanec překládán, a to v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZZS ve spojení s § 35 písm. c) ZZS]. S ohledem na to, že se jedná o přeložení do Ministerstva zahraničních věcí, je však k takovému přeložení třeba souhlas státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí (viz § 162 odst. 3 ZZS).

Hlava XVII

Vyslání do mezinárodní organizace (§ 67a ZZS)

Článek 102

Vyslání do mezinárodní organizace

(1) Vyslání do mezinárodní organizace zahrnuje v návaznosti na legislativní zkratku zavedenou v § 44 písm. o) ZZS vyslání do orgánu nebo instituce Evropské unie, mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí.

(2) Státní zaměstnanec může být v souladu s § 67a odst. 1 ZZS vyslán na předem určenou dobu k výkonu služby do mezinárodní organizace, a to pouze s jeho písemným souhlasem.

(3) Při vyslání k výkonu zahraniční služby přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů je třeba státního zaměstnance předem písemně informovat o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance. Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZZS. Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje podle § 30a odst. 3 ZZS³¹.

---

³¹ § 67a odst. 1 ve spojení s § 45 odst. 2 ZZS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby, proto lze povinnost informovat státního zaměstnance přenést na jinou osobu na základě služebního předpisu (v úvahu přichází také postup dle § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZZS).

(4) Podmínky pro vysílání státních zaměstnanců do mezinárodní organizace stanoví ZSS a předpis mezinárodní organizace, do níž je vyslán³². Zpravidla se jedná o vyslání tzv. národních expertů do instituce Evropské unie (např. Evropské komise nebo jejích agentur³³, Evropské služby pro vnější činnost, včetně jejích delegací ve třetích zemích a při mezinárodních organizacích, Rady EU, Evropského parlamentu a dalších) k dočasnému výkonu státní služby. Ustanovení § 67a ZSS se aplikuje i na právní režim stážistů NEPT (Program profesionálních stáží pro národní experty). Může se ale jednat i o profesní stáž, kdy je pozice v mezinárodní organizaci označena jiným názvem než „národní expert“³⁴.

(5) Národní expert může být vyslán k výkonu služby na dobu určitou v trvání 6 měsíců až 4 let, výjimečně až 6 let.³⁵ Národní expert jako stážista NEPT je vyslán na dobu 3 až 5 měsíců.

(6) Po dobu vyslání státní zaměstnanec vykonává činnost pouze pro mezinárodní organizaci. Státní zaměstnanec nesmí dostávat a neplní služební úkoly od představeného z vysílajícího služebního úřadu. Přesto se doba vyslání do mezinárodní organizace považuje za výkon služby.

(7) Na státního zaměstnance vyslaného jako národního experta do orgánu nebo instituce Evropské unie se po dobu vyslání nadále vztahují právní předpisy o sociálním zabezpečení a o zdravotním pojištění platné v domovském členském státě. Je neslučitelné s pozicí národního experta, aby byl státní zaměstnanec účasten systému sociálního a zdravotního pojištění státu, ve kterém sídlí instituce EU, do níž je státní zaměstnanec vyslán.

(8) I když státní zaměstnanec zůstává po dobu vyslání do mezinárodní organizace ve služebním poměru k České republice, některá práva a povinnosti se neřídí pouze českým právním řádem, ale předpisem vydaným mezinárodní organizací, do které je státní zaměstnanec vyslán. Předpisy mezinárodní organizace se tak budou řídit např. pracovní doba³⁶, dovolená, dočasná pracovní neschopnost, popř. pracovní podmínky, přičemž rozsah pracovních podmínek, které se řídí předpisem mezinárodní organizace, se posuzuje vždy individuálně podle mezinárodní organizace, do níž je státní zaměstnanec vyslán (např. služební a pracovní řád úředníků a zaměstnanců orgánů a institucí Evropské unie³⁷).

---

³² Např. podmínky vyslání do instituce Evropské unie jsou blíže upraveny rozhodnutím instituce Evropské unie, do níž je státní zaměstnanec vyslán.

³³ Např. Europol, Frontex, OHIM.

³⁴ Jiné mezinárodní organizace než instituce Evropské unie nepoužívají slovní spojení „národní expert“, ale odlišnou a rozdílnou terminologii pro označení vyslaného státního zaměstnance. Pokud je státní zaměstnanec vyslán např. do Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), hovoří se o „staff on loan“. Je-li vyslán např. do Rady Evropy, označuje se jako „seconded official“. Státní zaměstnanec vyslaný do Mezinárodního měnového fondu je označován jako „short-term expert“. V případě Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky jsou vyslaní státní zaměstnanci označováni jako „short-term consultants“. V případě státních zaměstnanců vyslaných do Úřadu OSN pro Palestinské uprchlíky na Blízkém východě se používá označení „technical experts and managers“. Z těchto příkladů je tedy zřejmé, že se v mezinárodních organizacích nehovoří o národních expertech, jak tomu je v případě orgánů nebo institucí Evropské unie.

³⁵ Doba vyslání je zpravidla určena dle rozhodnutí instituce EU (či jiného předpisu), do níž je státní zaměstnanec vyslán.

³⁶ Na státního zaměstnance vyslaného do mezinárodní organizace se vztahují státní svátky existující v zemi, ve které má po dobu vyslání služební působiště, nezávisle na tom, zda jsou tyto svátky uznávány i v České republice.

³⁷ Nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/1968 ze dne 29. února 1968, kterým se vydává Služební řád pro úředníky a Pracovní řád pro ostatní zaměstnance Evropských společenství (Úř. věst. L 56, 4. 3. 1968, s. 1) v aktuálním znění.

Článek 103

Rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace

(1) Služební orgán rozhoduje o vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. o) ZSS]. Rozhodnutí vydává služební orgán, v jehož úřadu je státní zaměstnanec zařazen k výkonu služby. Vzor rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace je přílohou č. 43 tohoto metodického pokynu.

(2) **Písemný souhlas** státního zaměstnance jeho vysláním musí být dán **předem** (tedy přede dnem vydání rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace). To, že byl písemný souhlas státním zaměstnancem poskytnut, by mělo být uvedeno v odůvodnění rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace. Písemný souhlas se založí do správního spisu vedeného ve věci vyslání.

(3) S ohledem na to, že doba vyslání do mezinárodní organizace se považuje za výkon služby, **služebním působištěm** státního zaměstnance je po dobu vyslání obec, ve které státní zaměstnanec po dobu vyslání pravidelně vykonává službu, tj. sídlo nebo pobočka mezinárodní organizace, v níž státní zaměstnanec působí.

(4) Služební orgán může vyslání **ukončit i před uplynutím určené doby**. Služební orgán by však měl zvážit okolnosti a vážnost důvodů, které ho k předčasnému ukončení vyslání státního zaměstnance vedou.

(5) Služební orgán může se státním zaměstnancem v souvislosti s jeho vysláním do mezinárodní organizace uzavřít **dohodu o výkonu služby**; pro obsah této dohody, resp. její náležitosti, platí § 67 odst. 2 ZSS obdobně. Dohoda je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 67a odst. 2 ZSS.

(6) Mezi náklady spojené s vysláním do mezinárodní organizace, které bude státní zaměstnanec povinen v souvislosti s uzavřením dohody uhradit, pokud nesplní závazek vykonávat službu na služebním působišti po dobu vyslání uvedenou v dohodě, patří náhrada výdajů, které jsou státnímu zaměstnanci poskytnuty a které jsou dle nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů, považovány za **fakultativní**. Jedná se konkrétně o náhradu zvýšených vybavovacích výdajů, jízdních výdajů a výdajů za ubytování, nebo náhradu výdajů spojených s přepravou osobních věcí (podle § 2 odst. 2 uvedeného nařízení).

(7) Se souhlasem státního zaměstnance lze **dobu vyslání do mezinárodní organizace prodloužit**. Písemný souhlas státního zaměstnance musí být dán předem (tedy přede dnem vydání nového rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace). Při prodloužení doby vyslání je nutné vydat nové rozhodnutí.

Článek 104

Plat a náhrady výdajů po dobu vyslání do mezinárodní organizace

(1) Po dobu vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace přísluší státnímu zaměstnanci **plat**, pokud není hrazen mezinárodní organizací, do které je státní zaměstnanec vyslán. Pokud tedy přijímající instituce poskytuje státnímu zaměstnanci plat, tak státnímu zaměstnanci nepřísluší plat od služebního úřadu.

(2) Státnímu zaměstnanci lze po dobu vyslání do mezinárodní organizace přiznat a státnímu zaměstnanci jmenovaném na služební místo představeného rovněž zvýšit, snížit či

odejmout **příplatek za vedení**, a to v závislosti na tom, zda státní zaměstnanec působí i v mezinárodní organizaci na místě, kde vykonává činnosti jako představený (vedoucí místo).

(3) Státnímu zaměstnanci, který je vyslán do mezinárodní organizace, a vykonává tedy službu na služebním působišti v zahraničí, přísluší náhrady výdajů podle § 112 ZSS ve spojení s § 181 zákoníku práce (které jsou mu přiznány v rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace), pokud nejsou hrazeny mezinárodní organizací, do níž je státní zaměstnanec vyslán. Jedná se zejména o náhrady výdajů poskytované podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. Tyto náhrady výdajů tedy nesmí být duplicitní s příspěvky hrazenými mezinárodní organizací a jejich poskytnutí nesmí mít vliv na výši příspěvků hrazených mezinárodní organizací.

(4) Protože státní zaměstnanec vykonává státní službu, má nárok na čerpání dovolené. **Dovolená** je státnímu zaměstnanci poskytnuta v rozsahu, který je stanoven předpisem mezinárodní organizace, do níž je vyslán (např. předpisem instituce Evropské unie³⁸). Za účelem započítání dovolené čerpané v mezinárodní organizaci do ročního limitu dovolené podle § 103 odst. 1 ZSS je třeba, aby státní zaměstnanec informoval vysílající služební úřad o čerpání dovolené v mezinárodní organizaci, nejlépe zasláním kopie schválené žádosti o dovolenou. Za dobu čerpání dovolené přísluší státnímu zaměstnanci náhrada platu ve výši průměrného výdělku (dle § 103 odst. 3 ZSS). Bez ohledu na délku dovolené v konkrétním případě bude postup výpočtu náhrady platu prováděn podle dotčených ustanovení zákoníku práce tak, jak je tomu např. i v případě zaměstnanců zaměstnavatelů v podnikatelské sféře, kde se délka dovolené zaměstnanců může rovněž lišit.

Článek 105

Zařazení státního zaměstnance po ukončení vyslání do mezinárodní organizace

(1) Po ukončení vyslání do mezinárodní organizace (ať již na základě uplynutí doby vyslání nebo na základě předčasného ukončení) se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo.

(2) Pokud bylo původní služební místo státního zaměstnance v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době vyslání do mezinárodní organizace uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(3) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

---

³⁸ Na národního experta vyslaného do Evropské komise se aplikuje Rozhodnutí Evropské komise C(2008)6866 ze dne 12. 11. 2008, kterým se stanoví pravidla pro přidělování a odborné stáže národních odborníků v rámci útvarů Komise. V tomto rozhodnutí je uvedeno, že roční dovolená a zvláštní dovolená národního experta se řídí pravidly pro úředníky Komise, s výjimkou ustanovení o platových třídách. Tato pravidla pro úředníky Evropské komise jsou stanovena Nařízením Rady 259/68, které je přímo aplikovatelné. Podle článku 57 Nařízení Rady 259/68 úředníci mají nárok na dovolenou za kalendářní rok v délce nejméně dvaceti čtyř pracovních dnů a nejvíce třiceti pracovních dnů v jednom kalendářním roce v souladu s pravidly stanovenými společnou dohodou orgánů Společenství po projednání s výborem pro služební řád.

Článek 106

Obsazení uvolněného služebního místa v souvislosti s vysláním do mezinárodní organizace

(1) Na služební místo státního zaměstnance uvolněné v souvislosti s jeho vysláním do mezinárodní organizace může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 107

Evidence vyslání do mezinárodní organizace a zařazení po jeho ukončení

Údaj o vyslání do mezinárodní organizace a zařazení po jeho ukončení se podle § 181 odst. 1 písm. u) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XVIII

Zkrácení služební doby – povolení kratší služební doby (§ 68 ve spojení s § 116 ZSS)

Článek 108

Zkrácení služební doby resp. kratší služební doba

(1) Podle § 68 ZSS může být státnímu zaměstnanci na jeho žádost povoleno zkrácení stanovené služební doby. Služební doba státních zaměstnanců se řídí příslušnou úpravou v zákoníku práce. Stanovená týdenní pracovní doba se považuje za stanovenou služební dobu.

(2) Vedle pojmu zkrácení stanovené služební doby uvedeného v § 68 ZSS zná ZSS i povolení kratší služební doby podle § 116 ZSS³⁹. Žádost státního zaměstnance o povolení zkrácení služební doby podle § 68 ZSS je třeba vykládat jako žádost o povolení kratší služební doby ve smyslu § 68 ve spojení s § 116 ZSS - § 116 ZSS stanoví povolování kratší služební doby jako jeden z institutů pro vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby.

³⁹ Úprava v ZSS neodpovídá institutům zákoníku práce (§ 79 odst. 3 a § 80), neboť podle § 79 odst. 3 zákoníku práce je zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy možné pouze na základě kolektivní smlouvy nebo vnitřního předpisu, individuální sjednání se nepřipouští. Zkrácení stanovené týdenní pracovní doby podle § 79 odst. 3 zákoníku práce nesmí provést zaměstnavatel uvedený v § 109 odst. 3 zákoníku práce, tj. mimo jiné i stát. Navíc ZSS ve svém § 99 odst. 1 odkazuje, pokud jde o služební dobu, pouze na § 79 odst. 1 a 2 a na § 80 zákoníku práce a nikoli na § 79 odst. 3 zákoníku práce, který stanoví možnost zkrácení stanovené pracovní doby bez snížení mzdy pouze na základě kolektivní smlouvy nebo vnitřního předpisu, přičemž v tomto ustanovení stanovil zákonodárce explicitní zákaz použití tohoto institutu u zaměstnanců státu. Ustanovení § 68 ZSS, přes formulační odchylku (zjevnou formulační nepřesnost), tedy věcně upravuje pouze kratší služební dobu jako institut obdobný kratší pracovní době ve smyslu § 80 zákoníku práce, nikoliv zkrácení služební doby jako institut obdobný zkrácení pracovní doby ve smyslu § 79 odst. 3 zákoníku práce. O zkrácení stanovené služební doby hovoří pouze § 44 písm. p) a § 68 ZSS, aniž by stanovil jakékoli hmotněprávní podmínky pro uplatnění tohoto institutu, a tedy nelze přijmout názor, že by povolení zkrácení stanovené služební doby bylo ponecháno na libovůli služebního orgánu. Ustanovení § 159 odst. 1 písm. k) bod 1 ZSS hovoří o povolování kratší služební doby a promiscue používá oba výrazy (zkrácení služební doby a kratší služební dobu) též nařízení vlády č. 137/2015 Sb. [viz § 2 písm. b) a § 3 odst. 2 nařízení]. Lze tedy dovodit, že úmyslem zákonodárce bylo i nadále u zaměstnanců státu nepřipustit zkrácení stanovené služební doby bez snížení platu.

(3) V případě povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby, náleží státnímu zaměstnanci plat odpovídající povolené délce kratší služební doby - § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 80 zákoníku práce. Uvedenému odpovídá i skutečnost, že ZSS výslovně neumožňuje zkrácení služební doby bez snížení platu.

Článek 109 **Rozhodování ve věci povolení zkrácení služební doby**

(1) Zkrácení služební doby, resp. kratší služební doba, se povoluje výhradně na základě žádosti státního zaměstnance.

(2) Služební orgán zkrácení služební doby, resp. kratší služební dobu státnímu zaměstnanci vždy povolí, pokud tomu nebrání řádné plnění úkolů služebního úřadu⁴⁰, jestliže se jedná o těhotnou státní zaměstnankyni, státního zaměstnance se zdravotním postižením nebo se závažným zdravotním důvodem, státního zaměstnance pečujícího o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy, osamělého státního zaměstnance pečujícího o dítě, které dosud nedostáhlo věku 15 let, nebo státního zaměstnance, který pečuje o osobu blízkou potřebující značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu. V posledně jmenované situaci bude služební orgán posuzovat splnění uvedených podmínek péče o osobu blízkou vždy podle individuálních okolností konkrétního případu, a to na základě předložených listin (zejména potvrzení ošetřujícího lékaře), z nichž bude vyplývat, že osoba blízká státního zaměstnance je na něm ze zdravotních důvodů v určitém stupni závislosti, resp. že tato osoba pomoc a péči státního zaměstnance z uvedených důvodů potřebuje. Služební orgán je při nakládání s takovou zprávou nebo obdobným dokumentem povinen dbát na ochranu obsažených citlivých osobních údajů osoby blízké.

(3) Skutečnost, že § 116 odst. 2 ZSS uvádí explicitně důvody pro povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby, nevylučuje, aby státnímu zaměstnanci bylo povoleno zkrácení služební doby, resp. kratší služební doba též z jiných důvodů na základě správního uvážení služebního orgánu, a to na základě § 116 odst. 1 ZSS, pokud účelem povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby je vytvoření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státního zaměstnance s výkonem služby; v návaznosti na to stanoví další důvody pro povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 3 ze dne 20. srpna 2019, k vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby. Na postup služebního orgánu se budou vztahovat základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v části první SŘ, zejména povinnost dbát, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu a aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(4) O žádosti státního zaměstnance o povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby, rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. p) ZSS].

(5) Služební orgán povoluje zkrácení služební doby, resp. kratší služební dobu, na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, a to podle okolností případu, s ohledem na důvody uvedené státním zaměstnancem v žádosti. Služební orgán může následně v souladu s § 165 odst. 2 ZSS na žádost státního zaměstnance nebo z moci úřední vydat nové rozhodnutí, kterým zruší rozhodnutí o povolení kratší služební doby, zkrátí dobu, na kterou je státnímu

---

⁴⁰ Ustanovení § 68 ZSS nestanoví konkrétní kritéria pro povolení zkrácení, resp. kratší služební doby. Ustanovení § 68 ZSS doplňuje § 116 ZSS, který v prvním odstavci obecně stanoví, že služební úřad vytváří podmínky pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby, mimo jiné povolováním kratší služební doby a ve druhém odstavci stanoví konkrétní důvody, kdy služební orgán kratší služební dobu povolí.

zaměstnanci povolena kratší služební doba, anebo změni rozsah povolení kratší služební doby, jestliže pominuly důvody vydání rozhodnutí nebo se podstatně změnily okolnosti, za nichž bylo rozhodnutí vydáno, zejména pokud kratší služební doba brání řádnému plnění úkolů služebního úřadu. Nové rozhodnutí musí služební orgán vždy řádně odůvodnit.

(6) S ohledem na účel institutu povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby (sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby) se služební orgán v rámci svého správního uvážení při rozhodování o žádosti zabývá nejen tím, zda povolení zkrácení služební doby, resp. kratší služební doby vůbec přichází v úvahu, ale současně i tím, zda není možné povolit zkrácení služební doby, resp. kratší služební dobu v jiném rozsahu, než v jakém ji požaduje povolit státní zaměstnanec. Nic nebrání tomu, aby služební orgán v rámci svého správního uvážení posoudil, zda s ohledem na korektiv řádného plnění úkolů služebního úřadu není možné zkrácení služební doby, resp. kratší služební dobu v menším než požadovaném rozsahu povolit a ve zbytku žádost zamítnout⁴¹.

(7) Vzor rozhodnutí o povolení zkrácení stanovené služební doby, resp. kratší služební doby podle § 68 ve spojení s § 116 ZSS je přílohou č. 44 tohoto metodického pokynu.

Článek 110

Evidence zkrácení služební doby

Údaj o zkrácení služební doby, resp. kratší služební době, se podle § 181 odst. 1 písm. v) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XIX

Přerušeni výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže (§ 69 ZSS)

Článek 111

Podmínky přerušeni výkonu služby

(1) Ustanovení § 69 ZSS upravuje přerušeni výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže. Státnímu zaměstnanci, který vykonává službu bez přerušeni po dobu alespoň 5 let, lze na žádost přerušit výkon služby za účelem jeho dalšího vzdělání nebo odborné stáže až na dobu 12 měsíců.

(2) Na přerušeni výkonu služby nemá státní zaměstnanec nárok; záleží na rozhodnutí služebního orgánu, které je výsledkem správního uvážení, jež se musí projevit i v odůvodnění rozhodnutí o žádosti. Dobu přerušeni výkonu služby určuje státní zaměstnanec ve své žádosti, nesmí ale přesáhnout 12 měsíců. Po dobu přerušeni výkonu služby nepřisluží státnímu zaměstnanci plat.

(3) Přestože státnímu zaměstnanci nepřisluží po dobu přerušeni výkonu služby plat, ani se služební úřad nijak nepodílí na financování vzdělání nebo odborné stáže státního zaměstnance, měl by služební orgán při rozhodování o povolení nebo nepovolení přerušeni výkonu služby zvažovat nejen zájem na řádném výkonu služby, ale též možné využití zamýšleného vzdělání nebo odborné stáže pro služební úřad.

---

⁴¹ Opačný postup by nutil státního zaměstnance dopředu nebo na základě již dříve zamítnutých žádostí odhadovat, jaký rozsah kratší služební doby by byl ochoten služební orgán povolit, což by bylo nejen v neprospěch státního zaměstnance a jeho zájmu na sladění rodinného a osobního života s výkonem služby, ale též v rozporu se zásadou procesní ekonomie.

(4) Služební orgán může přerušit výkon služby pouze tomu státnímu zaměstnanci, který vykonává službu bez přerušení po dobu alespoň 5 let. Podmínku 5 let nepřerušného výkonu služby nelze v rámci správního uvážení prominout. ZSS upravuje přerušení výkonu služby pouze v § 69, tj. přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělávání. Služební orgán tedy může přerušit výkon služby státnímu zaměstnanci, pokud státní zaměstnanec vykonává službu po dobu nejméně 5 let bez přerušení podle § 69 ZSS.

(5) Podle § 200 ZSS se do doby trvání služebního poměru státních zaměstnanců podle § 185 až 188 a § 190 až 192 započítává doba trvání pracovních poměrů ve správních úřadech, které vzniku služebního poměru bezprostředně předcházely. Při posuzování splnění stanoveného požadavku výkonu služby bez přerušení alespoň 5 let se bude u těchto státních zaměstnanců započítávat i doba trvání předchozího pracovního poměru ve správním úřadu. Započítává se pouze pracovní poměr u služebního úřadu, který trval ke dni 1. července 2015, resp. do vzniku jeho služebního poměru, tj. na základě kterého byl státní zaměstnanec „překlopen“ nebo přijat do služby podle přechodných ustanovení ZSS. Případné pracovní poměry u jiných správních úřadů předcházející pracovnímu poměru platnému ke dni 1. července 2015 se pro účely přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže nezapočítávají.

Článek 112

Rozhodování ve věci přerušení výkonu služby

(1) O přerušení výkonu služby rozhoduje služební orgán na základě žádosti státního zaměstnance v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. q) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže podle § 69 ZSS je přílohou č. 45 tohoto metodického pokynu.

Článek 113

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu přerušení výkonu služby

(1) Po odpadnutí důvodu přerušení výkonu služby se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo.

(2) Pokud bylo původní služební místo státního zaměstnance v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době přerušení výkonu služby uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu.

(3) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 114

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance, jemuž bylo povoleno přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělávání nebo odborné stáže, může být zařazen nebo

jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělávání nebo odborné stáže lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 115 **Evidence přerušení výkonu služby**

Údaj o přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělávání nebo odborné stáže se podle § 181 odst. 1 písm. w) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XX **Společná ustanovení o změnách služebního poměru (§ 70 ZSS)**

Článek 116

Ustanovení § 70 ZSS upravuje zařazení státního zaměstnance na původní či jiné volné vhodné služební místo po odpadnutí důvodu původní změny služebního poměru.

Článek 117 **Zařazení státního zaměstnance na původní služební místo**

(1) Podle § 70 odst. 1 ZSS se státní zaměstnanec po odpadnutí důvodu změny služebního poměru podle

- a) § 47 ZSS – přeložení,
- b) § 48 ZSS – zproštění výkonu služby,
- c) § 63 ZSS – zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené,
- d) § 64 ZSS – zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci,
- e) § 67a ZSS – vyslání do mezinárodní organizace,
- f) § 69 ZSS – přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže, nebo
- g) § 65 ZSS – zařazení mimo výkon služby pro pozastavení výkonu služby z důvodu výkonu
  1. vojenského cvičení nebo mimořádné služby [§ 33 odst. 1 písm. w) ZSS],
  2. funkce poslance nebo senátora [§ 33 odst. 1 písm. b) ZSS],
  3. funkce poslance Evropského parlamentu [§ 33 odst. 1 písm. c) ZSS],
  4. funkce člena vlády nebo náměstka člena vlády [§ 33 odst. 1 písm. e) ZSS], nebo
  5. funkce uvolněného člena zastupitelstva [§ 33 odst. 1 písm. v) ZSS]

zařadí k výkonu služby na jeho původní služební místo. Toto ustanovení zajišťuje státnímu zaměstnanci po skončení uvedených změn služebního poměru návrat na jeho původní služební místo.

Článek 118 **Obsazení uvolněného služebního místa**

(1) Ustanovení § 70 odst. 2 ZSS navazuje na § 70 odst. 1 ZSS a stanoví, že na služební místo státního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 lze zařadit nebo jmenovat jiného státního zaměstnance jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá změna služebního poměru podle odstavce 1. Služební orgán tedy může obsadit uvolněné služební místo státního zaměstnance uvedeného v § 70 odst. 1 ZSS jiným zaměstnancem (ve služebním poměru podle § 21 odst. 2 ZSS, v pracovním poměru § 178 ZSS) pouze na dobu určitou po dobu trvání změny služebního poměru podle § 70 odst. 1 ZSS tak, aby státní

zaměstnanec mohl po odpadnutí důvodu stanovených změn služebního poměru být zařazen k výkonu služby zpět na jeho původní služební místo.

(2) Při obsazení služebního místa jinou osobou lze dobu určitou trvání služebního nebo pracovního poměru určit událostí (do návratu státního zaměstnance na jeho původní služební místo po odpadnutí důvodu změny služebního poměru), popřípadě kombinací události a pevného data.

Článek 119

Zařazení státního zaměstnance na jiné volné vhodné služební místo

(1) Pokud služební orgán nemůže postupovat při zařazení státního zaměstnance k výkonu služby na jeho původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS v důsledku zrušení služebního místa z důvodu změny systemizace nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí státního zaměstnance k výkonu služby na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná. Dále služební orgán zařadí státního zaměstnance k výkonu služby na jiné volné vhodné místo, odpadne-li jiný důvod změny služebního poměru, tj. v případech, kdy služební orgán nemá povinnost přednostně postupovat podle § 70 odst. 1 ZSS (např. zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby v případech neuvedených v § 70 odst. 1 ZSS).

(2) Postup služebního orgánu v jednotlivých případech změn služebního poměru je podrobněji uveden v jednotlivých článcích tohoto metodického pokynu, včetně případných odchylek.

(3) V případě zařazení na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS se obdobně použije článek 61 až 63 tohoto metodického pokynu za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho písemným souhlasem.

Článek 120

Rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance

(1) O zařazení státního zaměstnance na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS nebo na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo § 75 odst. 2 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZSS].

(2) Vzory rozhodnutí o zařazení na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS a na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS jsou přílohou č. 46 až 48 tohoto metodického pokynu.

Hlava XXI

Rozhodování o změnách služebního poměru

Článek 121

Použití ustanovení o řízení ve věcech služby a správního řádu

(1) Na rozhodování o změně služebního poměru se podle § 159 odst. 1 písm. e) ZSS vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby a pokud nestanoví ZSS jinak, postupuje se podle SŘ, s výjimkou vyslání na služební cestu a zastupování, na které se ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení druhé části SŘ nevztahují [viz § 159 odst. 2 písm. b), c) ZSS].

(2) Pokud jde o změnu služebního poměru, na kterou se vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby, služební orgán vydá o změně služebního poměru rozhodnutí podle § 67 a násl. SŘ.

(3) Rozhodnutí vydává příslušný služební orgán podle § 162 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 1 ZSS.

Článek 122

Rozhodnutí ve věci změny služebního poměru jako první úkon v řízení a podklady pro vydání rozhodnutí

(1) Vydání rozhodnutí ve věci změny služebního poměru může být podle § 165 ZSS prvním úkonem v řízení. Tento postup je však vyloučen, jde-li o řízení zahajované na žádost státního zaměstnance, ve kterém je prvním úkonem žádost – v řízení o žádosti státního zaměstnance se vždy uplatní standardní postup podle SŘ (včetně aplikace § 36 odst. 3 SŘ za podmínek v tomto ustanovení uvedených).

(2) Možnost upravená v § 165 ZSS však nevylučuje, aby i v řízení zahajovaném z moci úřední bylo postupováno standardně podle SŘ, tj. aby bylo zahájeno řízení ve věci změny služebního poměru podle § 46 odst. 1 SŘ, tj. doručením oznámení o zahájení správního řízení s uplatněním dalších procesních institutů upravených v SŘ. Tento standardní postup podle SŘ přichází v úvahu zejména tehdy, kdy se podle individuálních okolností případu jeví jako vhodné nepostupovat podle § 165 ZSS, tj. aby státní zaměstnanec měl např. možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům podle § 36 odst. 3 SŘ. V takovém případě, pokud má služební orgán již při zahájení řízení k dispozici všechny podklady pro vydání rozhodnutí, lze současně s oznámením podle § 46 odst. 1 SŘ spojit podle § 46 odst. 3 SŘ výzvu k vyjádření k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ.

(3) Pokud je rozhodnutí o změně služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení z moci úřední, znamená to, že se při vedení takového řízení § 46 odst. 1 SŘ nepoužije, ani se neuplatní § 36 odst. 3 SŘ o právu účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a služební orgán tedy účastníka řízení k tomuto kroku nevyzývá. Na druhou stranu vydání rozhodnutí o změně služebního poměru jako prvního úkonu v řízení de facto způsobí, že nelze uplatnit zásadu koncentrace řízení zakotvenou v § 82 odst. 4 SŘ, a k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, musí být v rámci odvolacího řízení vždy přihlédnuto, neboť půjde o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník řízení nemohl uplatnit dříve²⁰.

(4) Postup podle § 165 ZSS, kdy je rozhodnutí o změně služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení, a standardní postup, kdy je ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ zahájeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, nelze směřovat. Služební orgán si musí vybrat, zda bude postupovat způsobem, který mu umožňuje § 165 ZSS, a vydá rozhodnutí jako první úkon v řízení, pak ale před vydáním rozhodnutí neprovádí jiné úkony, než že do spisu opatří podklady pro vydání rozhodnutí (což např. při rozhodování o převedení na jiné služební místo nevylučuje neformální projednání potenciálně vhodných služebních míst se státním zaměstnancem), nebo zda standardně zahájí řízení a bude před vydáním rozhodnutí postupovat i podle § 36 odst. 3 SŘ. Zvolenému postupu musí odpovídat i obsah správního spisu týkajícího se změny služebního poměru (např. viz článek 45 odst. 3 tohoto metodického pokynu).

(5) I v případě, že je v řízení ve věci změny služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení, rozhodnutí musí být založeno na podkladech, které jsou součástí správního spisu vedeného v souladu s § 17 SŘ, jinak by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.

(6) Rozhodnutí o změně služebního poměru může být založeno i na skutečnostech známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti (např. stran posouzení vhodnosti konkrétního služebního místa, resp. stran činností vykonávaných státním zaměstnancem na dosavadním a na novém služebním místě při rozhodování o převedení na jiné služební místo), nicméně na tyto skutečnosti je třeba v odůvodnění rozhodnutí konkrétně odkázat, resp. je uvést, a v neposlední řadě musejí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeny úvahy, které vedly služební orgán k závěrům vyplývajícím z těchto skutečností (např. že konkrétní služební místo je pro státního zaměstnance vhodné), aby bylo možné v případě podání odvolání napadené rozhodnutí řádně přezkoumat.

(7) Použití skutečností známých z úřední činnosti, zejména v případech, kdy služební orgán nevydává rozhodnutí o změně služebního poměru jako první úkon v řízení, má však určité limity vyplývající z judikatury správních soudů, které musí služební orgán respektovat. Pokud jde o použití skutečností známých z úřední činnosti jako podkladu pro vydání rozhodnutí, ty jsou [stejně jako tzv. notoriety (skutečnosti obecně známé)], považovány za objektivizované, do jisté míry nesporné skutečnosti. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah notorií a skutečností známých z úřední činnosti, mohou navrhnout provedení důkazů za účelem dokazování svých odlišných tvrzení a rovněž při použití těchto skutečností platí zásada zákazu překvapivého rozhodnutí⁴².

(8) Pokud tedy služební orgán rozhoduje o změně služebního poměru v rámci řízení standardně zahájeného podle § 46 odst. 1 SŘ, kdy v rámci tohoto řízení umožňuje v souladu s § 36 odst. 3 SŘ účastníkovi řízení, aby se seznámil s obsahem spisového materiálu a vyjádřil se k podkladům rozhodnutí, musí mu umožnit, aby se vyjádřil i k těm skutečnostem známým služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti, které služební orgán hodlá použít jako podklad pro své rozhodnutí. V opačném případě totiž služební orgán poruší zásadu zákazu překvapivého rozhodnutí, neboť účastník řízení, kterému je dána možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí, nemůže automaticky předpokládat a předvídat, zda a jaké skutečnosti známé služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti budou coby podklady pro rozhodnutí použity. Ze spisového materiálu tedy v takových případech musí vyplývat, že účastník řízení byl o použití konkrétních skutečností známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti jakožto podkladu pro vydání rozhodnutí informován, popř. musí být takové skutečnosti v podobě konkrétního podkladu součástí spisového materiálu v době, kdy je s ním účastník řízení před vydáním rozhodnutí seznamován.

(9) Naopak v případech, kdy služební orgán vydává rozhodnutí o změně služebního poměru jako první úkon v řízení v souladu s § 165 ZSS, není takový postup nezbytný, neboť účastník řízení není před vydáním rozhodnutí seznamován ani s ostatními podklady. Jak je však výše uvedeno, na konkrétní skutečnosti známé z úřední činnosti musí

⁴² Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu, č.j. 1 As 100/2009-129 ze dne 10.2.2010, „je nutné, aby účastníci řízení byli s takovými – soudem uvažovanými – skutečnostmi v řízení seznámeni, aby se k nim mohli vyjádřit či případně předložit důkaz je vyvracející; i poznatek soudu o tzv. úředně známé skutečnosti totiž nemusí být správný. Je též nezbytné, aby soud, jenž vzal v úvahu skutečnosti úředně známé a nadto na nich založil své rozhodnutí ve věci, náležitě vyložil v odůvodnění rozhodnutí, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu, jsou mu takové skutečnosti známé, jak se o nich dozvěděl....“. V tomtéž rozsudku dále Nejvyšší správní soud uvedl, že „... je třeba polemizovat rovněž s tezí, že skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti se nikdy nedokazují. Jak již soud uvedl (viz bod [27] shora), lze prostřednictvím dokazování vyvrátit či pozměnit prvotní domněnku soudu o obsahu nebo významu skutečností známé soudu z jeho úřední činnosti. Pokud účastník řízení nemůže dle okolností dané věci rozumně předpokládat, že určitá skutečnost známá soudu z úřední činnosti bude tímto soudem použita v jeho rozhodnutí, musí soud účastníka o této skutečnosti informovat a poskytnout mu možnost se k ní vyjádřit. Neseznámí-li soud účastníka s touto skutečností, upře tím právo účastníka vyjádřit se k takovéto skutečnosti, uplatnit odlišná tvrzení a navrhnout provedení důkazů k prokázání svých odlišných tvrzení. Takovýto postup je proto v rozporu s ústavním zákazem překvapivých rozhodnutí, resp. ústavním požadavkem, aby rozhodnutí bylo pro účastníky předvídatelné (srov. k těmto ústavněprávním požadavkům spravedlivého procesu, vyplývajícím z č. I. 38 odst. 2 věty první Listiny základních práv a svobod, např. nálezy sp. zn. I. ÚS 777/07 ze dne 31. 7. 2008)“.

být v odůvodnění rozhodnutí náležitě odkázáno, a navíc služební orgán musí být schopen, je pro účely přezkumu rozhodnutí (např. v odvolacím řízení) prokázat. Za tím účelem v případě podání odvolání doklady o těchto skutečnostech předloží služební orgán odvolacímu služebnímu orgánu spolu se spisovým materiálem.

Hlava XXII

Předběžné informování odborové organizace o změně služebního poměru

Článek 123

Oprávnění odborové organizace a povinnost služebního orgánu

(1) Odborová organizace je podle § 132 odst. 2 písm. c) ZSS oprávněna projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se změn a skončení služebního poměru. Podle § 132 odst. 5 ZSS jsou služební orgány povinny zajistit, aby odborové organizace mohly vykonávat oprávnění podle tohoto zákona.

(2) Na základě výše uvedených ustanovení ZSS je služební orgán povinen předem informovat odborovou organizaci o svém úmyslu rozhodnout o změně služebního poměru státního zaměstnance, s výjimkou případů, kdy ZSS nepřipouští správní uvážení [§ 44 písm. c) (vyjma zproštění výkonu služby z důvodu kárného řízení), j), k), l) ZSS], kdy se o změně služebního poměru nerozhoduje v řízení ve věci služby [§ 44 písm. a) a m) ZSS], a dále kdy jde o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 ZSS [§ 44 písm. d) ZSS] nebo o jmenování na služební místo představeného podle § 51 a násl. [§ 44 písm. f) ZSS], na základě výsledku výběrového řízení nebo se souhlasem státního zaměstnance, pokud se s odborovou organizací nedohodl jinak.

Článek 124

Projednání a stanovisko odborové organizace

Odborová organizace je oprávněna chystanou změnu služebního poměru projednat a zaujmout k ní stanovisko; to však neznamená, že by změnu služebního poměru byl povinen s odborovou organizací projednávat osobně služební orgán na společném jednání s odborovou organizací. Oprávněním odborové organizace projednat a zaujmout stanovisko k chystané změně služebního poměru je třeba rozumět vyrozumění odborové organizace o chystané změně služebního poměru (viz článek 123 odst. 2 tohoto metodického pokynu) a možnost odborové organizace vyjádřit své stanovisko⁴³. Výše uvedené informování odborové organizace není součástí řízení ve věcech služby; zasláním informace není zahajováno řízení podle § 46 odst. 1 SR.

---

⁴³ Obdobně např. Bělina M., Drápal L. a kol.: Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. strana 400, k ustanovení § 61 k povinnosti zaměstnavatele projednat s odborovou organizací výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru: „Každou výpověď z pracovního poměru a každé okamžité zrušení pracovního poměru je zaměstnavatel povinen předem projednat s odborovou organizací. I když z použité formulace ‚... projednat s odborovou organizací...‘ by se mohlo podávat, že jde o nějaké společné jednání zaměstnavatele a odborové organizace, ve skutečnosti jde jen o to, aby tento záměr zaměstnavatele byl odborové organizaci oznámen a tím jí zároveň byla dána možnost se (po vlastním projednání) k tomuto záměru vyjádřit (nebo nevyjádřit).“

Hlava XXIII

Společná ustanovení o odvolání a náhradě nákladů řízení

Článek 125 **Odvolání**

(1) Proti rozhodnutí ve věci změny služebního poměru vydanému v řízení ve věci služby lze podat odvolání ve lhůtách a postupem podle § 81 a násl. SŘ. Odvolacím orgánem je podle § 168 odst. 1 písm. b) ZSS nadřízený služební orgán. Nadřízený služební orgán je určen v § 162 odst. 4 ZSS. Služební orgán a nadřízený služební orgán postupují v odvolacím řízení podle příslušných ustanovení SŘ (§ 81 a násl. SŘ) s příslušnými odchylkami stanovenými v § 168 ZSS.

(2) Odvolání proti rozhodnutí nemá dle § 168 odst. 2 ZSS odkladný účinek⁴⁴.

Článek 126 **Náhrada nákladů řízení podle § 166 ZSS**

(1) Náklady řízení jsou obecně ve smyslu podle § 79 odst. 1 SŘ zejména hotové výdaje účastníka řízení a jeho zástupce, ušlý výdělek účastníka, náklady důkazů, tlumočné, znalečné a odměna za zastupování (např. odměna a náhrady advokáta). Jedná se o demonstrativní výčet možných nákladů účastníka řízení o změně služebního poměru. Obecně platí, že své náklady nese jak služební orgán (resp. služební úřad, v rámci něhož je jmenován), tak účastník řízení (např. převáděný státní zaměstnanec). Služební orgán má postupovat tak, aby nevznikaly zbytečné náklady a aby co možná nejméně zatěžoval dotčené osoby.

(2) Ustanovení § 166 ZSS obsahuje zvláštní úpravu o náhradě nákladů v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení, pokud je účastník v řízení úspěšný. Účastník řízení pak má nárok na náhradu nákladů od služebního úřadu, v němž je zařazen. Pokud má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů.

(3) Konkrétní rozsah náhrady nákladů řízení, jde-li o rozsah hotových výdajů a ušlého výdělku, ZSS nestanoví. Při jejich stanovení je tedy třeba vycházet analogicky z vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

(4) Jde-li o odměnu za zastupování advokátem (např. odměna advokáta a náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas), řídí se náhrada vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů⁴⁵.

(5) Nárok musí účastník řízení uplatnit před ukončením řízení, a jestliže to není možné, do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jinak nárok zaniká. Tuto lhůtu nelze s ohledem na její povahu prodloužit ani prominout její zmeškání.

⁴⁴ To neplatí při odvolání proti rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti, o odbytném, odchodném a náhradě nákladů podle § 110 ZSS.

⁴⁵ Podle § 1 odst. 2 advokátního tarifu se *při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně, nestanoví-li tato vyhláška jinak; § 12 odst. 2 se neužije. Na to je advokát povinen upozornit klienta, jedná-li s ním o smluvní odměně.*

(6) Úspěšnost účastníka řízení je odvislá od stavu v předchozím řízení a od toho, co účastník řízení v rámci opravného prostředku navrhuje. Účastník řízení tedy bude úspěšný, pokud v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení bude rozhodnuto v jeho prospěch (zrušení nebo změna rozhodnutí vydaného v předchozím stádiu řízení).

(7) Nárok na náhradu nákladů se v případě jeho vzniku vztahuje na náklady v celém řízení, tj. nejen v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení.

Hlava XXIV

Zrušovací ustanovení

Článek 127

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru, se zrušuje.

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – vzor vyslání na služební cestu podle § 45 ZSS

Příloha č. 2 a 3 – vzory rozhodnutí o přeložení státního zaměstnance podle § 47 ZSS

Příloha č. 4 a 5 – vzory rozhodnutí o zproštění výkonu služby podle § 48 ZSS

Příloha č. 6 – vzor rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS

Příloha č. 7 a 8 – vzory rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 ZSS

Příloha č. 9 a 10 – vzory rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 3 ZSS

Příloha č. 11 – vzor rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 4 ZSS

Příloha č. 12 – vzor rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 5 ZSS

Příloha č. 13 – vzor dohody služebního orgánu (nového služebního orgánu) s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným podle § 49 odst. 2 až 5 ZSS

Příloha č. 14 – vzor rozhodnutí o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výběrového řízení

Příloha č. 20 – vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 odst. 1 ZSS

Příloha č. 21 – vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 191 odst. 5 ZSS

Příloha č. 22 – vzor rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 178a odst. 6 ZSS

Příloha č. 23 až 28 – vzory rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného podle § 60 ZSS

Příloha č. 29 až 37a – vzory rozhodnutí o převedení státního zaměstnance podle § 61 ZSS

Příloha č. 38 – vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS

Příloha č. 39 – vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené podle § 63 ZSS

Příloha č. 40 – vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci podle § 64 ZSS

Příloha č. 41 – vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby podle § 65 ZSS

Příloha č. 42 – vzor příkazu k zastupování podle § 66 ZSS

Příloha č. 43 – vzor rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace podle § 67a ZSS

Příloha č. 44 – vzor rozhodnutí o povolení zkrácení stanovené služební doby, resp. kratší služební doby podle § 68 ve spojení s § 116 ZSS

Příloha č. 45 – vzor rozhodnutí o přerušení výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže podle § 69 ZSS

Příloha č. 46 – vzor rozhodnutí o zařazení na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS

Příloha č. 47 a 48 – vzory rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS

PhDr. Jindřich Fryč
nejvyšší státní tajemník